

BIJLAGE 1 (versie 01-12-2000)

ACTIEPROGRAMMA CULTUURBEREIK 2001-2004

Het Programma is een ACTIE programma.

Dat betekent dat het Actieprogramma zoals in de kadernota beschreven niet compleet is zonder de concrete inbreng van de mensen zonder wie cultuurbeleid niet mogelijk is: de geïnspireerde bedenkers, de makers, de producenten, de bemiddelaars en de gemeenten die de voorwaarden tot cultuur - maken creëren.

Het Actieprogramma wil het publieksbereik van kunst en cultuur vergroten door de regionale samenwerking in de cultuursector te stimuleren. Deze bijlage bevat de verzameling van voorstellen, ideeën en opmerkingen van 7 gemeenten en ruim 40 culturele instellingen naar aanleiding van het provinciaal Plan van Aanpak, diverse informatiebijeenkomsten en vele bilaterale gesprekken in de periode van 1 april tot en met 15 oktober 2000. Het is een weergave van de dynamiek die het Actieprogramma Cultuurbereik in de Limburgse culturele omgeving heeft losgemaakt. Het zijn de eerste schetsen en ideeën die tot concrete projecten zouden kunnen leiden. Ideeën die *in de regio's* in ontwikkeling zijn. Ideeën die kunnen sneuvelen of aangepast worden, die verder kunnen groeien of waaruit nieuwe ideeën, samenwerkingsverbanden en cultuurprojecten voor een groot, breed en soms nieuw publiek in de regio, kunnen ontstaan.

Wij voegen deze eerste voorstellen op verzoek - als bijlage - toe aan de nota "Actieprogramma Cultuurbereik 2001-2004" vanuit de opvatting dat het programma slechts succesvol kan zijn wanneer het een hoge mate van concreetheid bevat, wanneer partijen helder en open communiceren, samenwerken en dus: kennismaken van elkaars werk en ideeën .

De bijlage is - gezien de omvang - voor belangstellenden op verzoek verkrijgbaar.

DE GEMEENTEN

1. ROERMOND
2. SITTARD
3. WEERT
4. VENLO
5. KERKRADE
6. HELDEN
7. VENRAY

GEMEENTE ROERMOND

Het Actieprogramma Cultuurbereik van de Gemeente Roermond
Afdeling Cultuur en Educatie 13 juli 2000

Algemeen

Het Provinciaal Actieprogramma Cultuurbereik inclusief Cultuur en School en Beeldende Kunst en Vormgeving ligt in het verlengde van het cultuurbeleid van de Gemeente Roermond. Het Provinciaal Actieprogramma is een belangrijke impuls voor het gemeentelijke beleid.

In de gemeentelijke meerjarenbegroting 2001 stelt het college aan de raad voor om het gemeentelijk beleid voor culturele vernieuwing te intensiveren onder de impuls van het Provinciale Actieprogramma Cultuurbereik 2001 - 2004. De gemeenteraad neemt in oktober 2000 een besluit over de gemeentelijke meerjarenbegroting 2001. Naast de genoemde projecten in het kader van het Actieprogramma Cultuurbereik wordt ook op andere terreinen van de cultuur en het beleid voor het toerisme door het college prioriteiten gesteld.

In de hieronder genoemde projecten zal een link worden gelegd met het programma "*Stedelijk beleid en wijkontwikkeling in Roermond*" dat samen met de Provincie Limburg wordt ontwikkeld. Met name voor de projecten speciaal gericht op jongeren is dat van belang.

Hieronder volgt een globale uitwerking van de projecten. Uitwerking volgt nadat het Ministerie van OCW het Provinciaal Actieprogramma Cultuurbereik gedeeltelijk of geheel zal hebben goedgekeurd, dat is naar verwachting eind januari 2001 het geval.

Organisatie

Belangrijk bij al de hier genoemde projecten is dat projectverantwoordelijkheid tweeledig is. Voor onderdelen zijn instellingen aanspreekbaar en worden daarvoor ook apart gesubsidieerd. Om gezamenlijkheid van de projecten - met name op het gebied van publiciteit en gezamenlijke producties - te bevorderen zal er een overleg Actieprogramma Cultuurbereik worden ingesteld uit de betrokken instellingen en de gemeente. Bekeken zal worden of dit overleg ook een advies taak naar het college zou kunnen hebben voor initiatieven buiten de instellingen.

Projectdoelen

De projectdoelstellingen komen overeen met die Actieprogramma Cultuurbereik. In de projecten wordt ermee rekening gehouden dat:

- 25% van de schoolgaande jeugd in Roermond allochtoon is.
- De culturele instellingen in belangrijke mate een regionale functie hebben.

De projectdoelen zullen zo veel mogelijk worden geformuleerd in meetbare gegevens.

De Projecten

1) Vernieuwing en verbreding van de programmering van Cultureel Jongerencentrum de Azijnfabriek, i.s.m. stedelijk en wijkgericht sociaal cultureel werk voor jongeren.

2) Producties van de Azijnfabriek voor de amateur-popmuziek.

Toelichting :

Cultureel Jongerencentrum de Azijnfabriek heeft een regionale functie voor de popmuziek en de jongerencultuur. Het beheert en programmeert een zaal voor popmuziek met ene capaciteit van 300 bezoekers. De Azijnfabriek is een organisatie gerund door vrijwilligers o.l.v. een coördinerende beroepskracht. De vrijwilligers hebben een belangrijke rol in de programmeringen de begeleiding van activiteiten.

Het bezoekersaantal schommelt rond de 14.000. Het aantal professionele concerten is circa 40. Daarnaast organiseert de Azijnfabriek dance-partys en optredens van amateur-bands.

Ingezet wordt op een breder bereik vooral onder allochtone jongeren. Verbreding en vernieuwing van de muziekprogrammering is daarvoor noodzakelijk. Samenwerking met het sociaal cultureel Jongerenwerk is daarbij een middel om meer Jongeren actief bij de programmeringen begeleiding van activiteiten te betrekken.

3) Producties van het CK Theater en het Centrum voor de Kunsten met nadruk op amateurkunst, cross-overs met ander kunstdisciplines en podium bieden aan jong talent.

4) Opzetten van vraaggericht aanbod voor basisscholen en achterstandswijken. Samenwerking met onderwijsinstellingen, en inbedding in Onderwijsvoorrangsbeleid.

Toelichting:

Het Centrum voor de Kunsten CK is een gecombineerd instituut voor beeldende en muzikale vorming met een stedelijke en regionale functie. Er zijn ongeveer 2000 cursisten. In de muzieksector overwegend jeugd. Het CK vervult een stimulerende en scholende rol voor de amateurkunst. Het CK is als voorbereider en uitvoerder betrokken bij de kunstzinnige steunfunctie en dienstverlening voor scholen en andere instellingen. Het CK beheert een theaterzaal van 230 plaatsen en is het podium voor kleinschalige professionele voorstellingen, eigen producties van het CK en de amateurkunst. Het CK heeft een heroriëntatie van haar activiteit ingezet met als doel de scholen een structureel, vraaggericht en vooral actief kunstzinnig aanbod te geven. Scholen in achterstandsituatie hebben daarbij voorrang. Een vierjarenplan is hiervoor in voorbereiding. Een cultuurscout kan hierin een belangrijke rol vervullen.

Vanaf het seizoen 2001/2002 heeft het CK er een nieuwe taak bij, namelijk het programmeren en organiseren van professionele voorstellingen. Daarvoor wordt het subsidiebudget van het CK aangevuld.

Voor het CK is een businessplan opgesteld. Met een aanvullend budget wordt een solide basis gelegd voor de heroriëntatie van de kunstzinnige vorming en de vernieuwing van de theatertaak.

5) Culturele presentaties en producties in de Openbare Bibliotheek i.s.m. met andere culturele instellingen en particuliere initiatieven.

6) Intensivering school- en jeugdbibliotheekwerk.

Toelichting :

De openbare bibliotheek heeft een aantal projecten voor culturele presentaties i.s.m. met andere culturele instellingen in voorbereiding. Onderzoek wordt gedaan naar intensivering van het schoolbibliotheekwerk.

7) Projecten amateurkunst, festivals, particuliere initiatieven.

8) Projecten cultuurhistorie a) cultuurhistorie / onderwijs b) cultuurhistorie / toerisme c) cultuurhistorie / beeldende kunst

9) Beeldende Kunst en Vormgeving : projecten in de openbare ruimte in samenwerking met de Akademie voor Beeldende kunst, het Museum, afdeling plannen en projecten, CK. Projecten particulieren, o.a. kunstinitiatief L5, Vogelvrij en galleries.

Toelichting:

Aan de Erasmus-universiteit te Rotterdam is opdracht verstrekt een onderzoek te doen naar de mogelijkheid de infrastructuur van culturele voorzieningen te optimaliseren met het oog op vergroting van het bereik en versterking van het cultuurtoerisme. Het onderzoek wordt afgerond in september 2000 en zal aanleiding geven tot het verplaatsen van accenten en het leggen van prioriteiten. De resultaten van het onderzoek zullen onderwerp zijn van een aantal stadsgesprekken. Deze zullen vervolgens worden uitgewerkt in actieprogramma's. In deze programma's zal de verbinding tussen cultuurbeleid en beleid voor het toerisme worden gelegd en met het Actieprogramma Cultuurbereik. De prioriteit van 100.000 gulden van het College Uitvoerings Programma 1998-2002 "Profileren en Uitbouwen mogelijkheden van het cultuur historisch erfgoed en de culturele voorzieningen" is in 2001 geactiveerd.

GEMEENTE SITTARD

Basis is: de Kader Nota Cultuur 2000-2004. In de nota is het volgende opgenomen en geaccordeerd door de gemeenteraad: "De gemeente zal een buitengewoon actief beleid voeren om deel uit te maken van het "Actieprogramma Cultuurbereik". Enerzijds omdat wij ons inhoudelijk in de plannen kunnen vinden, en anderzijds vanwege het feit dat de grote investeringen en inzet van de gemeente ondersteuning verdient van rijk en provincie".

De her-indeling met Born en Geleen zijn een extra stimulans om ruim in te zetten op het actieprogramma: Het bereik van de doelgroepen wordt nu veel groter en er kan beter samengewerkt worden in een breder verband. Wanneer de her-indeling een jaar eerder had plaatsgevonden dan zou de nieuwe gemeente met een inwoneraantal van meer dan 90.000 een conventantpartner geweest zijn in het Actieprogramma. Wij zijn er echter van overtuigd dat de provincie Limburg met de nieuwe gemeente een grote mate van partnership in het kader zal ontwikkelen om gezamenlijk het actieprogramma in de Westelijke Mijnstreek tot een succes te maken.

Onderstaand zijn in grote lijnen de plannen van de gemeente Sittard in het kader van het Actieplan cultuurbereik weergegeven. De opsomming laat het brede pallet van de Sittardse kunst en cultuur zien. Wij menen een gevarieerd pakket te kunnen en willen ontwikkelen, waarbij de provincie een welkome partner zal zijn. Het betreft een opsomming die wij gaarne verder bespreken en ontwikkelen. Voorlopig is een korte opsomming gevraagd met indicatieve budgetten. De precieze aanvragen na een definitieve keuze zullen meer tot in detail uitgewerkt zijn. Streven is echter zoveel mogelijk projecten doorgang te laten vinden.

MUSEUM HET DOMEIN

Projectvoorstel 1: Project Introduceé II.

Na een succesvolle pilot in 1995 wordt het nu eindelijk tijd om de follow-up te realiseren van het project Introduceé waarvoor tot nu toe steeds het geld ontbrak. De blauwdruk is opgesteld aan de hand van een onderzoek dat door twee studenten van de Universiteit Maastricht is gemaakt in opdracht van het Museum Het Domein. De essentie is het werven van vaste museum -ambassadeurs in de volle breedte van de samenleving in de Westelijke Mijnstreek, die een permanente

schakel zullen gaan vormen tussen het museum en een gevarieerde lokale en regionale achterban.

Projectvoorstel 2: Fotografeer je eigen omgeving.

In een of meer wijken van onze gemeente worden huis-aan-huis wegwerpcamera's uitgereikt. Dit kan gebeuren ongeacht de doelgroep ofwel specifiek ter attentie van een bepaalde doelgroep, bijvoorbeeld jongeren. Men krijgt het verzoek om met de camera de eigen omgeving te fotograferen. De foto's worden afgedrukt en voorzien van eventuele titels/commentaar van de makers. Zo ontstaat een rijk gevarieerd beeld van de Sittardenaar en zijn omgeving, dat door een gastcurator (van naam!?) geordend en geselecteerd zal worden, waarna het in het museum gepresenteerd zal worden in één of meer exposities.

Projectvoorstel 3: Digitale ontsluiting cultureel erfgoed

Uitgaande van zowel de hedendaagse als de historische collecties van Het Domein worden er programma's ontwikkeld die op een laagdrempelige manier bijdragen aan een grotere interesse voor cultureel erfgoed bij brede lagen van de bevolking, met name jongeren. Qua producten valt te denken aan speelse onderdelen van websites, interactieve programma's op cd-rom t.b.v. het regionale onderwijs, digitale ansicht-kaarten versturen met afbeeldingen van werken uit de collectie, etcetera.

Projectvoorstel 4: Focus op jeugdcultuur.

Na de succesvolle pilot met skateboarder/kunstenaar Mark Gonzales, willen we de komende jaren op regelmatige basis aandacht schenken aan artistiek waardevolle elementen van de hedendaagse jongerencultuur. De tijd is rijp om ook in een museum als het onze het onderzoek van jonge kunstenaars naar allerlei cross-over gebieden van onze contemporaine visuele cultuur centraal te stellen. Mode, film, muziek, skateboarding en reclame zijn voorbeelden van trefwoorden. Binnen het Sittardse licht samenwerking met Fenix voor de hand; Op het niveau van het convenantgebied Zuid-Nederland zijn er afspraken gemaakt om in dezen samen te werken met De Vleeshal in Middelburg en de MU-Art Foundation in Eindhoven. Het eerste samenwerkingsproject zal plaatsvinden in 2001.

CULTUREEL CENTRUM SITTARD / Stadsschouwburg

Toegespitst op de uitgangspunten van het Actieprogramma Cultuurbereik is de Stadsschouwburg Sittard voornemens een plan te ontwikkelen voor het vergroten van de deelname van jongeren aan allerhande uitingen van kunst e cultuur. Daartoe zal intenties worden samengewerkt met FENIX jongeren centrum, dat zal worden opgevormd tot een cultureel centrum voor jongeren met een accent op (pop)muziek. Sittard, Fenix en de gemeente Sittard zijn ten principale bereid hiervoor middelen ter beschikking te stellen.

Het aldus te ontwikkelen FENIX/Cultureel Centrum voor Jongeren zal tenminste een functie en uitstraling hebben voor de gehele regio Westelijke Mijnstreek, en qua activiteiten op onderdelen zelfs (boven) provinciaal.

Dat laatste is met namen het geval op het gebied van de ontwikkeling van een jaarlijks terugkerend jongerenmuziekfestival, vergelijkbaar met Noorderslag in Groningen, waarvoor thans de opmaat wordt neergezet op 25 november a.s. in de Stadsschouwburg Sittard, in samenspraak met de provincie, Jongeren Netwerk Limburg, Fenix en de gemeente Sittard, onder de naam "Auw Mok".

In samenhang met Fenix en andere organisaties kan de nieuwe gemeente Sittard/Geleen/Born zich aldus ontwikkelen tot een toonaangevend nieuw podium op het gebied van de eigentijdse en actueel kunst- en cultuuraanbod aan jongeren.

Het actieprogramma om het een en ander in te vullen en te verwerkelijken moet nog concreet worden ingevuld. Gaarne willen wij dat in de komende maanden doen in samenspraak met de provincie en (nieuwe) gemeente.

EVENEMENTEN

De afdeling cultuur van de gemeente coördineert, ondersteunt en faciliteert verschillende evenementen in de stad. Op verschillende punten zijn er reeds bestaande of nieuw te ontwikkelen evenementen die reeds elementen of uitgangspunten van het actieplan cultuurbereik in zich dragen, danwel aangevuld kunnen worden met deel projecten om nieuwe doelgroepen te laten participeren of anderszins tot kwaliteit verbetering te geraken. Hieronder worden een aantal zaken daartoe nader aangeduid. Hieronder volgen een aantal evenementen waarover wij graag in dialoog zouden willen treden om deze voor een gedeelte in te brengen in het Actieprogramma Cultuurbereik vanwege specifieke onderdelen

Limburg festival

Sedert vele jaren participeert Sittard in het Limburg Festival. Thans bestaat de behoefte er meer van te maken op lokaal gebied dan alleen gebruik te maken van het aanbod van het festival. Getracht wordt een koppeling te realiseren met amateur-kunsten door middel van acts of workshops in het voor of na programma. Om tot verdere ideeën te geraken zijn thans gesprekken opgestart met de Sittardse Muziekschool.

Musada

Musada is een multicultureel zomerevenement met muziek, dans, beeldende kunst, workshops en een kinderprogramma in de binnenstad van Sittard. Tijdens de voorbereidingen zal verder rekening gehouden kunnen worden met nadere invulling van het Actieprogramma Cultuurbereik. Het gehele project valt reeds binnen die uitgangspunten, maar daar waar versterking gebruikt kan worden of nader uitwerking zal een beroep gedaan worden door de organiserende stichting en de gemeente Sittard.

Night of the Proms

Een nieuw evenement waarbij de disciplines klassieke muziek en Limburgstalige populaire muziek gecombineerd worden in een grootschalig zomerevenement met een provinciaal publieksbereik. De gemeente Sittard heeft thans geld beschikbaar gesteld voor een onderzoek naar de haalbaarheid en financiële aspecten ter voorbereiding van dit project.

Klank en lichtspel

Sittard beschikt over een zeer aanzienlijk aantal monumenten. Deze worden door middel van publicaties en rondleidingen onder de aandacht van het publiek gebracht. Om een nog breder publiek te bereiken en de presentatie van deze monumenten nog aantrekkelijker te maken zal de gemeente in samenwerking met de VVV een aantal bijzonder monumenten gaan toelichten via een flexibel klank en lichtspel dat op verschillende locaties toegepast zal gaan worden. De plaatsen zijn fort Sanderbout, St. Michielskerk, St. Petruskerk, Stadstuin, Den Tempel. De thema's zullen o.a. zijn Bokkenrijders, vestingwerken, tradities, architectuurgeschiedenis, beeldende kunst etc. Voor de ontwikkeling van de educatieve aspecten willen wij een beroep doen op het Actieprogramma. Daarnaast wordt gedacht aan een sterke koppeling met de amateur-kunsten door middel van

programmering in en rond de route zoals toneelvoorstellingen, miniconcerten figuratie etc.

Clownsfestival

Op dit moment wordt er een onderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid van een jaarlijks terugkerend clowns festival met daar aan verbonden de uitreiking van een prijs. Het festival zal een landelijke uitstraling dienen te krijgen. Het festival zal bestaan uit optredens van gerenommeerde clowns en andere kleinkunstenaars. Daarnaast zal het festival een springplank dienen te zijn voor aankomend talent en een podium te bieden voor de amateur-kunsten. Met name voor de cross-over activiteiten willen wij een beroep doen op het actieprogramma.

Beeld'01

Stichting Beeld is voornemens om in 2001 opnieuw haar tweejaarlijkse expositie van monumentale kunstwerken in de parken, tuinen, en pleinen van Sittard te organiseren. De veelzijdigheid op het gebied van het combineren van beidende kunst, literatuur, cultureel erfgoed en andere zaken, mede in samenwerking met Musada maar ook met Museum Het Domein, Fontys, Omroep L1, schrijvers, galeriehouders etc. is in het verleden een succes geweest, maar behoeft verdere uitbouw die uitsluitend mogelijk is door een externe impuls op inhoudelijk en financieel gebied. De gemeente heeft hier f 75.000,- voor ter beschikking gesteld, maar is thans in samenwerking met de stichting Beeld nog op zoek naar verdere partners en wil daarom hierover met de provincie in overleg treden om de aanknopingspunten optimaal te duiden en aan te grijpen.

Stoepkrijtfestival

Een jaarlijks te houden festival waarbij amateur en professionele kunsten uitgenodigd worden gedurende 1 dag met stoepkrijt door de gehele stad aan het werk te gaan. Daarnaast worden er traditionele - dus internationale - stoepkrijtkunstenaars uitgenodigd. Doelgroep betreft met name jongeren en scholieren.

CULTUREEL ERFGOED

Stadbroekermolen

Mede in het kader van het zichtbaar maken van culturele planologie, cultureel erfgoed, cultuurgeschiedenis en andere aanknopingspunten onderzoeken wij momenteel of wij de plannen voor erfgoededucatie van de Stadbroekermolen kunnen gaan ondersteunen. De oude molen (1582) is in zijn huidige vorm een voorbeeld van 19e eeuwse industriële technologie. Het proces van graan tot brood kan inzichtelijk gemaakt worden tijdens lessen, maar daar worden ook zaken in geleerd over eet- en drinkcultuur, industrialisatie, gewassen en nog vele andere zaken. De Stadbroekermolen is niet alleen in Sittard Juweel op het gebied van monumentenzorg, maar ook een bijzondere instelling waar juist binnen het Actieprogramma onverwachte aanknopingspunten te vinden zijn om tot cultuurparticipatie in de brede zin van het woord te komen. Het spreekt voor zich dat er samenwerking gezocht wordt bij vele andere instellingen en bedrijven op dit gebied.

Momenteel worden nadere plannen uitgewerkt die wij gaarne in het kader van het actieprogramma op korte termijn willen bespreken met de Stadbroekermolen en de provincie. Eerst dan kan een begroting opgesteld worden.

CULTUREEL ONDERNEMERS

Cultuurondernemer COLLEGIUM AD MOSAM

Sittard is de thuisbasis van het betrekkelijk jonge Collegium ad Mosam, een kwalitatief hoogstaand barokkoor dat met verschillende barokmusici en orkesten samenwerkt. Het gezelschap maakt gebruik van professionele en amateur musici. De gemeente ondersteunt dit gezelschap financieel en organisatorisch en beschouwt Collegium ad Mosam als een voorbeeld van pro-actief cultureel ondernemerschap. In samenwerking met de gemeente Sittard zijn een aantal voorstellen uitgewerkt waarbij brede doelgroepen aangesproken worden om actief/passief te participeren in de oude muziek.

De voorstellen betreffen:

Themafestival:

Het festival zal aan de hand van een thema een brede opzet gerealiseerd kunnen worden. In het festival zullen de volgende instellingen participeren: Fontys Hogeschool, de ABK Maastricht, Muziekschool Sittard, Museum Het Domein, VVV (thema wandelingen), Stichting Symbiose K&C en zoveel mogelijk amateurverenigingen. Gestreefd wordt naar onder andere gratis toegang en verdere participatie van amateur-kunstenaars uit Sittard.

Passie in Sittard

Een jaarlijks terugkerend evenement met deelprojecten die als doel hebben cultuurparticipatie te bevorderen op het gebied van oude muziek.

Workshop Barokinterpretatie

Een jaarlijks terugkerend evenement in samenwerking met de gekende dirigenten Ehlen en van Veldhoven, alsmede de Stg. Symbiose K&C (Provinciaal Muziekconsulent).

Cultuurondernemer Pitboel Teater

De gemeente ondersteunt het Pitboel Teater, een theatergezelschap dat sinds 1989 bestaat. De standplaats van het gezelschap is in het Limbrichterveld te Sittard. Inmiddels zijn er 40 medewerkers verbonden aan het gezelschap en zijn er van de diverse voorstellingen zo'n 1250 uitvoeringen gegeven door heel Nederland, België en Duitsland. Het Pitboel Teater is een groot vat waar individuen een kans krijgen hun creatieve kunnen tot uiting te brengen.

Opvallend is de samenwerking die het gezelschap kent met de amateurwereld door middel van cursussen en workshops, alsmede de ondersteuning die amateurs verlenen aan voorstelling van het Pitboel Teater. Er worden cursussen aangeboden, er is een CKV aanbod en er worden trainingen voor spelersgroepen gegeven.

De gemeente Sittard voert momenteel gesprekken met Pitboel om aanknopingspunten te vinden voor kwaliteitsondersteuning, publiekparticipatie en versterking van het cultureel ondernemerschap.

Cultuurondernemer: Het Laagland/jeugdtheaterfestival

Sittard wil zich nog verder profileren als jeugdtheaterstad. Dit gebeurt thans door zowel de organisatie en ondersteuning van een jeugdtheaterfestival, als door de verdere bijzondere aandacht die er voor jeugdtheater is. In de toekomst wil de gemeente meer structurele zaken in deze ontwikkelen. Theatergroep Het Laagland zal daar o.a. in samenwerking met de Stadsschouwburg een spilfunctie in vervullen. Het jeugdtheaterfestival willen wij onder andere versterken. Daartoe zullen met voornoemde partijen plannen ontwikkeld worden. Deze zullen verder toegespitst

worden op de uitgangspunten van het Actieprogramma Cultuurbereik. Vanaf 2001 zijn er verdere middelen beschikbaar voor het jeugdtheaterfestival. Zodra er meer bekend is over de vestiging van Het Laagland en de resultaten van het jeugdtheaterfestival 2000, zullen wij ons verder intern beraden alsmede in overleg treden met de provincie over de verdere ontwikkeling van het festival en aanverwante zaken op het gebied van jeugdtheater.

SITTARDSE MUZIEKSCHOOL

De Sittardse Muziekschool afdeling Kunsteducatie Voortgezet Onderwijs heeft in het kader van het Plan van aanpak Actieprogramma Cultuurbereik bij de provincie reeds het cultuurtraject VO aangemeld. Door de provincie werd voor het seizoen 2000 - 2001 een subsidiebijdrage van fl 20.000,- toegezegd. Het netwerk van cultuurscouts zoals dat op provinciaal niveau wordt nagestreefd heeft door de investeringen van de gemeenten in de afgelopen jaren in Sittard en omgeving al sterk gestalte gekregen.

Het Centrum voor de Kunsten in de Westelijke Mijnstreek wil in samenwerking met andere participanten een aantal projecten ontwikkelen die geschikt zijn voor de midden en bovenbouw van het basisonderwijs en de basisvorming in het voortgezet onderwijs. Meer concreet wordt gedacht aan:

Literatuurproject

Dit project wordt door de Openbare Bibliotheken in de Westelijke Mijnstreek beschreven.

Dansproject

Dansante vorming krijgt binnen het onderwijs en de Centra voor de Kunsten veelal te weinig aandacht. Om deze kunstzinnige vormingsdiscipline nadrukkelijker op de kaart te zetten is het van belang dat in samenwerking met professionele dansers alsmede met dansconsulenten en docenten uit diverse regio's projecten ontwikkeld worden bedoeld voor de bovenbouw in het basisonderwijs en de basisvorming in het voortgezet onderwijs. Medeparticipanten zijn dansconsulenten werkzaam in de Westelijke en Oostelijke Mijnstreek alsmede Maastricht e.o., Stadsschouwburg Sittard, Professionele dansers en het Afrika museum.

In dit meerjarig project staat de Afrikaanse dans centraal. Samen met muziekworkshops waar speeltechnieken op Afrikaanse instrumenten (bijvoorbeeld jembe) aan de orde komen heeft het geheel een multi - cultureel karakter.

Project dramatische vorming / theater

Evenals de dansante vorming krijgt de dramatische vorming binnen het reguliere onderwijs eveneens te weinig aandacht. Een dramaproject waarbij actuele onderwerpen centraal staan leidt tot korte producties die onder leiding van docenten dramatische vorming door de jongeren ingestudeerd en gepresenteerd worden. Dit project is bedoeld voor de midden en bovenbouw van het basisonderwijs en de basisvorming in het voortgezet onderwijs.

Combiproject Muziek. Dans en audio visuele vorming.

De kern van dit project wordt bepaald door drie bovengenoemde disciplines. De muziek die door jongeren wordt ingestudeerd wordt door de dansers gebruikt als basis voor de vorming van een choreografie die zij onder leiding van een dansdocente uitwerken en zelf omzetten in een dansproductie. Een derde groep jongeren gaat zich bezig houden met het vervaardigen van een videofilm. Opnamen van de repetities van het muziekensemble (popgroep) en de dansers alsmede verfilming van de eindpresentatie is de primaire taak van de videogroep. Montage

van het ruwe videomateriaal leidt tot een videoproductie bestemd voor de deelnemers en als presentatiemateriaal voor in de klas.

Achter de schermen

Wat gebeurt er in de schouwburg en in het Museum alvorens er een nieuwe voorstelling of tentoonstelling gepresenteerd kan worden.

Het maken van een video vormt samen met een werkboek het educatief materiaal waarin bovenstaand onderwerp nader wordt uitgewerkt.

De videofilm en het werkboek worden in eerste instantie gekoppeld aan een voorstelling en een tentoonstelling die geschikt is voor de doelgroep. De uitwerking moet echter een zodanige vorm krijgen dat het geheel ook als zelfstandig educatief materiaal gebruikt kan worden.

ARCHIEVEN

Sociaal Portret van de Wijk

Limbrichterveld is een kansarme wijk van Sittard. Juist in die wijk woont de kunstenaar/dichter Henk Eberson. Deze wil vanuit zijn eigen perspectief als kunstenaar; maar ook als betrokken bewoner van Sittard, een onderzoek doen naar westerse en niet-westerse normen en waarden vanuit een persoonlijke vraagstelling. Aan de hand van de vraag "Hoe gaat het er aan toe in een multiculturele wijk, zoals bijvoorbeeld Limbrichterveld worden er 25 interviews afgenomen in "zijn" wijk. Deze interviews zijn gefocussed op het individu, maar ook op het functioneren van dat individu binnen de wijk.

MET HET ARCHIEF DE WIJK IN: OM TE BEGINNEN STADBROEK

Inleiding:

In de wijk Stadbroek gaat in 2001 een grootschalige renovatie van start. Een goed moment om stil te staan bij de geschiedenis van Stadbroek en haar bewoners. Het stadsarchief van Sittard wil dit bereiken door concrete invulling te geven aan het navolgende plan. Een plan dat aansluit bij het Actieplan Cultuurbereik, de gemeentelijke nota "Kadernota Cultuur 2000-2004" en het pilootproject "Lokaal Sociaal Beleid gemeente Sittard". In deze drie genoemde beleidsvisies wordt telkens ingezet op een vergroting van de cultuurparticipatie van mensen in sociaal zwakke wijken/aandachts-gebieden.

Doelstellingen:

De geschiedenis van Stadbroek en haar bewoners zichtbaar maken door een tentoonstelling en een publicatie; De dienstverlening van het Stadsarchief meer bekend maken bij de inwoners van Stadbroek; Invulling geven aan het plan "Cultuurbereik", de cultuurnota "Kadernota Cultuur 2000-2004" en het pilootproject "Lokaal Sociaal Beleid gemeente Sittard"; Door middel van oral historie de geschiedenis van Stadbroek op te tekenen zoals die door de mensen beleefd is; Het versterken van de sociale cohesie in de wijk;

Plan van aanpak:

Het plan van aanpak wordt opgezet in samenwerking met de wijkcoördinator Pink van Nieuwburg en de projectgroep Stadbroek. Er komt een werkgroep waarin medewerkers van het Stadsarchief zitten en inwoners van Stadbroek Inventarisatie van de schriftelijke bronnen aanwezig in het Stadsarchief. Inventarisatie van het in het Stadsarchief aanwezige topografisch-historisch materiaal (kaarten, foto's en ander audiovisueel materiaal). Het inventariseren en verzamelen van materiaal dat de inwoners van Stadbroek in bruikleen ter beschikking willen stellen. Eerste

inventarisatie van de verhalen van de inwoners van Stadbroek over hun wijk en haar bewoners. Door de werkgroep bekijken en beoordelen van het materiaal en verhalen; Het opzetten van de tentoonstelling. Het openen van de tentoonstelling bij de start van de eerste bouwactiviteiten in de Breitnerstraat begin 2001. Tijdens de tentoonstellingsperiode door middel van oral history de door de bewoners beleefde geschiedenis vastleggen. Op basis van de schriftelijke en mondelinge bronnen een geschiedenis schrijven over Stadbroek.

OPENBARE BIBLIOTHEEK SITTARD

De invoering van het vak CKV 1 en 2 op de scholen voor voortgezet onderwijs genereert een toenemende vraag naar specifieke dienstverlening op het terrein van cultuureducatie door openbare bibliotheken aan het onderwijs. De openbare bibliotheken passen hun aanbod aan op de toenemende vraag. Het ontwikkelen en uitvoeren van nieuw beleid op dit terrein past uitstekend bij de uitgangspunten van het traject "Herpositionering van het Limburgse bibliotheekwerk". In de pilotprojecten in het kader van de Herpositionering gaat het vooral om het onderzoeken van mogelijkheden tot samenwerking op bovenlokaal niveau vanuit kwaliteits- en efficiency-overwegingen. De gezamenlijke openbare bibliotheken in de Westelijke Mijnstreek werken samen in het pilotproject Cultuureducatie en zien het ontwikkelen van een goed aanbod aan het voortgezet onderwijs als een voorbeeld van taken die een meerwaarde opleveren ten opzichte van lokaal ontwikkeld en uitgevoerd beleid. Dit aanbod moet zowel kwantitatief als kwalitatief kunnen voldoen aan de vraag vanuit het onderwijs.

Consulent literatuur

Een van de doelen in de pilot is het uitwerken van een structuur waarbij een functionaris namens de bibliotheken in de regio de plaatselijke openbare bibliotheken kan ondersteunen. De functionaris dient eveneens een structureel aanbod Cultuureducatie te ontwikkelen. De Sittardse Muziekschool en enkele openbare bibliotheken in de regio W.M. werken sinds enkele jaren samen: vanwege het ontbreken van een consulent Literatuur verzorgen de openbare bibliotheken - een tot nu toe noodgedwongen beperkte- dienstverlening aan de basisscholen. De openbare bibliotheken zijn van mening dat zij de aangewezen instantie zijn om deze taak te vervullen, zij het in meer uitgebreide en verbeterde vorm. De bibliotheken hebben uit eigen middelen, door het wijzigen van beleid, uren vrijgemaakt voor cultuureducatie t.b.v. het voortgezet onderwijs. Het betreft een formatie-omvang van gemiddeld 28 uur per week. In het kader van het Actieplan Cultuurbereik wordt een beroep op de beschikbare middelen gedaan om een volledige formatieplaats toe te voegen aan de bibliotheken in de regio Westelijke Mijnstreek. De functionaris valt onder verantwoordelijkheid van de bibliotheken maar aansturing zal in nauw overleg met de Sittardse Muziekschool plaatsvinden. Verwacht mag worden dat bij realisatie van de Herpositionering (2003-2004) in structurele inbedding van de formatieplaats voorzien kan worden.

Project Loesje

Door de gezamenlijke openbare bibliotheken in de Westelijke Mijnstreek wordt in samenwerking met de afdeling Kunsteducatie van de Sittardse Muziekschool een project ontwikkeld dat creatief taalgebruik kan bevorderen door het maken van spreuken en gezegden alsmede het maken van gedichten. Medeparticipanten bij dit project zijn de Sittardse Muziekschool, afdeling Kunsteducatie, de Stichting "Loesje" en dichters met ervaring in het leiden van workshops en korte cursussen op het

terrein van het dichtend. Het project kan uitgevoerd worden met leerlingen van het middelbaar onderwijs. Resultaten van dit project zijn te verwachten in de vorm van posters, (brief)kaarten met gedichten en tevens geïllustreerd of een boekje met gedichten.

Gaarne wil de gemeente met de provincie in dialoog treden hoe door middel van het matchen van wensen van alle betrokken partijen wij samen met de provincie adequaat tot verdere ondersteuning kunnen overgaan.

GEMEENTE WEERT

De "Cultuurnota Weert 1997-2002" is de basis voor het cultuurbeleid in de gemeente Weert. Belangrijke speerpunten hierin zijn: opzetten van een goede structuur voor de cultuureducatie en een vergaande samenwerking tussen een aantal culturele instellingen. Wanneer de beleidslijnen uit deze cultuurnota worden doorgetrokken naar het Actieprogramma Cultuurbereik en rekening houdende met het gestelde in de notitie "Het Culturele Gezicht van de Limburgse regio's Noord - en Midden - Limburg" ontstaat het volgende beeld.

Cultuurbereik

Podiumkunsten:

Binnen de gemeente Weert is een breed scala aan verenigingen op het terrein van de amateurkunsten actief. Het beleid van de Streekmuziekschool en het Kunstcollege is erop gericht om de kwaliteit van deze verenigingen te bevorderen; dit gebeurt vooral op projectbasis. Een goed geoutilleerde concertzaal is gerealiseerd waar deze verenigingen uitvoeringen kunnen geven. Daarnaast is met name het Weerter Operette Koor (WOK) zeer actief bij het ontsluiten van het operarepertoire voor een breed publiek. Het Munttheater biedt in dit opzicht faciliteiten en de producties van het WOK bevorderen de samenwerking tussen professionele en amateurkunst, gezien de professionele uitvoerenden die bij deze producties worden betrokken. In de programmering van het Munttheater is verder veel ruimte voor producties uit de regio, waardoor amateurverenigingen in een professionele ambiance hun producties kunnen uitvoeren. Het Waagtheater, als vlakkevloer - theater is al gedurende meer dan 10 jaar in het Weertse actief, waarbij een sterke koppeling is ontstaan tussen een zestal amateur toneelverenigingen, de accommodatie en professionele voorstellingen, onder aansturing van een professionele directeur. De oude accommodatie aan de Langpoort voldeed niet langer aan de daaraan te stellen eisen. Eind 2001 zal het Waagtheater een nieuwbouw theater met 130 zitplaatsen en theatercafé betrekken aan de Schoolstraat. Op het gebied van de programmering zijn er afspraken tussen het Munttheater en het Waagtheater zodat producties en voorstellingen op de meest geëigende plek plaatsvinden en er een uitwisseling van vaste bezoekers ontstaat.

In 2001 zal in samenwerking met Jongeren Centrum de Bosuil een poppodium annex oefenruimte gerealiseerd worden waar in samenwerking met de Streekmuziekschool een Popcollectief gestalte krijgt dat niet alleen zorgt voor de begeleiding van amateurbands maar deze tevens in contact brengt met professionele popartiesten door middelen van optredens, clinics en workshops.

Centrum voor de Kunsten en Bibliotheek:

Binnen het aanbod in het kader van de Cultuureducatie spelen de Streekmuziekschool, het Kunstcollege en de Bibliotheek een belangrijke rol. Samen met het Gemeentearchief, het Munttheater en het Gemeentelijk museum gaan zij een gecoördineerd aanbod verzorgen dat in eerste instantie gericht is op het basisonderwijs. Het aanbod wordt momenteel ontwikkeld en er wordt een bedrijfsplan opgezet waarin duidelijk moet worden op welke wijze de coördinatie functie wordt ingevuld. Op deze wijze moet met ingang van het schooljaar 2001-2002 zowel het aspect van de kunsten als dat van de cultuurhistorie op evenwichtige wijze worden aangeboden aan leerlingen van het basisonderwijs. Naast de contacten die de individuele instellingen nu reeds hebben met het voortgezet onderwijs in het kader van de lessen CKV wordt in het vervolgtraject tevens een geïntegreerd aanbod richting voortgezet onderwijs ontwikkeld.

Regionale en lokale omroepen:

Inhakend op de werkgebieden van de culturele instellingen in de regio Weert vervult de lokale publieke omroep "Streekomroep Weert" niet alleen zijn functie als publieke nieuwszender, maar geeft men ook steeds duidelijker invulling aan de taakstelling om als uitdrager van culturele "content" die door andere producenten vervaardigd is in de regio te fungeren. De huisvesting van de omroep in hetzelfde gebouw als de bibliotheek, in de onmiddellijke nabijheid van drie andere grote culturele instellingen (Muziekschool, Kunstcollege en Munttheater) draagt hieraan zeker bij. Het intensiveren van de inhoudelijke en facilitaire samenwerking tussen de afzonderlijke instellingen is een belangrijk aandachtspunt voor de komende periode.

Cultureel vermogen/cultureel erfgoed en Culturele planologie:

Naast het geïntegreerde aanbod dat het gemeentearchief en het gemeentemuseum doen aan cultuurhistorische onderwerpen binnen het Cultuureducatie programma doen beide instellingen veel moeite om een goede relatie met het onderwijs in de breedte uit te bouwen. Het archief is bezig om door bijv. het aantrekken van de "Reve-Collectie" (De schrijver Gerard Reve was een aantal jaren woonachtig in Weert en zijn toenmalige partner Guus van Bladel heeft daar rond een collectie Reviana verzameld) de mogelijkheden van leerlingen voor het volgen van zelfstandig onderwijs te vergroten. Het historisch museum in de Tiendschuur is bezig met een proces van herinrichting en het verzamelbeleid moderne beeldende kunst is beëindigd om meer invulling te kunnen geven aan de historische taakstelling. Ten aanzien van het museum voor religieuze kunst Jacob van Horne geldt dat momenteel wordt nagegaan op welke wijze er meer samenhang is aan te brengen tussen een aantal gelijksoortige instellingen in Noord - en Midden - Limburg. Niet alleen vanuit het oogpunt van cultuurhistorie maar ook van uit toeristisch oogpunt is het van belang om de sterke punten die de regio heeft op het gebied van archeologie, volkscultuur en landschapselementen als wegekruizen, bijzondere kapellen (kerkjes) en molens (9) beter te benutten en onder te brengen in een bepaalde structuur. Een grondige en ter zake kundige inventarisatie die op gewestelijk niveau zou moeten plaatsvinden is daarvoor voorwaarde. Verder zou voor het stedelijke gebied eveneens in kaart moeten worden gebracht welke cultuurhistorische waarden voor de toekomst van waarde worden geacht.

Cultuur en School

Prioriteit:

Het opzetten van een lokale structuur voor de Cultuureducatie op basis van samenwerking tussen Kunstcollege, Streekmuziekschool, Munttheater, Openbare Bibliotheek, Gemeentearchief en Gemeentemuseum. Aanstellen van een coördinator, die vertrekkend vanuit het basis onderwijs de voorziening uitbouwt richting voortgezet onderwijs.

Beeldende Kunst en vormgeving:

Met het weghalen van het verzamelbeleid en tentoonstellingbeleid moderne kunst bij het Museum de Tiendschuur om daar de nadruk te leggen op de historische collectie is het noodzakelijk geworden om een andere invulling te geven aan het expositiebeleid moderne kunst. Hierbij is gekozen voor een aanpak waarin op enkele daarvoor geschikte locaties zoals de galerie van het Kunstcollege, de Paterkerk op de Biest, de expositieruimte van de Kunsttuin en eventuele andere commerciële ruimtes een vijftal exposities in te richten, gecoördineerd door een werkgroep waarin naast de gemeente, het Kunstcollege, de Stichting Paterkerk de Biest en het Kunstcentrum Weert, een collectief van beroeps beeldende kunstenaars in de regio Weert zitting hebben. De reeks exposities gaat in 2001 van start.

Beleidsprioriteiten:

Realiseren van nieuwbouw voor het Waagtheater en versterking van het gecoördineerde programma-aanbod vanuit het Waagtheater/Munttheater waarbij er expliciet aandacht is voor de samenwerking tussen de amateurkunst en de professionele producenten/ kunstenaars.

Bevorderen van inhoudelijke en facilitaire samenwerking tussen de Streekmuziekschool, het Kunstcollege en het Munttheater om vanuit een eensluidende marktstrategie een activiteiten aanbod te realiseren waarbij receptieve activiteiten ondersteund worden door educatieve en verdiepende programma's.

Het opzetten van een lokale structuur voor de Cultuureducatie op basis van samenwerking tussen Kunstcollege, Streekmuziekschool, Munttheater, Openbare Bibliotheek, Gemeentearchief en Gemeentemuseum. Aanstellen van een coördinator, die vertrekkend vanuit het basis onderwijs de voorziening uitbouwt richting voortgezet onderwijs.

Realiseren van een Popcollectief en -podium binnen de Bosuil.

Inventariseren van cultuurhistorische waarden binnen de regio, met de nadruk op religieuze aspecten die binnen de regio in een nader te bepalen structuur kunnen worden gepresenteerd. De verdere profilering van het Museum Jacob van Horne speelt hierin een belangrijke rol.

Het opzetten van een jaarlijkse cyclus van tentoonstellingen moderne beeldende kunst in samenwerking tussen relevante instellingen op uiteenlopende locaties binnen Weert.

GEMEENTE VENLO

Naar aanleiding van uw beleidsvoornemen om in onze provincie te komen tot een Actieprogramma Cultuurbereik 2001-2004 kunnen wij u als volgt berichten. Met de directies van de Venlose culturele instellingen en organisaties samen met de directie van de Muziekschool Tegelen hebben wij uw plan van aanpak en de doelstellingen daarin besproken.

Gezamenlijk zijn we tot het standpunt gekomen om positief in te steken op uw Actieprogramma en daar waar mogelijk mee te werken aan de totstandkoming daarvan.

De tijd is nog te kort geweest om nu al met concrete projecten te komen. Daar zal de komende periode aan gewerkt gaan worden. Het overleg heeft in ieder geval wel opgeleverd dat prioriteit wordt gelegd bij cultuureducatie. Met name zou een start gemaakt kunnen worden met een betere structurering van de cultuureducatie. De ambitie die hierbij wordt nagestreefd is om een structuur te creëren die vragers en aanbieders beter in staat stelt te voldoen aan de behoefte aan cultuureducatie. Hierbij wordt het van belang geacht om met name goed in te kunnen spelen op de vraagzijde. De instellingen en de gemeente hebben de bereidheid uitgesproken om middelen en menskracht die nu individueel ingezet worden op het terrein van cultuureducatie, mede in te zetten om een gewenste structuur mee te helpen tot stand te brengen. Dit met de bedoeling om voor de toekomst de cultuureducatie structureel beter ingebed te hebben.

Gezamenlijk zijn we het eens dat het kunst- en cultuurterrein een eigenstandig beleidsterrein is. Gezamenlijk hebben wij de ambitie om een klimaat te ontwikkelen waarbinnen kunst- en cultuur(re)producenten alsmede de consumenten volledig tot hun recht kunnen komen. Mede gelet op de met u gesloten bestuursovereenkomst inzake het Provinciaal Grote Stedenbeleid en gelet op het Meerjaren ontwikkelingsprogramma Grote steden beleid Venlo hebben wij ons uitgesproken om de volgende ambities in het kader van het Actieplan Cultuurbereik te willen realiseren.

Als centrumstad dient er een kunst- en cultuurklimaat ontwikkeld te worden waarbinnen de kunst- en cultuur(re)producenten alsmede de consumenten volledig tot hun recht kunnen komen. Om deze ambitie waar te kunnen maken zal er gewerkt moeten worden aan een verbetering c.q. uitbreiding van de voorzieningenstructuur (de hardware). Dit kan variëren van voldoende ateliervoorzieningen tot en met voldoende podiumvoorzieningen. Deze voorzieningen dienen zoveel mogelijk geconcentreerd te worden in het centrum om daarmee bij te dragen aan een kwaliteitsimpuls en verlevendiging van een aantrekkelijke woon- en toeristische stad (Nota "Cultuurbeleid 1997-2002: Van station tot Maasboulevard: een culturele as door het centrum"). Daarnaast zullen ook de mogelijkheden in andere stadsdelen worden benut. De gemeente voert hierin een voorwaardelijk schepend beleid. In dit kader zijn onlangs besluiten genomen tot o.m. uitbreiding van de Maaspoort met een middenzaal (kosten 13 mln.); reservering f 100.000,- ten behoeve van de uitbreiding van Theaterwerkplaats de Garage.

Voorts wordt er gewerkt aan de realisering van een poppodium, het verplaatsen van het filmhuis en het verbeteren van de accommodatie kunstzinnige vorming en kunsttuilen.

Door de (re)producenten wordt eraan gewerkt om met behulp van die voorzieningen een aanbod neer te zetten, dat een maximaal publieksbereik zal hebben (de software). Bij dit publieksbereik zal mede rekening worden gehouden met het gegeven dat wij in een multiculturele samenleving leven, dat Jeugdcultuur nog steeds een ondergeschoven kind is, dat marktgericht denken meer ingang moet

vinden, dat zowel professionele als amateurkunstenaars geprikkeld moeten worden tot nieuwe culturele producten en publiek, dat onderlinge samenwerking een synergetisch effect kan bewerkstelligen, dat de stad deel uitmaakt van een Euregio en dat de stad zich ook op het terrein van toerisme en recreatie verder wil ontwikkelen.

Ten behoeve van de gemeentebegroting 2001 en volgende liggen er in de voorjaarsnota voorstellen om extra middelen voor cultuur vrij te maken. In verband met de gemeentelijke herindeling kan een definitief besluit daarover eerst genomen worden door de nieuw samengestelde gemeenteraad.

Met betrekking tot de beeldende kunst en vormgeving bestaat ook de ambitie om een zodanig klimaat te ontwikkelen, dat beeldende kunstenaars en bemiddelaars van beeldende kunst optimaal tot ontplooiing kunnen komen. Het museum Van Bommel Van Dam zal nog meer dan tot nu toe een actieve rol gaan vervullen in de confrontatie publiek en beeldende kunst. Het vestigingsklimaat voor beeldende kunstenaars zal worden verbeterd. Daarnaast wordt op dit moment de laatste hand gelegd aan een Masterplan Beeldende Kunst. Dit plan is bedoeld voor het realiseren van kunsttoepassingen in de openbare ruimte. Hiermee wordt op verschillende schaalniveaus een betekenisvolle bijdrage geleverd aan de belevingswaarde van de stad.

Het ligt in de bedoeling om de beeldende kunstmanifestatie Borderline een tweejaarlijks karakter te geven. In deze manifestatie wordt gezocht naar een combinatie van natuur en cultuur.

Aansluitend aan de resultaten van uw onderzoek naar de culturele regioprofielen zijn er al gesprekken gevoerd met de gemeente Venray, Stichting Odapark, Museum Van Bommel Van Dam en Stichting Borderline om te bezien of door samenwerking een synergetisch effect kan worden bereikt. Participanten hebben positief gereageerd en hebben de bereidheid uitgesproken om op de ingeslagen weg door te gaan. Hierdoor kan de regio als beeldende kunstregio nog meer (inter)nationaal worden uitgedragen. Interessant in dit kader zijn de plannen in de gemeente Tegelen rondom de keramiek.

Met de directies van de culturele instellingen is afgesproken om de komende tijd verder te gaan werken aan het opzetten van activiteiten die passen binnen de bovengenoemde ambities en de doelstellingen van het Actieprogramma Cultuurbereik. Een eerste verkenning leert, dat deze activiteiten o.m. zullen liggen op het terrein van combinaties opera en jeugd; theater en popmuziek; Limburgs Museum en jongerencultuur; fotografie en culturele planologie; Jeugdtheater; locatietheater; confrontatie westerse en niet westerse culturen; beeldende kunst en toegepaste kunst in de openbare ruimte. Zodra deze activiteiten concreet zijn uitgewerkt zullen ze aan u worden toegezonden.

T.a.v. cultuureducatieve activiteiten in onze gemeente is een inventarisatieonderzoek reeds gestart op basis waarvan verdere plannen ontwikkeld kunnen worden. Wij hopen u met het vorenstaande op dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

GEMEENTE KERKRADE

In het kader van de Cultuurnota 2001-2004 wil de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, teneinde zoveel mogelijk mensen bij cultuur te betrekken, het Actieprogramma Cultuurbereik van start laten gaan.

Uw college heeft, ter voorbereiding op het provinciale Actieprogramma Cultuurbereik, een plan van aanpak opgesteld. In dit plan van aanpak geeft u aan op welke wijze in Limburg een programma in het kader van het Actieplan Cultuurbereik zal worden ontwikkeld. Tevens wordt aangegeven welke doelen zullen worden nagestreefd en op welke wijze deze doelen in concrete samenwerkingsverbanden gerealiseerd kunnen worden.

Vooruitlopende op de vaststelling van het provinciale Actieprogramma cultuurbereik wil ons college gaarne met u nader van gedachten wisselen over projecten in de gemeente Kerkrade. Wij hebben daartoe een plan van aanpak opgesteld.

Actieplan Cultuurbereik Plan van Aanpak gemeente Kerkrade

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, in het bijzonder de Staatssecretaris voor Cultuur wil in de periode 2001-2004 zoveel mogelijk mensen bij cultuur gaan betrekken. Daartoe is een plan opgesteld het Actieplan Cultuurbereik. Dit plan sluit nauw aan op de vijf doelstellingen van het rijks cultuurbeleid, te weten de versterking van de programmering van culturele accommodaties, ruim baan maken voor culturele diversiteit, investeren in Jeugd, beter zichtbaar maken van cultureel vermogen en het op de agenda zetten van culturele planologie.

Het Actieplan Cultuurbereik zelf bestaat uit twee delen: een centraal deel dat door het rijk uitgevoerd wordt en een decentraal deel dat door de provincies, de grote gemeenten en het rijk uitgevoerd wordt. Om voor middelen uit het Actieplan Cultuurbereik in aanmerking te kunnen komen, dienen de provincies en de grote gemeenten een Plan van Aanpak bij het Ministerie in te dienen. De toegewezen middelen dienen door de ontvangers gematched te worden.

De kleinere gemeenten, die hun plannen niet rechtstreeks bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen kenbaar kunnen maken, dienen hierover in overleg te treden met het betreffende provinciebestuur. De gemeente Kerkrade wil van die geboden gelegenheid gebruik maken en bij het provinciebestuur een plan van aanpak indienen.

Voor de goede orde wordt daarbij vooraf nog de volgende aantekening gemaakt. De gemeente Kerkrade besteedt jaarlijks rond 6,5 miljoen gulden aan cultuuruitingen. De financiële situatie binnen de totale gemeentebegroting laat evenwel een stijging van dit bedrag niet meer toe, hetgeen impliceert dat een matching van provinciale middelen met grote nieuwe financiële middelen voor de gemeente Kerkrade niet aan de orde is. Veel meer leeft de voorkeur om binnen de bestaande middelen verschuivingen aan te brengen en bestaat de bereidheid om op kleine onderdelen extra geld in te zetten.

In het kader van het Actieplan Cultuurbereik wil ons college zich specifiek op enkele aandachtspunten richten. In het navolgende **Plan van aanpak van de gemeente Kerkrade** worden deze aandachtspunten nader omschreven:

1. Het verwezenlijken van een programma-aanbod ten behoeve van het Jongerenpodium in de nieuw te realiseren *Campus Kerkrade-West*. Op dit moment verkeren de besprekingen en de haalbaarheidsonderzoeken voor de realisatie van de

zogenaamde *Campus* in de wijk Kerkrade-West in een vergevorderd stadium. Het is de bedoeling dat in deze *Campus Kerkrade West* naast een brede scholengemeenschap voor voortgezet onderwijs ook de dansante, muzikale en creatieve vorming gehuisvest zullen worden. Het gebouw dient namelijk uiting te geven aan onze visie dat diverse aanbieders van producten en activiteiten voor met name de jeugd op één plek in Kerkrade worden geconcentreerd. De Kerkraadse muziekschool, de stichting Muziekschool Kerkrade e.o./ en het plaatselijke creativiteitscentrum, de stichting Vrije Akademie ZOM, hebben overigens inmiddels de bereidheid uitgesproken om hun medewerking aan de totstandkoming van het masterplan te verlenen.

In dit masterplan worden bovendien een aantal voorzieningen voor na-schoolse activiteiten, welke betrekking hebben op de vrije tijdsbesteding van de jeugd, getroffen. Zo wordt er voorzien in een jongeren café, een plek voor de half-pipe, een verhard terrein voor basketbal en last but not least een podium dat voor de stedelijke podiumfunctie voor jeugd en jongeren of voor amateurkunst of muziekkuitvoeringen geschikt gemaakt kan worden.

Om de functie van dit podium ook tot zijn recht te laten komen is een in kwalitatief en kwantitatief opzicht deugdelijke programmering onontbeerlijk. Er zal een op de jeugd en jongeren toegespitst gevarieerd programma-aanbod gecreëerd dienen te worden. Teneinde de Jeugd en jongeren te laten ervaren welke aspecten bij het opzetten van een programma aan de orde komen, heeft het onze voorkeur om de jongeren nauw bij dit proces te betrekken. De aldus opgedane ervaring kan aan de volgende groep doorgegeven worden, waardoor op natuurlijke wijze de basis voor een duurzame kwalitatieve programmering gelegd wordt.

Om dit doel, het neerzetten van een goede programmering alsmede het creëren van een solide basis waarop deze programmering gecontinueerd kan worden, te bereiken zal zeker in de eerste jaren een extra financiële injectie onontbeerlijk zijn. Het college van burgemeester en wethouders van Kerkrade verzoekt uw provinciebestuur thans om in het kader van het Actieplan Cultuurbereik in aanmerking te komen voor een financiële bijdrage waarmee vorenstaand doel gerealiseerd kan worden.

2. Het organisatorisch steviger verankeren van de jeugdtheaterschool in de Kerkraadse culturele infrastructuur.

De gemeente Kerkrade heeft vanaf het Jaar 1995 onder de naam Stichting Theaterschool Kiek, een jeugdtheaterschool binnen haar gemeentegrenzen. Deze theaterschool heeft tot doel kinderen door middel van een structurele opleiding het plezier in toneelspelen te laten ervaren, hun educatieve en dramatische vorming te vergroten en hun culturele ontwikkeling te stimuleren.

Voor de culturele vorming aan Theaterschool Kiek bestond vanaf het prille begin ruime belangstelling. Het ledenaantal groeide in de loop der jaren uit tot meer dan 100 leden. Waarbij opgemerkt moet worden dat deze theaterschool niet alleen Kerkraadse leden telt, doch ook een fors aantal leden uit de gehele Parkstad Limburg en zelfs tot daarbuiten.

Door de komst van deze jeugdtheaterschool werd een nieuwe waardevolle component aan de bestaande culturele infrastructuur toegevoegd. Naar onze mening in organisatorisch opzicht echter ook een zeer kwetsbare theaterschool aangezien de organisatie van de theaterschool hoofdzakelijk door enkele enthousiaste, met het theater vak zeer betrokken personen, wordt gedragen. Ons streven is erop gericht om dit zwakke organisatorische punt weg te halen. Onze gedachten richten zich dan ook veel meer op het verstevigen van de bestaande culturele infrastructuur, door de theaterschool te verbinden met een nieuw te vormen kunstencentrum, waarin een brede culturele jeugdvoorziening gerealiseerd kan worden.

Ons college staat nog aan het begin van dit proces en vele zaken zullen nog nader onderzocht en op hun haalbaarheid getoetst moeten worden. Met de ondersteuning door uw provinciebestuur kan een route uitgezet worden voor de vorming van dit kunstencentrum. Wij verzoeken uw provinciebestuur dan ook om de intentie uit te spreken om ons daarbij via het Actieplan Cultuurbereik de noodzakelijke financiële ondersteuning te verlenen.

3. Met het plaatselijke creativiteitscentrum, de stichting Vrije Akademie ZOM, zal overleg gestart worden om tot verplichtende afspraken te komen inzake het vergroten van de belangstelling voor en het gebruik maken van het creatieve programma aanbod;

4. In het licht van de Culturele en Kunstzinnige Vorming in het Voortgezet Onderwijs worden met de muziekschool en het creativiteitscentrum afspraken gemaakt over de ontwikkeling van gerichte programma's ten behoeve van specifieke doelgroepen, waarbij naast de leeftijdsgroep voortgezet onderwijs ook de brede groep minderheden aangestuurd dient te worden. Bij het overleg zullen overigens ook de scholen voor voortgezet nauw betrokken worden.

5. De gemeente Kerkrade maakt jaarlijks binnen haar cultuurbudget ruimte vrij voor de kunsteducatie in het basisonderwijs. De stichting Vrije Akademie ZOM heeft in het kader van de kunstconfrontatie een programma opgezet, waarmee bereikt wordt dat de deelnemende leerlingen tijdens de basisschool opleiding minimaal één keer met de opgenomen kunstuitingen in aanraking zijn gekomen. In de afgelopen jaren hebben steeds meer scholen besloten om aan het project deel te nemen. Het project Kunstconfrontatie in het basisonderwijs heeft daarmee bewezen aan een duidelijke behoefte te voldoen.

Ter ondersteuning van dit project kennen wij de stichting Vrije Akademie ZOM Jaarlijks een financiële ondersteuning van f 8.000,- toe. Wij willen graag met u nader van gedachten wisselen over het inzetten van deze middelen ten behoeve van het Actieprogramma Cultuurbereik.

6. Niet alleen de grensligging doch vooral de gunstige sociale factoren waren voor tal van Duitse burens enkele jaren geleden de aanleiding om naar Kerkrade te verhuizen. Wat daarbij vooral opvalt is dat deze nieuwe inwoners merendeels alleen in Kerkrade wonen terwijl het sociale leven zich voornamelijk in het land van herkomst afspeelt. Wij zijn van mening dat wil van een daadwerkelijke integratie in de Kerkradse samenleving sprake zijn, deze minderheidsgroepering meer bij de sociale en culturele activiteiten betrokken dienen te worden. Bij de samenstelling van het culturele aanbod zal met de preferenties van deze minderheidsgroepering rekening gehouden dienen te worden. In Kerkrade worden jaarlijks evenementen georganiseerd die qua opzet en programmering hiervoor zeer geschikt zouden zijn. Zonder volledigheid na te streven noemen wij het Orlando Festival, de Euriade, het Wijngrachttheater en culturele schoolmanifestaties. Graag willen wij met u nader van gedachten wisselen over de mogelijkheden en de invulling van de randvoorwaarden.

Samenvatting

Het vorenstaande samenvattende verzoekt ons college u om akkoord te gaan met het **Plan van Aanpak van de gemeente Kerkrade** in het kader van het Actieplan Cultuurbereik en nader overleg met ons te plegen over de financiële tegemoetkoming hierin door de Provincie Limburg.

GEMEENTE HELDEN

Wij hebben kennis genomen van het Plan van aanpak voor het "Actieplan Cultuurbereik" van de Provincie Limburg. Wij kunnen ons uitstekend vinden in de door u voorgestelde beleidsprioriteiten. Deze liggen in het verlengde van de actiepunten uit de nota "Kunst en Cultuur Helden", in maart van dit jaar vastgesteld door de gemeenteraad.

In dit kader zien wij interessante mogelijkheden tot samenwerking en tot versterking van het cultuurbeleid in de regio Noord Limburg.

Enkele concrete projecten, die wij op korte termijn, in samenwerking, zouden willen realiseren, vindt u hierbij kort beschreven.

1) STICHTING BEVORDERING KULTUUR (S.B.K.)

Cultuurbereik

In de gemeente Helden is een culturele Stichting werkzaam van vrijwilligers, die zorgt voor cultureel aanbod van theater en beeldende kunst. De cultuurnota in Helden voorziet in een versterking van deze stichting, middels professionele krachten. De organisatie krijgt dan vanaf 2001 een drieledige opdracht.

a) Zorgen voor een professioneel, divers aanbod in de gemeente.

Het gaat daarbij om een divers theateraangebod voor meerdere doelgroepen. In het kader van de upgradering van het Centrum van Panningen worden momenteel ook plannen gemaakt voor een eigentijds klein professioneel theater met daarbij een filmzaal. Daarnaast zorgt de S.B.K. ook voor een aanbod beeldende kunst, waarbij naast exposities met vernieuwende professionele kunst ook ruimte is voor de goede amateurkunst. De exposities worden geboden in een nieuwe professionele kunstgalerie in Panningen. Om de Heidense inwoners ook de gelegenheid te geven grootschalige theaterproducties te gaan zien organiseert de S.B.K. tot slot ook theaterbezoek met busvervoer vanuit Helden; de zogenaamde "Kunstbus".

b) Loket voor de amateurkunst

De Stichting Bevordering Cultuur (S.B.K.) gaat de amateurkunstsector ondersteunen. Enerzijds door te bemiddelen in aanbod uit het landelijk netwerk. Anderzijds ook door te faciliteren en het leggen van dwarsverbanden in de diverse sectoren van de amateurkunst. Dit om vernieuwende samenwerkingsprojecten van de grond te krijgen.

c) Bemiddelaar voor het onderwijs.

In samenwerking met het basis- en het voortgezet onderwijs heeft de gemeente Helden een uitgebreid aanbod aan kunsteducatie gerealiseerd. Dit is een aantal jaren aangestuurd vanuit de gemeentelijke organisatie. De S.B.K. krijgt nu de opdracht deze taak op zich te nemen. Het gaat daarbij om het kunstmenu "Kunst maakt school" voor de basisscholen alsook om het "Cultuurtraject" voor het voortgezet onderwijs, dat in september 2000, in samenwerking met het LOKV, van start is gegaan.

Matching van de inzet van de gemeente Helden door de Provincie gedurende twee jaren geeft de organisatie betere mogelijkheden voor een goede start.

2) Cultuurtraject

Cultuur en school

Het Bouwens van der Boijecollege is samen met de gemeente partner in het project "Cultuurtraject II" van het L.O.K.V. Cultuurtraject is bedoeld voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs. Het beoogt kunstontmoetingen uit alle kunstdisciplines voor de leerlingen van 12 tot 16 jaar, waarbij ook de actieve component héél belangrijk is met het oog op de ontwikkeling van culturele hobby's. In Cultuurtraject participeren verder veel plaatselijke en regionale culturele verenigingen en instellingen. Cultuurtraject zorgt voor de invulling van receptieve kunstontmoetingen in het kader van de basisvorming, vormt de voorbereiding van het vak CKV I.. Het geeft ook al een stuk invulling van het vak CKV in het VMBO. Een van de belangrijkste doelen is, de leerlingen in contact te brengen met alle vormen van cultuur en met culturele organisaties en instellingen in hun directe omgeving. Nu heeft Helden een breed spectrum aan cultureel aanbod. Voor een bezoek aan een groot theater, of museum zal er toch steeds naar een naburige stad gereisd moeten worden. Bij de planning van het traject is het noodzakelijk gebleken, jaarlijks één heel leerjaar voortgezet onderwijs naar een culturele locatie te vervoeren. Het gaat dan jaarlijks om 10 tot 15 bussen. De school, het LOKV en de gemeente leveren een substantiële financiële bijdrage aan het project. In het kader van het actieplan cultuurbereik willen we een beroep doen op de provincie, daar waar het specifiek om bereik gaat, voor de looptijd van het project een subsidie te verlenen ten behoeve van het vervoer.

3) Een beeldend project rondom kunst in de openbare ruimte.

Beeldende kunst en vormgeving

Voor het jaar 2002 wordt een kunstsymposium voorbereid. Kunstenaars maken op voor publiek toegankelijke plaatsen kunstwerken, die een plaats krijgen in de openbare ruimte. Rondom dit symposium starten in 2001 reeds een tweetal deelprojecten. Het grootste deel wordt uitgevoerd in 2002.

*Een programma voor de middenbouw van de basisscholen. De leerlingen rijden in maart 2001 per kermistrein langs bestaande kunstwerken, geven daar hun visie op en maken vervolgens ontwerpen voor kunst in hun eigen wijk of dorp. Een selectie van de ontwerpen wordt in april 2001 geëxposeerd in de "Gallery" in Panningen.

* Bewoners van 6 wijken en dorpen, waar kunstwerken worden geplaatst gaan in het najaar van 2001 onder leiding van een kunstenaar/docent beeldend aan de slag. Dit nodigt de mensen uit, na te denken over beeldende kunst en kunst in de openbare ruimte. Voor de uitwerking van een en ander zijn er contacten gelegd met de Belgische stichting "SoCAK vzw", die in Antwerpen een dergelijk wijkproject met succes heeft georganiseerd.

*Het beeldensymposium vindt plaats in het voorjaar van 2002. Een zestal kunstenaars wordt uitgenodigd een kunstwerk te maken voor zes, met inwoners samen vast te stellen, locaties. Ook bij de ideevorming zijn de Heidense inwoners dan al betrokken geweest.

* Tijdens het symposium in 2002 gaat een kunstenaar aan het werk in het Bouwens van der Boije College. Een "Artist in Residence" project. Hiertoe wordt, in samenwerking met de betreffende kunstenaar een lespakket samengesteld. In de beeldende lessen wordt zo op het kunstwerk ingegaan en de leerlingen kunnen de wording ervan van dag tot dag volgen.

* Ter afsluiting van het gehele project organiseren we in het najaar van 2002 een beeldenroute, waarin naast bestaande kunstwerken en de kunstwerken van het symposium ook beeldend werk van plaatselijke regionale kunstenaars op mooie

plekjes in de gemeente worden geëxposeerd. Een wandelroute in elk dorp. Een auto en fietsroute over de hele gemeente.

4) Nieuwe beleidsontwikkelingen

Zoals de cultuur voortdurend in beweging is, zo zoekt het cultuurbeleid steeds nieuwe wegen, om middels cultuur de leefkwaliteit van de gemeente te verhogen. Op 10 oktober 2000 start in de gemeente Helden een platform met vertegenwoordigers van de gemeente, van het bedrijfsleven, van culturele organisaties en van inwoners. Door het bundelen van krachten willen we met deze groep voor de cultuur in Helden nieuwe initiatieven mogelijk maken.

GEMEENTE VENRAY

Met belangstelling hebben wij kennis genomen van het Plan van Aanpak, Actieprogramma Cultuurbereik Limburg 2001-2004. Dit plan biedt ons voldoende aanknopingspunten om een vertaalslag te maken naar concrete projecten.

Wij inventariseren op korte termijn gemeentelijke initiatieven, plannen en projecten die passen binnen het Actieplan Cultuurbereik. Zodra deze inventarisatie is afgerond, zullen wij een volledige programmering vóór 1 maart 2001 bij u indienen.

Op uw verzoek een overzicht op te stellen van de projecten die ons voor ogen staan:

- Cultureel Programma Odapark (Cultuurbereik, educatie)
- Manifestatie Odapark door Cultureel Platform (cultuurbereik)
- Activiteiten Lokaal Historisch Platform (samenwerkingsverband cultureel erfgoed), (cultuur en school en cultuurbereik)
- Samenwerking Literair Café Regio Venray en Bibliotheek: Groot Venrays Sprookjesboek (Cultuur en school)
- Jeugdeducatie zoals is vastgelegd in het Masterplan Beeldende Kunst (Cultuur en school)
- Het debat over de Venrayse Ruimte en het Kunstdebat (cultuurbereik)
- Het project Manifestatie Enkeltje Venray (Beeldende Kunst en Vormgeving, cultuurbereik)
- Het project Kunst maakt School (cultuur en school)
- Onderdelen programma Schouwburg (inventariseren)
- Poppodium Dingus (inventariseren)
- Activiteiten en programmering Museum 't Freulekeshuus (inventariseren)
- Activiteiten Balletschool, muziekschool. Vrij Academie en hun podium in Kunstencentrum (inventariseren)
- Jongerenplatform en jongeren manifestatie Venray (inventariseren)

BIJLAGE 1 (versie 04-12-2000)

ACTIEPROGRAMMA CULTUURBEREIK 2001-2004

VOORSTELLEN CULTURELE INSTELLINGEN

1. Monumentenhuis Limburg
2. Stichting Landschapspark De Graven
3. Stichting Theater Landgraaf
4. Dansdocenten Vereniging Limburg
5. Stichting Stadbroekermolen Sittard
6. Concertorganisatie Fred H. Rinirie
7. Organisatie Oude Muziek Utrecht
8. Theaterwerkplaats Het Huis van Bourgondië
9. KOM Cultureel Overleg Maastricht
10. Filmhuis Lumière Maastricht
11. Stichting Educatief Theater Seth
12. Limburgs Film en Video Archief LiFVA
13. Stichting Symbiose Bibliotheekwerk
14. Zomerpark Feesten Venlo
15. Stadsgalerij Heerlen
16. Stichting JJOL (Jeugd en Jongerenorganisaties Limburg)
17. Poppodium Perron 55 Venlo
18. Hogeschool Maastricht
19. Het Parcours Maastricht
20. Stichting LFA (Limburgse Federatie Amateurtoneel)
21. Poppodium De Bosuil
22. Kunstcollege Weert
23. C.C. Gasthous Horst
24. Bonnefantenmuseum Maastricht
25. Limburgs Museum Venlo
26. Openbare Bibliotheek Stein
27. PlatVorm Vormgevers
28. Jan van Eyck Academie
29. Inside Out tentoonstelling / Peder Ekegardh
30. Industrieel Erfgoed in de Euregio
31. Sociaal Historisch Centrum
32. Stichting Symbiose Kunst en Cultuur
33. Provinciaal Platform Minderheden
34. OJC Dingus Venray
35. Stichting Botanische Tuin Kerkrade
36. Museum Eynderhoof Nederweert
37. Culturele Evenementen Jongeren i.s.m. Buro Cult
38. Universiteit Maastricht / Gemeentearchief Venlo
39. Stichting Intro / In Situ Muziekwerkplaats
40. Stichting Exploitatie Tiendschuur Tegelen
41. Stichting Jacob Kritzraedt Sittard
42. Cultureel café / Poppodium De Nor Heerlen
43. Museum Bommel van Dam Venlo, Stichting Kunstzinnige Vorming Noord Limburg / Stichting Bevordering Cultuur Helden

1. MONUMENTENHUIS LIMBURG

Het Monumentenhuis Limburg initieert en coördineert projecten ter bevordering van de kennis, opleiding en informatie op het brede terrein van monumentenzorg en archeologie. In dat kader wordt het project "Limburgs Erfgoed Actueel" georganiseerd. De overheid wenst naast het omgevingsonderwijs, waarin de leerlingen vanuit verschillende disciplines hun eigen leefomgeving bestuderen, het cultuuronderwijs in het basisonderwijs en de basisvorming te incorporeren. De activiteiten van Erfgoed Actueel, een initiatief van het ministerie van OCenW, dat de samenwerking tussen het onderwijs en de instellingen voor cultureel erfgoed én de gebruikmaking van elkaars specifieke deskundigheid wil bevorderen, zijn daarvan een bewijs. Het project Cultureel Erfgoed sluit aan bij de ontwikkelingen in het onderwijs waarvan het nieuwe vak Culturele & Kunstzinnige Vorming de sluitsteen is. Ook de provincie Limburg pleit voor activiteiten van structurele aard waardoor de regionale cultuurhistorie een stevige verankering krijgt in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. Door de ontwikkelingen van de informatie- en communicatietechnologie in het onderwijs ontstaat de vraag naar geavanceerde cultuureducatie. Om deze vraag optimaal te kunnen beantwoorden is het nodig dat een fundamenteel onderzoek daarvoor plaats vindt.

Het project "Limburgs Erfgoed Actueel" speelt dan ook op deze ontwikkelingen in door in de basisscholen en het voortgezet onderwijs de huidige activiteiten op het gebied van cultuuronderwijs, in het bijzonder de monumenten & archeologie in relatie tot de regionale geschiedenis, in kaart te brengen, een netwerk van leraren op te zetten én in samenwerking met hen diensten te ontwikkelen.

Doelstelling

Aanbieden van diensten aan scholen ter ondersteuning van de uitvoering van het onderwijs aan het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs op het terrein van culturele en kunstzinnige vorming, met bijzondere aandacht voor de monumenten & archeologie in relatie tot de regionale geschiedenis.

Middelen

1. Inventarisatie en ontsluiting; onderzoek Vakgroep Geschiedenis van de Faculteit van Cultuurwetenschappen van de Universiteit van Maastricht;
2. Pilot project Limburgs Erfgoed Actueel in Helden en Roermond;
3. Betrekken van de Faculteit Educatie, afdeling Pedagogische Academie en afdeling Geschiedenis van de Fontys Hogescholen, van de Hogeschool Heerlen en de Hogeschool Limburg bij het pilot project Limburgs Erfgoed Actueel;
4. Inter-Limburgse Monumentendag;
5. Netwerk.

Ad 2

Pilot Project Limburgs Erfgoed Actueel

Dit onderdeel van het project bestaat uit een inventarisatie van de activiteiten op het gebied van monumenten & archeologie in relatie tot de regionale geschiedenis op de basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs in Helden en Roermond. Ook zullen de concrete behoeften van leraren op het gebied van monumenten & archeologie in relatie tot de regionale geschiedenis worden geïnventariseerd. Op grond daarvan wordt een kader geschetst waarin het Monumentenhuis Limburg

diensten kan aanbieden aan de scholen ter ondersteuning van de uitvoering van hun taken op het gebied van cultuuronderwijs.

Het Actieplan Cultuurbereik 2001-2004:

Er is dringend behoefte aan goede projecten ter invulling van de speerpunt cultureel erfgoed c.q. het onderdeel cultuur en school. Mogelijkheden zijn:

1. *Opleiding vrijwillige molenaars*. Sterk educatief project, tegelijkertijd gericht op de instandhouding van molens door een permanente dubbele draaibezetting. Uitbreiding met een educatieve paragraaf is in overweging. In dit verband is gerefereerd aan het educatieve project 'van graan naar brood' van de Stadbroekermolen te Sittard;

2. *Erfgoed en school*: educatief project gericht op 'culturele planologie', III-L \t;i^iuu-ii van de bewustwording van cultuur/cultuurhistorie in de directe leefomgeving.

3. *Bereiken van een nieuw en groter publiek met behulp van ICT*.

Het Monumentenhuis heeft inmiddels laten weten dat er vanuit de Kamer van Koophandel voor Noord- en Midden-Limburg en het secretariaat van de Euregio Maas-Rijn-Noord zeer onlangs het verzoek is gekomen, of het Monumentenhuis het voortouw kan nemen bij het stimuleren van gemeenten tot het ontwikkelen van aansprekende publiekspresentaties op het gebied van erfgoed. Dit met name naar aanleiding van de bekendheid die er inmiddels is ontstaan rondom de digitale publieksprojecten in Born en Stevensweert.

In het kader van het Interreg IIIa-programma worden door de Kamer van Koophandel uitdrukkelijk mogelijkheden voor Europese subsidiëring gezien. Aangezien hiervoor ook Nederlandse co-financiering is vereist, geeft het Monumentenhuis uitdrukkelijk de voorkeur aan het ontwikkelen van projecten die voldoende lokaal en regionaal draagvlak hebben om aan deze voorwaarden te kunnen voldoen.

Op dit moment wordt om deze redenen met name gedacht aan de kasteelruïne van Ambt Montfort, het raadhuis van Echt, de kasteelruïne van Kessel, de kasteelruïne van Horst, kasteel Daelenbroeck in Roerdalen en het Abdij complex in Thorn. Bij de realisatie van *digitale timeframes* naar voorbeeld van het archeologisch themapark in Ename moet rekening worden gehouden met een investering per timeframe. Indien in het kader van bijvoorbeeld het Actieprogramma Cultuurbereik in de komende vier jaren ruimte kan worden gevonden van provinciale zijde per timeframe te participeren en de betrokken gemeenten met een bepaald bedrag participeren, dan kunnen de resterende middelen wellicht worden gevonden bij de Kamer van Koophandel en Interreg IIIa.

2. STICHTING LANDSCHAPSPARK DE GRAVEN SITTARD

Binnen het Bestuur van de stichting Landschapspark De Graven is vanaf het begin van de werking van de stichting van gedachten gewisseld over de relatie van natuur (herstel), landschap en cultuurhistorie.

Reeds vanaf de feitelijke start van het Landschapspark (augustus 1999) heeft het Bestuur uitgesproken dat de cultuurhistorische dimensie een zeer essentiële is.

Deze is ook direct tot uitgangspunt van beleid gemaakt. Zo is het element opgenomen in de jaarlijkse Planning en Programmering. In dat verband is vervolgens nagegaan hoe op een thematische wijze de talrijke actuele en potentiële, monumenten aan de diagonaal Millen-Mulderplas (Geleenbeek) in samenhang met elkaar meer herkenbaar gemaakt kunnen worden.

Wij stellen daarbij vast dat uitvoering van een aantal onderling goed afgestemde acties op twee dimensies aanbeveling verdient:

1. De dimensie samenhang cultuurhistorie en ruimtelijke ordening:

De talrijke (cultuurhistorisch belangrijke) verworvenheden zouden in onderlinge samenhang met elkaar gebracht moeten worden. Zowel:

- a. in termen van voorlichting/ promotie.
- b. als wat betreft het fungeren in een keten van producten en diensten m.b.t. landbouw en cultuur,
- c. als wat betreft de relatie naar het onderwijs,
- d. als ook wat betreft de inbedding in het landschap (het beekdal) en de historische dimensie(s) daarvan. In die zin is ook de relatie van cultuurhistorie met ruimtelijke planning en ordening van evident belang.

De uitvoering ad 1.

In dit verband is een plan op hoofdlijnen (september 2000) ontworpen dat tegen de achtergrond van het ontwikkelingsplan ingaat op de relaties van landschap, ruimte en cultuurhistorie.

2. De dimensie voorlichting en educatie;

Op dit vlak bieden zich 3 kansen aan die verdere uitwerking verdienen:

- a. *De omgeving naar binnen*: lesbrief voor het basisonderwijs door feedingen zelf te maken (op projectbasis in te zetten inclusief handleiding voor scholen ontwerp in stageactiviteiten van lerarenopleidingen.)
- b. *Het Concept naar de omgeving*: Industriële archeologie rond Plinthos en molens oppakken en de grote verwevenheid industrie, archeologie en landschap uitwerken naar een breed publiek
- c. *Toeristisch aspect breder uitdragen*: bijvoorbeeld in een sterk onderling verband van eigenaren/ beheerders van molens/ kastelen etc.

De projecten a. en b. zouden uitstekend met Fontys als carrier kunnen worden uitgevoerd (e.e.a. bijvoorbeeld m.b.v. het concept regio - on line) naar het ons voorkomt leent zich deze reeks van acties voortreffelijk voor opname in het thans bij de Provincie in ontwikkeling zijnde "actieplan cultuurbereik".

De uitvoering ad. 2

In een samenwerkingsverband van NME/ Molens, WV en Natuurmonumenten is - onder auspiciën van Landschapspark De Graven een eerste plan van aanpak uitgewerkt.

3. STICHTING THEATER LANDGRAAF

Stg. Theater Landgraaf zou graag willen participeren in het Actieplan Cultuurbereik Limburg 2001-2004. Theater Landgraaf; een klein theater (150 zitplaatsen) dat gevestigd is in een oud kerkgebouw in de gemeente Landgraaf.

De uitstraling naar buiten toe wordt steeds groter. De helft van de jaarlijkse bezoekers van het theater is afkomstig uit de gemeente Landgraaf, de andere helft uit omringde gemeentes en verderweg. Theater Landgraaf is dus niet alleen een Landgraafse aangelegenheid. Steeds meer bezoekers buiten de stadsgrenzen van de gemeente Landgraaf weten Theater Landgraaf te vinden. Dit is o.a. te danken aan een sterkere programmering, de uitgave van een seizoensbrochure voor de tweede keer in haar bestaansgeschiedenis en (mede hierdoor) een jaarlijks steeds sneller groeiend adressenbestand.

Theater Landgraaf is in de groei en heeft een plaats verworven op de culturele landkaart van de provincie Limburg. Wij hopen dat ook Provinciale Staten dit opgemerkt heeft en waardeert. Theater Landgraaf is een theater met ambities, onder het motto 'Plannen is vooruitzien' werkt dit theater aan haar toekomst.

Voor de komende jaren staan een veelheid van onderwerpen op de agenda, waaronder het verder ontwikkelen van haar doelgroepenbeleid. Onder dit doelgroepenbeleid valt het Actieplan 'Theater Landgraaf investeert in de jeugd'. Een Actieplan dat nauw aansluit aan het Actieprogramma Cultuurbereik Limburg.

Bij deze bieden wij u ons deelproject 'Theater Landgraaf investeert in jeugd' aan, bestaande uit een analyse van de bestaande situatie, een plan van aanpak voor de toekomst en financiële gegevens uit voorgaande jaren.

Theater Landgraaf zou graag willen participeren in het Actieplan van de provincie Limburg en biedt u derhalve haar actieplan aan dat tevens als projectaanvraag fungeert. Want voor de totale realisatie van haar actieplan heeft zij de hulp nodig van de provincie Limburg; hulp in de vorm advies, subsidie en dienstverlening.

4. DANSDOCENTEN VERENIGING LIMBURG

In 1984 namen enkele amateurdans docenten in Limburg het initiatief om een vereniging op te richten. Een jaar later was de vereniging een feit. In de oprichtingsakte staat het doel van de vereniging als volgt geformuleerd: " Het doel van de vereniging is het dansonderwijs in de provincie Limburg te ondersteunen en te activeren ten einde te komen tot resultaten op artistiek, bestuurlijk en zakelijk niveau, alles in de ruimste zin des woords. De vereniging tracht dit doel te bereiken door middel van: Het bevorderen van onderling overleg en samenwerking; Het op basis van dit overleg formuleren van gezamenlijke standpunten en deze naar buiten brengen; Kontakten met derden; Het organiseren

van studiedagen, studie-weekenden; Het initiërend en stimulerend werken naar het dansonderricht in de provincie Limburg; Het uitgeven van een kontaktorgaan; Alle overige wettige middelen die tot het doel van de vereniging bevorderlijk zijn."

Deze doelstellingen zijn in het jaar 2000 nog evenzeer van toepassing.

In het kader van het Actieplan Cultuurbereik zouden wij het zeer toejuichen wanneer we in een gezamenlijke inspanning de kwetsbare infrastructuur voor de (moderne) dans in Limburg blijvend zouden kunnen versterken.

Intussen kan de vereniging terugkijken op een groot scala van activiteiten, die ondanks de gebrekkige infrastructuur - min of meer structureel genoemd kunnen worden, en die mogelijk in het kader van het Actieprogramma verder uitgebouwd, verstevigd of verder ontwikkeld kunnen worden:

1. Amateurdans Festival Limburg
2. Limburgse participatie in projecten van het Landelijke Centrum Amateurdans (L.C.A) zoals: a. "Een dozijn dansen" b. " Spoor 1"
3. Deskundigheidsbevordering
4. Netwerken en landelijke verbindingen

Ad 1.

Het Limburgs Amateurdans Festival: iedere 2 jaar vanaf 1987.

De 1e zes keer vond het festival plaats in de schouwburg te Heerlen. In 1999 is er voor een andere opzet gekozen: niet alleen een gezamenlijke voorstelling van eigen werk met eigen leerlingen, maar ook 6 verschillende workshops op 3 verschillende locaties voor de deelnemers. Dit laatste festival vond in De Maaspoort te Venlo plaats en telde een slordige 450 deelnemende amateur-dansers met hun docenten/choreografen

Ook werden de 3 choreografieën uitgevoerd, die gemaakt zijn in het kader van Spoor 1 en een Dozijn Dansen van het Landelijke Centrum voor Amateurdans getoond, (hierover later). De organisatie werd organisatorisch en financieel ondersteund door respectievelijk de Culturele Raad Limburg, Stichting Kunst en Cultuur Limburg en wordt anno nu actief ondersteund door de Stichting Symbiose K&C.

Het Amateurdans Festival zal in het najaar van 2001 te Venlo worden gehouden. Door het succes van de afgelopen keer zal de vernieuwde formule worden gehandhaafd: een voorstelling in de middag, in de ochtend repetities en diverse workshops voor de deelnemers. Het is vorige keer niet mogelijk gebleken om een en ander kostendekkend te organiseren en dat zal in 2001 ook niet het geval kunnen zijn. Organisatorische en financiële steun is voor het volgende festival onontbeerlijk: De huur van de lokaliteit(en) en vooral ook de 6 docenten, die de workshops verzorgden gingen en gaan het budget van de vereniging te boven.

Ad 2.

Limburgse participatie in landelijke projecten van het Landelijk Centrum Amateurdans / L.C.A.:

A. "Een dozijn dansen" in Limburg initiëren en organisatorische ondersteunen:
Een Dozijn Dansen is een initiatief van het Landelijke Centrum voor Amateurdans (L.C.A.). In elke provincie maakt een professioneel choreograaf met een selectie aan amateurdansers een choreografie, die diverse keren binnen en buiten de provincie wordt uitgevoerd. In 1999 maakte de choreograaf Adriaan Luteijn met leerlingen van 2 amateurballetscholen uit Zuid-Limburg een hedendaagse versie van het klassieke ballet La Bayadere. Genoemd Limburgs aandeel in "Een dozijn dansen" had groot succes op de landelijke dansmanifestatie. Een gedeelte van de financiering werd door het L.C.A.gedragen. Een ander gedeelte en ook de directe

organisatorische ondersteuning gebeurde door de Stichting Symbiose K&C in overleg met de Dansdocentenvereniging.

In het voorjaar van 2001 zal er in dit kader een nieuwe choreografie worden gemaakt door een professioneel choreograaf met weer andere amateurdansers uit de provincie. Gedacht wordt om dit gebeuren nu in Noord-Limburg te laten plaats vinden. Ook nu is er organisatorische en financiële ondersteuning nodig.

B. "Spoor 1" initiëren en organisatorisch ondersteunen:

Spoor 1 is een ander landelijk project van het L.C.A.: in elke provincie worden amateurdans-makers gestimuleerd om samen voorstellingen te maken. Deze voorstelling maakt dan een tournee door de provincie en wisselt ook uit met andere provincies. In 1999 is voor het eerst in Limburg een voorstelling in dit kader ontwikkeld. De vereniging heeft daartoe nauw samengewerkt met Symbiose en het L.C.A. Zowel het resultaat van Spoor 1 als het Limburgse aandeel in een Dozijn Dansen waren te zien tijdens het Amateurdansfestival in 1999. Verder werden deze choreografieën uitgevoerd in Oostelijk Zuid-Limburg voor een 1200 kinderen en leerkrachten van het basisonderwijs in het kader van "Kunstconfrontatie"

Ad. 3.

Deskundigheidsbevordering:

Sedert de oprichting van de vereniging zijn er een heel scala aan activiteiten geweest met het doel om de deskundigheid binnen de provincie te bevorderen.

Limburg telt 2 vooropleidingen dans, maar geen vakopleiding. De dansvakopleidingen zijn veelal de plekken bij uitstek waar na/bijcholingsactiviteiten plaats vinden. De choreografische ligging van Limburg maakt het voor hier werkzame dansdocenten niet eenvoudig om aan activiteiten deel te nemen, die in de randstad of elders in het land plaats vinden. Zelfs activiteiten binnen de provincie zelf moeten liefst in weekenden worden gepland, omdat de reisafstanden groot zijn en de verbindingen van het openbaar vervoer niet optimaal. De vereniging heeft daarom vanaf oprichting op het standpunt gestaan de deskundigheid zo veel mogelijk naar de provincie toe te halen. Er zijn bijvoorbeeld cursussen georganiseerd in choreografie, blessurepreventie, schminken, folkloristische dans, kleuterdans-methodiek, methodiek klassieke dans voor kinderen.

Daar waar het onmogelijk is om de deskundigen naar onze provincie te halen stimuleren wij de docenten uit onze provincie om naar elders te gaan om hun kennis te vergroten. Veelal gebeurt dit door een financiële bijdrage in de reiskosten en /of deelnemerskosten. Tot op heden kon de vereniging zich wenden tot de Stichting Symbiose K&C . Op dit moment volgen een drietal docenten uit onze provincie aan de Rotterdamse Dansacademie een cursus Bewegen voor Ouderen en volgt een andere docent een cursus Choreografie-maken aan de Dansacademie Brabant. De Dansdocenten Vereniging zorgt in samenwerking met de Stichting Symbiose K&C voor de Rotterdamse cursus voor stageplaatsen in de provincie Limburg. Verder levert Symbiose een financiële bijdrage in de kosten voor de deelnemers. De ontwikkelingen binnen de dans gaan zeer snel. Nederland vervult een voortrekkersrol op dit gebied. Het mag niet zo zijn dat de provincie Limburg achter gaat lopen bij de rest van Nederland, omdat de provincie te kampen heeft met een ingewikkelde geografische ligging.

Ad. 4

Netwerken en landelijke verbindingen:

Zoals hierboven al wordt aangegeven leven we niet in de meest ideale omstandigheden wat onderlinge bereikbaarheid betreft. Ook heeft het initiatief van het L.C.A. ondersteund door de Dansdocentenvereniging Limburg om een provinciaal dansconsulent voor Limburg aan te stellen bij de provincie geen

positieve respons ontvangen. Toch is het van groot belang dat er een punt is waar alle informatie samen kan komen en dat de nodige professionele ondersteuning biedt. Men kan dit werk niet aan het bestuur van de vereniging of aan andere daarvoor niet toegeruste mensen overlaten.

Tot nu toe werden deze werkzaamheden - beperkt - uitgevoerd door de provinciale instituten (CRL, KCL en nu Symbiose). Wij kunnen dergelijke steun niet missen. Initiatieven zouden niet meer van de grond kunnen komen, omdat er een te groot appel op privé-personen gedaan zou moeten worden. Op dit moment verzorgt Symbiose de communicatie in de persoon van Marlies Suijlen. Dit gebeurt in goed en regelmatig overleg met de vereniging. Op deze manier vormt Symbiose het contactpunt van de dansdocenten in Limburg en draagt adviseur Marlies Suijlen onder andere zorg voor:

het bijhouden van het adressenbestand

vertegenwoordiging van de vereniging bij vergaderingen van het L.C.A.

de mailingen gebeuren via Symbiose

de coördinatie in het kader van Spoor 1 en "een dozijn dansen"

ondersteuning bij de organisatie van het Amateurdansfestival Limburg

praktische ondersteuning en coördinatie van bijscholingen voor dansdocenten

bemiddelen van dansproducties naar het basisonderwijs en het middelbaar onderwijs.

Tot slot:

willen we op het belang wijzen om in de "klankbordgroep" van het Actieplan Cultuurbereik een vertegenwoordiger namens de dansdocenten op te nemen. De Limburgse dansdocenten zijn een betrekkelijk grote groep, die werken met een zeer groot aantal amateurdansers. Deze grote groep is niet alleen actief bij de dans betrokken door hun lessen en optredens, maar zijn dat ook passief. Zij zijn de meest voor de hand liggende consumenten van het dansaanbod van de theaters. Dat dansaanbod kenmerkt zich in Limburg meestal door een uiterst "veilige programmering". Zo gaat er veel van dat waarin Nederland juist een voortrekkersrol vervult, de kleinschalige moderne dans, letterlijk aan de Limburgse neus voorbij. Het wordt tijd dat ook op dit gebied een meer progressief beleid in onze provincie gevoerd gaat worden.

5. STADBROEKERMOLEN SITTARD

Als pachters van de Stadbroekermolen zijn wij voornemens de diensten die wij reeds aanbieden ten bate van onderwijs, volwassen educatie en recreatie uit te breiden. De samenwerking tussen onze molen en Limburgse akkerbouwers zal een vervolg krijgen in verdere uitbouw van de teelt van Spelt-tarwe, Eenkoorn en Emmer, de "Oertarwe is Oer Limburgs". Wij hebben hier een plan voor ontwikkeld dat de Stadbroekermolen kan doen uitgroeien tot een centrum van "Moleneducatie. De achterliggende jaren hebben wij veel ervaring opgedaan binnen diverse projecten voor zowel basis- als voortgezet onderwijs. Om de realisatie van onze plannen een professionele onderbouwing te geven vragen wij zowel plaatselijke als ook provinciale overheid ons te ondersteunen. Wij streven overigens naar een gezonde financiële structuur die dient als basis voor een gezond en florerend "Cultureel Ondernemerschap"

De Stadbroekermolen, een spil in erfgoededucatie.

Door het ontwikkelen van een educatief programma-aanbod is het mogelijk te werken aan de doelstellingen zoals die verwoord zijn in de provinciale notitie, namelijk de jeugd en minderheden meer te betrekken bij cultuur, de culturele diversiteit benadrukken, werken aan het programmatisch aanbod van culturele planologie.

Bovendien kan door een te ontwikkelen educatief beleid tegemoet gekomen worden aan de routes zoals die door de provincie worden uitgezet. Het betreft dan de versterking van de provinciale infrastructuur voor cultuureducatie, waarbij op basis van het principe van de lerende organisatie producten ontwikkeld worden.

Bovendien past deze educatieve ontwikkelingsvisie in een te Sittard aanwezig sterk lokaal-regionaal netwerk op cultureel-historisch gebied.

Locatie:

De locatie is de Stadbroekermolen, een molen, waarvan de stichting teruggaat tot het jaar 1582. In de vorige eeuw ontwikkelde deze molen zich tot een grote maalderij. Qua gebouw, inrichting en apparatuur is het een voorbeeld van een 19 eeuwse industriële technologie. De molenaar heeft inmiddels de mogelijkheden om op de molen het gehele proces van graan tot brood te laten zien. Bovendien is de aanwezigheid van een historisch - geografisch waardevol landschap ook interessant in verband met de voorlichtingsfunctie op het gebied van ecologie, natuurlijk landschapsbeheer en milieu.

Reeds verrichte werkzaamheden

De Stadbroekermolen ontvangt jaarlijks al vele groepen uit basis- en voortgezet onderwijs, die kennismaken met de mogelijkheden van de molen. Concreet betekent dat er gemalen en gebakken wordt. Iedere groep krijgt een op maat gesneden programma, waarin zowel de techniek van het malen, het bewerken en bewaren van graansoorten en de verwerking in producten aandacht krijgt. Het aanbod van deelnemers varieert van kleuters in groep 1 tot studenten in de Tweede Fase van het Studiehuis. Daarnaast vindt er regelmatig een project plaats waarin allochtonen in het kader van hun inburgeringscursus kennismaken met broodbakken. In de praktijk betekent dit op concrete wijze uitdrukking geven aan de diverse wijze waarop in de te onderscheiden landen omgegaan wordt met brood. De praktijk leert dat hierdoor sneller verbindingen gelegd worden met de Nederlandse cultuur, terwijl de traditie van het plaatselijke broodbakken wordt

Educatieve ruimte

De totale molen is tegelijkertijd onderzoeksobject en educatieve ruimte. Toch is grote behoefte aan een aparte volwaardige volwaardige educatieve ruimte, waar grotere groepen tegelijkertijd aan de slag kunnen en die tevens geschikt is als slecht-weeraccommodatie. Hierin kan worden voorzien.

Educatieve materialen

Bij de ontwikkeling van de materialen ligt de nadruk op zelfstandig te gebruiken materialen, als op materialen die instructieafhankelijk zijn. Een goede mix van beide behoort ook tot de mogelijkheden. Bij de materialen denken wij aan speurtochten, instructiebladen, achtergrondkatern, instructieve wandplaten, instructieve modellen, instructieve constructies, schaalmodellen, maquettes, onderzoekssets en expressiemateriaal. Al dit materiaal moet het mogelijk maken dat de bezoeker hiermee handelend bezig kan zijn. Daarnaast zijn er mogelijkheden op het gebied van de informaticatechnologie, die interactieve toepassingen mogelijk maken. Dit laatste betekent weer een meerwaarde voor landelijke projecten op het gebied van erfgoededucatie en voor het te ontwikkelen Kennisnet. Middels het Cult-

project kan ook gewerkt worden aan diverse mogelijkheden van uitbouw van deze educatieve functie van de Stadbroekermolen.

Aanbiedingsmenu's

De educatie kan het makkelijkste gestalte krijgen middels de ontwikkeling van een aantal menu's. Het voordeel is dat vraag en aanbod makkelijker op elkaar af te stemmen zijn en dat gericht materialen ontwikkeld kunnen worden. Bovendien zijn diverse menu's desgewenst makkelijk in elkaar te schuiven of kunnen deel uitmaken van een cyclus. Dit laatste geeft de mogelijkheid de molen meerdere malen te bezoeken, iets wat aansluit bij een van de doelstellingen, namelijk een actievere cultuurparticipatie.

- 1 Van graan tot brood. Kennismaking met de molen, het maalproces en het bakken van brood.
- 2 Van molen tot maalterij; kennismaking met industrieel erfgoed.
- 3 Natuurkrachten bij malen; het gebruik van wind, vuur en water.
- 4 Ze waren vroeger niet dom; slimme technieken in een andere technische wereld.
- 5 Prehistorisch malen en bakken.
- 6 Geschiedenis van het malen.
- 7 Water loopt altijd bergaf; landschap en watermolens.
- 8 Van stuwen en sluizen; waterbeheer vroeger en nu.
- 9 De ene korrel is de andere niet; lessen over graansoorten.
- 10 Het werk van een molenaar vroeger en nu.
- 11 Met sjanse meer kansen; over hout en bakken.
- 12 Molenvormen; over wind- en watermolens.
- 13 Als het lampje branden gaat; waterkracht voor jonge kinderen.
- 14 Als het lampje nog feller branden gaat; waterkracht voor iets oudere kinderen.
- 15 Waterkracht; programma voor individuele bezoekers.
- 16 De molen als machine.
- 17 Sittard historische waterstad; stadsverdediging met behulp van water.
- 18 Van banmolens en heerlijke molens; geschiedenis van de Sittardse molens.
- 19 Molens en waterbeheer.
- 20 Het Limburgse molenlandschap.
- 21 Molentaal; voorwerpen uit de molen in het dagelijks taalgebruik.
- 22 Natuurtocht door de Hateboer/de akkers.
- 23 Driestromenland; een uniek landschappelijk gebied.
- 24 Brood van vele landen.
- 25 Broodtradities, een culturele rijkdom.
- 26 Tussen Tigris en de Geleenbeek.
- 27 Kleurrijk brood/ kleurrijk Nederland.
- 28 Broodbakken als experimentele archeologie.

De Stadbroekermolen; draaipunt in Limburgse moleneducatie.

De Stadbroekermolen is ruim van opzet en biedt aldus plaats aan een relatief groot aantal bezoekers. De materialen die aan de bovenstaande projecten toegevoegd kunnen worden, zorgen ervoor dat de molenaar tijd krijgt om specifieke projecten verder uit te bouwen. Bovendien kunnen vanuit de standaardprogramma's zoals die boven geschetst zijn, door samenvoeging van diverse materialen nieuwe programma's gegenereerd worden. Handelend bezig zijn is de basis van het gehele educatieve gebeuren.

Voorgaande plannen zijn kortgesloten met de Molenstichting Limburg.

6. CONCERTORGANISATIE FRED H. RENIRIE

Het Actieplan Cultuurbereik van het Ministerie van OC&W voorziet in een decentralisering van de subsidiedistributie middels een aan te leggen infrastructuur die van het Ministerie loopt via de Provincies en Gemeenten en een aantal zgn. convenantgemeenten naar de kleine podia voor theater en muziek. Daarmede gaat een einde komen aan de bemoeienis van het Nederlands Impresariaat te Amsterdam met de kleine podia als centraal distributiepunt van subsidies als aanvulling op de te lage honoraria voor de musici.

Al een groot aantal jaren actief met de organisatie van hoogwaardige concerten met kamermuziek, is het voor mijn bureau van grote betekenis betrokken te zijn bij de ontwikkelingen die zich op dit terrein gaan voordoen in Venray/ in de regio en op provinciaal niveau, reden waarom ik een eerdere brief heb verzonden aan het Bestuur van de Gemeente Venray.

Mijn organisatie heeft inmiddels een groot aantal kamermuziekconcerten verzorgd waarbij niet het 'ijzeren' repertoire op de lessenaars staat maar juist heel divers, en qua repertoire én qua bezetting en instrumentarium én qua tijdvakken wordt geprogrammeerd. De concerten worden zeer druk bezocht door belangstellenden uit Venray en de verre regio en voorzien kennelijk in een ernstige behoefte. Te uwer informatie stuur ik bijgaand een overzicht mede van de concerten die ik heb georganiseerd. Voor de financiering heb ik kunnen steunen op middelen uit de genoemde aanvullende honorarium voorziening bij het Nederlands Impresariaat te Amsterdam, op bijdragen van particulieren en heb ik actief sponsoren geworven.

7. ORGANISATIE OUDE MUZIEK / UTRECHT NETWERK OUDE MUZIEK

Het Netwerk Oude Muziek, dat onze organisatie in de afgelopen jaren heeft opgebouwd samen met zo'n 40-tal lokale partners, verzorgt zoals u wellicht weet concerten op historische locaties, veelal kastelen, kerken, buitenplaatsen, musea en andere monumenten. In samenspraak wordt op deze plaatsen in zowel qua akoestiek als sfeer passende omgeving repertoire gepresenteerd van middeleeuwen tot romantiek. Uitgangspunt daarbij is de historisch verantwoorde uitvoeringspraktijk die ook het kenmerk is van het internationaal befaamde Holland Festival Oude Muziek dat wij jaarlijks organiseren.

In de versterking van het Netwerk Oude Muziek die ons in de komende jaren voor ogen staat en als streven is vastgelegd in onze beleidsnota 2001-2004, zal een belangrijk uitgangspunt blijven de zgn. "matching" funding. De subsidiemiddelen die ons ook in de komende periode hopelijk ten dienste zullen staan voor organisatie en programmering van het netwerk zullen vooral kunnen worden ingezet op die plaatsen waar gemeentelijke en provinciale overheden een helpende hand toesteken.

Het in het vooruitzicht staande Actieplan Cultuurbereik maakt het ons wellicht mogelijk bestaande incidentele podia voor oude muziek te versterken en nieuwe te ontwikkelen. Wij willen daarvoor graag ons best doen.

Er is dus voldoende ruimte om met u nader te spreken over wenselijkheden en mogelijkheden tot versterking van het Netwerk Oude Muziek in de nabije toekomst ook in uw provincie Limburg.

8. THEATERWERKPLAATS HET HUIS VAN BOURGONDIE

Onlangs was Het Huis van Bourgondië in Sittard aanwezig bij de uiteenzetting van het Plan van Aanpak van het Actieprogramma Cultuurbereik Limburg 2001-2004. In het verlengde van die bijeenkomst willen wij graag enkele projectideeën aan u voorleggen, in de veronderstelling dat onze ideeën in dit stadium niet prematuur zijn voor het provinciale Plan van Aanpak.

Het Huis van Bourgondië is volop in beweging. Naast de theaterprojecten die jaarlijks ontwikkeld en geïnitieerd worden, worden er ook verschillende plannen ontwikkeld om nieuwe doelgroepen te bereiken. Soms komt het bereiken van 'nieuw' publiek vrijwel organisch voort uit een theaterproject. (Hiervan gaf u zelf tijdens de presentatie in de Sittardse Stadsschouwburg een frappant voorbeeld aangaande "Leëve Frits" in de Limburgse tuinderskassen.) Lastiger en uitdagender is het om dit nieuwe publiek structureel voor het eigentijdse theater te behouden. Om deze doelstelling te realiseren zijn bij Het Huis van Bourgondië de volgende projectplannen ontwikkeld:

1. Elk jaar een zomerproject in de buitenlucht

Al in het huidige seizoen zal BALLROOM VOOR ALLEENSTAANDE gemaakt worden. Dit wordt een co-productie met de Toneelacademie Maastricht en het Oerol Festival. Speerpunten bij deze productie zijn: *laagdrempeligheid, nieuw publiek, jong publiek, samenwerking met andere instellingen, dynamiek, inspelen op de omgeving*. Regisseur van de productie is Ingrid Kuijpers. Er wordt met een grote groep acteurs plus een muzikant gewerkt rond het thema Eenzaamheid en de absurditeit van het Bestaan. Elementen als beweging, zang, muziek, humor vormen belangrijke bestanddelen in het project. De voorstelling wordt op Terschelling op een buitenlocatie gespeeld en wordt daarna verplaatst naar een Maastrichtse buitenlocatie.

In de Cultuurplanperiode 2001-2004 zal Het Huis van Bourgondië i.v.m. de jaarlijks terugkerende zomerproductie met wisselende co-producenten samenwerkingsverbanden aan gaan, niet alleen om het multi-disciplinaire karakter van een productie verder uit te werken, maar ook om de slagkracht naar het publiek en vooral het nieuwe publiek concreet te maken.

Deze jaarlijks terugkerende zomerproducties zullen op buitenlocaties gespeeld worden. De locaties zullen telkens variëren qua regio, soort plek en aantal speelplekken. Hierbij wordt het "olievlek-principe" niet uitgesloten.

Door jaarlijks in de zomermaanden met een laagdrempelig eigentijds theaterproject op locatie te spelen, verwachten wij dat een nieuw en groter publiek warm zal lopen voor het eigentijdse theateraangebod en structureler de weg naar de podiumaccommodaties uit eigen beweging op termijn zal weten te vinden.

2. Elk jaar een theaterproject in de regio over de regio

In seizoen 2001/2002 produceert Het Huis van Bourgondië een uiterst bijzonder project rond het thema Carnaval. Regisseur zal Renate Zentschnig zijn, afkomstig uit Keulen en werkzaam geweest o.a. bij Festival aan de Werf in Utrecht en bij Das Arts in Amsterdam. Uitgangspunt voor dit kleinschalige project is de fascinatie van

de mens om zich te verkleeden, te maskeren, te transformeren naar een andere persoonlijkheid en in die hoedanigheid het ontoelaatbare te mogen/kunnen doen. Op dit moment gaan wij ervan uit dat het project in de periode voorafgaand aan carnaval 2002 uitgevoerd zal worden in de regio Zuid-Limburg. Als acteurs zullen "gewone mensen" ingezet worden, d.w.z. amateurs die zeer betrokken zijn bij carnaval en die hun 'privé-verhaal aan een kleine groep publiek in hun eigen huis willen vertellen. Het publiek zal per bus van de ene locatie naar de andere vervoerd worden en zo op één avond ongeveer acht verhalen meemaken. Overwogen wordt om de avond af te sluiten met een gezamenlijke presentatie van de acht 'spelers' op een centrale plaats. Het Huis van Bourgondië vindt het interessant om, ook in de toekomst, de specifieke omgeving met haar inwoners, cultuur en historie regelmatig als uitgangspunt te nemen voor bijzondere projecten. Voorwaarde is telkens, dat regisseurs voor deze regio-projecten aangetrokken worden, die én kwaliteit én affiniteit met de regio en het onderwerp hebben.

Een jaarlijks terugkerend regio-project zoals hierboven beschreven, ligt in het verlengde van de speerpunten *laagdrempeligheid, nieuw publiek, nieuwe presentatieplekken* en de *koppeling professionals - amateurs*. Schrijvers als Ger Bertholet zullen een plek krijgen in de serie. Het open breken van het locatiespelen en daadwerkelijk bij mensen *in hun huis* spelen, zal niet-regulier theaterpubliek prikkelen om bij de serie betrokken te zijn. In het verleden heeft Het Huis van Bourgondië ruime ervaring opgebouwd met kleinschalige specifieke locatieprojecten ("De Percessie van Sjerpenheuvel", "De Jachtbuut", "De Hartstreek", "Knötsj"). Een jaarlijks terugkerend regio-project dat dicht bij de mensen gepresenteerd wordt en welhaast raakt aan het dagelijks bestaan, zal theaterappreciatie opleveren bij het niet-reguliere theaterpubliek en hen in structurele zin het eigentijdse theater vaker doen waarderen.

Bovenstaande projectomschrijvingen geven een globaal beeld van toekomstige plannen van Het Huis van Bourgondië. Wij zijn van mening dat onze projecten het culturele aanbod in de provincie meer divers maken en dat er daadwerkelijk gestreefd/gezocht wordt naar mogelijkheden om het publiek meer divers en groter te maken en te behouden. Daarbij heeft Het Huis van Bourgondië telkens als uitgangspunt dat de inhoud en vorm van een theaterproject een organische koppeling dient te maken met de publieksbenadering. In bovenstaande plannen wordt deze zienswijze duidelijk gemaakt.

Graag lichten wij onze plannen mondeling toe.

9. KOM / KULTUREEL OVERLEG MAASTRICHT

Graag willen wij u er op attenderen dat het KOM sinds geruime tijd plannen ontwikkelt om het zgn. Kunst Consortium Zuid-Limburg per 1 januari 2001 adequaat van start te laten gaan. Hiertoe zijn subsidieverzoeken bij het Ministerie van OCenW, de Provincie Limburg, de gemeenten Maastricht en Sittard ingediend. Gesprekken zijn gaande met Parkstad Limburg. Het Kunst Consortium Zuid-Limburg heeft als doelstelling het verbeteren van publieksparticipatie voor kunst en cultuur door middel van samenwerking en bundeling van krachten op het gebied van kunsteducatie en marketing. De werkzaamheden richten zich op de regio Zuid-Limburg. In eerste instantie zullen de activiteiten van de podiumkunstinstituten aangewend worden om een nieuw publiek te genereren. In tweede instantie zal het terrein verbreed worden naar de niet-podiumkunsten.

Gezien de uitgangspunten van Actieplan Cultuurbereik, met name *het vinden en winnen van nieuwe publieksgroepen (investeren in de jeugd), het versterken van de programmering en marketing bij accommodaties, de samenwerking tussen*

verschillende instellingen, het leggen van verbanden tussen professionals en amateurs, voegt het Kunst Consortium Zuid-Limburg zich uitstekend naar deze plannen. Het KOM verzoekt u dan ook om bij de realisatie van het Plan van Aanpak de inzet van het Kunst Consortium te onderkennen. De praktische invulling van beide initiatieven kan raakvlakken hebben en versterkend werken.

Graag blijft het KOM met u in gesprek rond het Plan van Aanpak en het Kunst Consortium Zuid-Limburg. Wij staan open voor een verdere gedachtewisseling hieromtrent.

10. FILMTHEATER LUMIERE

Als gesubsidieerde instelling engageert Lumière zich al jaren om het grote publiek in contact te brengen met het medium film in al zijn vormen. Ook wij hebben gemerkt dat dit publiek grotendeels bestaat uit een brede groep film liefhebbers, waarvan de gemiddelde leeftijd zelden onder de 30 jaar duikt, uitgezonderd een selecte groep studenten met een uitgesproken liefde voor de betere film. De komst van het project Cultuur en School, in het bijzonder het vak CKV1, heeft ons aangezet om het jongeren publiek nu als prioriteit te beschouwen. Dat wil niet zeggen dat wij de andere doelstellingen van het actieprogramma niet onderschrijven. Juist om een structurele verandering teweeg te brengen, beschouwen wij ons project als een totaalpakket dat betrekking heeft op het gehele beleid van het filmhuis.

Het afgelopen jaar heeft Lumière haar eerste ervaringen opgedaan met een aangepast aanbod voor het voortgezet onderwijs. Hiervoor is een proefproject opgezet met het Eurocollege in Maastricht. Zo hebben wij uitgebreid onderzocht wat de precieze inhoud is van CKV en hoe we best kunnen samenwerken met onderwijsinstellingen, wat heeft geleid tot regelmatig overleg met een netwerk van kunstcoördinatoren. Ook hebben wij geëxperimenteerd met concrete activiteiten, zoals een provinciaal filmfestival voor scholieren (4 februari 2000), gastcolleges op de scholen, workshops t.b.v. praktijkdagen, filmvoorstellingen rond in CKV1 behandelde thema's, enzovoort. Op basis van deze ervaring hebben we belangrijke keuzes kunnen maken voor een meer structurele aanpak in de komende jaren. Dit heeft onder andere geresulteerd in het aanstellen van een parttime educatief medewerker. Sinds 1 september 2000 ben ik verantwoordelijk voor het educatiebeleid en de eventuele deelname aan het actieprogramma. Hierover heb ik reeds een aantal gesprekken gehad met Jos Stalmeijer van Buro Cult.

Als ik nu de huidige situatie kort zou moeten samenvatten, stel ik vast dat de vraag van scholen naar concrete onderwijsprojecten rondom film en andere visuele media steeds meer toeneemt. Over het algemeen zijn jongeren wel sterk vertrouwd met film, maar meestal komen zij alleen in contact met het meer commerciële aanbod. Met dit aanbod is niets mis, maar als we uitgaan van de doelstellingen die het onderwijs zich stelt, zal er geïnvesteerd moeten worden in een alternatief aanbod dat het onderwijs op gepaste wijze kan bedienen. Het filmhuis heeft hierin een grote verantwoordelijkheid. Zij kan een brug vormen tussen kunstenaar en publiek, niet alleen als vertoner van interessante films, maar in de eerste plaats als educatieve instelling. Daarmee bedoel ik dat publieksbereik verder gaat dan een doordachte programmering. Aan de basis staat veeleer de uitwerking van een structurele samenwerking tussen filmhuizen en scholen en een deskundige omgang met alles wat in het onderwijs speelt.

Wat betreft CKV1 neemt film hierbij een bijzondere plaats in. Het is ons bekend dat docenten die bij CKV betrokken zijn heel specifieke vooropleidingen hebben genoten, te weten Nederlands, muziek, beeldende kunst of drama. Hierop bestaan nauwelijks uitzonderingen. De consequentie hiervan is dat CKV- docenten niet of nauwelijks over de expertise beschikken om film op een diepgaande manier didactisch te behandelen. Hierdoor bestaat het gevaar dat de visuele media onvoldoende aandacht krijgen, dit terwijl het beeld een steeds belangrijkere positie

inneemt in de samenleving. De snelle verspreiding van het internet is hier slechts een voorbeeld van. Waar het om gaat is dat het kijken naar beelden - of zo men wil - het lezen van beelden, een specifieke vaardigheid is die niet vanzelfsprekend wordt aangeleerd. Het beeld heeft immers een eigen taal en grammatica, en het vereist kennis en oefening om hier kritisch mee om te gaan. Ik beschouw film dus niet alleen als een kunstvorm met een zekere culturele waarde, maar ook als een belangrijk medium van culturele betekenissen. Samengevat betekent dit dat film in het onderwijs een achtergestelde positie heeft maar buiten de schoolpoorten aan belang toeneemt.

Rekening houdend met deze tendens moet er naar gestreefd worden om jongeren te confronteren met het medium film in al zijn vormen, waarbij telkens wordt gezocht naar een didactische meerwaarde. Om dit streven te bereiken wil Lumière de komende jaren investeren in een structureel filmeducatief beleid. Op dit moment is Lumière één van de weinige filmhuizen in de provincie Limburg die in een gunstige uitgangspositie verkeert om dit doel te bereiken. Deze bestaat uit (1) een sterk regulier aanbod, (2) ervaring met educatie (eigen Cinematheek en C KV 1-activiteiten), (3) expertise op het gebied van film, (4) ervaring met samenwerking met scholen (basisonderwijs én voortgezet onderwijs), en (5) een netwerk met externe instellingen die een zinvolle bijdrage kunnen leveren aan ons project. Hieronder geef ik van elk van deze instellingen een korte omschrijving.

1) Limburgs Film- en Videoarchief (LiFVa):

Dit archief is de jongste jaren sterk geëvolueerd naar een volwaardige collectie van ongeveer alle films die ooit in Limburg zijn gemaakt. Het betreft zowel werk van professionele filmmakers als amateur-filmers. Het archief levert een waardevolle onderdeel van het culturele erfgoed van de Limburgse cultuur. De ontsluiting van dit erfgoed, één van de speerpunten van het Actieprogramma Cultuurbereik, beschouwen wij als ook onze taak. Nauwe samenwerking met deze instelling kan leiden tot cultureel en historisch interessante projecten voor het onderwijs, gebruik makend van onze deskundigheid om een educatieve vertaalslag te maken van het beeldmateriaal. Hetzelfde geldt voor andere archieven en musea, zoals het Nederlands Filmmuseum in Amsterdam.

2) Limburgse Organisatie Voor Amateur-filmers (LOVA):

Uit ervaring blijkt dat jongeren zich sterk aangesproken voelen door praktijkgerichte activiteiten, zoals het zelf maken van films. Lumière wil dit stimuleren door een actieve verbinding te leggen met de wereld van de amateurfilm. Met name de ontsluiting van het werk van jonge talenten door middel van wedstrijden is een middel om jongeren op een actieve manier bij het medium film te betrekken.

3) Faculteit Cultuurwetenschappen Universiteit Maastricht:

Reeds een aantal jaren werkt Lumière met deze faculteit samen. Enerzijds bieden wij middels onze infrastructuur en contacten met andere instellingen ondersteuning aan het onderwijs, waarin film een wezenlijke rol speelt. Anderzijds kunnen wij gebruik maken van de expertise die de faculteit bezit. Concreet betekent dit dat ons educatieproject wetenschappelijk omkaderd wordt, onder meer via stagiaires die kunnen ingezet worden voor praktische opdrachten of onderzoek.

4) Intermediair voor Filmeducatie (IF):

Netwerk van alle grote filmeducatieve organisaties in Nederland. Lumière is als lid van de Associatie van Nederlandse Filmhuizen (ANF) op een actieve manier bij dit platform betrokken. Door het IF is het mogelijk om met deskundigen informatie uit te wisselen die bruikbaar is voor de realisatie van ons eigen project. Zo organiseert

het 1 F elk semester een intern congres en een landelijke ontmoetingsdag voor docenten uit het basis- en voortgezet onderwijs.

5) Limburgs Film Circuit (LFC):

Netwerk van alle filmhuizen in de provincie Limburg (Heerlen, Sittard, Venlo, Maastricht, Roermond), geadviseerd door provinciaal filmconsulent Hay Joosten. Op dit moment lijkt Lumière het enige Limburgse filmhuis dat echt in staat is om op een structurele manier richting te geven aan een filmeducatief beleid. Om te voorkomen dat het in de toekomst een groot deel van Limburgse filmhuizen aan dergelijk beleid gaat ontbreken, ziet Lumière het als haar taak om een voortrekkersrol op zich te nemen. Op dit moment zijn wij hierover reeds in overleg met de andere leden van het circuit. Wij denken eraan om dit circuit op een actieve manier in ons traject te betrekken. Misschien is het zelfs mogelijk om een gezamenlijk projectvoorstel te doen, waarbij Lumière als initiatiefnemer haar eigen ontwikkeling 'exporteert' over de hele provincie. Dit zou uiteraard de ambities gevoelig verhogen. Ook zou de rol van de provincie in dit geval niet gering zijn, omdat het dan gaat om een belangrijk onderdeel van het provinciale cultuurbeleid. Het grote voordeel van deze constructie is dat de garantie voor structurele veranderingen zeer groot is. Wij zullen u vanzelfsprekend op de hoogte houden van de verdere ontwikkeling van deze opzet.

Op basis van de hierboven beschreven uitgangspositie hebben wij het volgende toekomstbeeld voor ogen. Dit is geen lijst van concrete plannen, maar een overzicht van uitdagingen en mogelijkheden die de komende vier jaar een rol gaan spelen voor de verdere ontwikkeling van filmeducatie in heel de provincie.

Regulier programma

- toegankelijk maken voor jongeren (individueel bezoek)
structurele en inzichtelijke presentatie van het aanbod /format voor praktisch gebruik cultuurbonnen
- afstemmen op het onderwijs (klassikaal bezoek) -> format voor klassikaal bezoek

Speciale projecten

- jaarlijks provinciaal filmfestival voor scholieren -> in samenwerking mei de scholen
- workshops filmen en filmmuziek -> t.b.v. praktijkdagen
- colleges op maat -> in de filmtheaters en op school
- ontsluiting en educatieve vertaling van archief- en amateurfilms

Communicatie

- coördinatie informatiestroom tussen scholen en filmhuizen m.b.t. tot vraag en aanbod
format voor informatiestroom (opbouwen van netwerken en aanwenden van digitale middelen)

Deskundigheidsbevordering docenten:

- workshops "Kijken naar film", en "Gebruik van film in het onderwijs" voor CKV-docenten.

Onderzoek en ontwikkeling

- nauwe samenwerking met universiteiten en hogescholen -> onderzoek en inzetten stagiaires
- landelijke ontwikkelingen doorvoeren in het beleid (Intermediair voor filmeducatie)

Aandachtspunten:

- Vmbo: Met deze doelgroep is nog weinig ervaring opgedaan. Waarschijnlijk zullen de volle vier jaar moeten benut worden om resultaat te behalen

- Cultureel erfgoed: cf. filmarchieven

- Culturele diversiteit: De vertoning van films uit alle hoeken van de wereld is inherent aan de missie van Lumière. De educatieve vertaling van films waarin culturele diversiteit een rol speelt (thema, maker van de film of land van herkomst), is daarom voor ons een prioriteit.

Conclusie

Uit bovenstaande blijkt dat onze mogelijkheden en ambities om deel te nemen aan het Actieprogramma Cultuurbereik zeer groot zijn. Uiteraard is er nog een concrete uitwerking vereist. Zo ben ik in dit stuk - op basis van onze uitgangspunt - uitgegaan van de meest ideale situatie, zonder rekening te houden met de financiële consequenties. Het kan dan ook gelden als een algemene intentieverklaring. Op welke manier hier gevolg aan zal gegeven worden, hoop ik in een later stadium uitgebreid met de provincie te kunnen bespreken.

11. STICHTING EDUCATIEF THEATER SETH

N.a.v. de bijeenkomst in Sittard 7 september j.l. een reactie:

Ofschoon we uiteraard alle begrip hebben voor het feit, dat er in Limburg getracht wordt een stevige infrastructuur op te bouwen op het gebied van kunst en cultuur en de verspreiding daarvan naar groeperingen zoals o.a. bedoeld in het actieprogramma cultuurbereik, vrezen we tegelijkertijd dat er op korte termijn te weinig substantiële middelen richting producenten zullen gaan. Dat we daarmee met name Seth bedoelen zal u niet ontgaan.

Tot heden zijn er nog geen concrete aanwijzingen, noch van de gemeente Maastricht noch van de provincie die in de richting wijzen van een instandhouding van Seth. Seth is een producent die in enkele jaren bewezen heeft op een snelle, effectieve wijze veel publiek te kunnen bedienen en dat op een artistiek verantwoorde wijze middels een groot aantal producties. Echter de middelen om continuïteit op te bouwen en te behouden ontbreken nog immer.

Naar aanleiding van bovengenoemde vergadering hebben we daarnaast het gevoel de strijd te moeten aangaan mei allerlei instellingen van zeer diverse aard, zoals theaters en musea, die een tonende functie hebben en waarbij juist bevorderd zou moeten worden dat deze instellingen producenten aantrekken ter vervulling van hun functie. Want hoe dan ook: producenten zullen onontbeerlijk zijn. Maar voordat deze zich middels kwaliteit kan onderscheiden, kan de bijl gevallen zijn... De buitenartistieke inspanning die Seth moet leveren, om bestaansrecht te verwerven is onevenredig zwaar in vergelijking met reeds zwaar gesubsidieerde instellingen, waarmee we ons op onvergelykbare terreinen moeten meten. We menen nogmaals te moeten stellen, dat Seth na inmiddels vijfjaar bestaan en meer dan twintig producties, zich voldoende bewezen zou moeten hebben.

12. LIMBURGS FILM EN VIDEO ARCHIEF / LiFVA

Een korte reactie, om alvast te laten weten dat het Limburgs Film en Video Archief zeker mogelijkheden ziet om in het programma te participeren. Wij beheren een steeds groeiende collectie film- en videomateriaal dat in de loop van zo'n 90 jaar Limburgse geschiedenis is gemaakt, door amateurs en door professionele cineasten en productiefirma's. De films zijn niet alleen een uitstekende bron voor bestudering van regionale en lokale geschiedenis, maar ook een medium dat grote groepen toeschouwers aanspreekt.

Door actief gebruik te maken van onze collectie in diverse publieksactiviteiten (voorstellingen, hergebruik, dienstverlening, etc.) kan het LiFVA zeer goed aansluiten op de sporen die zijn uitgezet in het Actieplan. Traditioneel bereiken we met onze films veel ouderen en (heemkunde-) verenigingen, maar de uitdaging zit ook in het benaderen van andere leeftijdscategorieën. Zeker nu omgevingsgeschiedenis en CKV in het onderwijs meer en meer gemeengoed worden, zijn scholieren een interessante doelgroep. Zij kunnen naar films kijken als onderdeel van het vak geschiedenis, maar door speciale vertoningen te organiseren kunnen historische films ook worden gekoppeld aan kunstdisciplines als muziek en theater. Als geslaagd voorbeeld wil ik noemen onze productie CineConcert die afgelopen voorjaar in vijf Limburgse theaters liep, en die zo'n 900 mensen gezien hebben. Filmbeelden in een meerschermenproductie, begeleid door live uitgevoerde nieuwe muziek, en verder aangekleed met poëtische teksten. Wij zouden dit programma graag nog willen bewerken tot een educatieve variant.

Wij hebben na enkele jaren werken een interessante positie ingenomen binnen de culturele infrastructuur in Limburg. Concrete samenwerking is al bereikt met enkele gemeentearchieven (op het terrein van collectiebeheer en publieksvertoningen), filmtheater Lumière / Cinematheek, de LOVA (amateurfilmers) en het conservatorium. Alleen moeten deze vormen van samenwerking een nog meer structureel karakter krijgen. In het kader van het Actieprogramma stel ik me voor dat we de volgende ambities kunnen uitwerken:

1. Een wisselend roulatieprogramma met historische films ontwikkelen dat in de Limburgse filmtheaters met regelmaat te zien is voor algemeen publiek en scholieren. Het idee van de filmtheaters als vertoningsplek voor archieffilms spreekt ook het LFC zeer aan, aangezien de filmhuizen gebaat zijn bij een verbeding van hun publiek.
2. Het in co-productie met L1 TV verzorgen van historische themauitzendingen rondom historisch filmmateriaal, met voldoende aandacht voor de kwaliteit en zeggingskracht van de filmbeelden.
3. Binnen het Limburgs Museum: samenstellen van educatieve en publieksprogramma's met historische films, die aansluiten bij wisselexposities en de vaste opstelling.
4. Samenwerking met de Cinematheek verder uitbouwen: programma's gericht op studenten Universiteit.
5. In de samenwerking met de LOVA zorgen voor een of meerdere vertoningsplekken voor hedendaagse amateurfilms (Limburgs Museum, filmhuizen).
6. Verder ontwikkelen van de huidige digitale catalogus van film- en videomateriaal tot een voor publiek toegankelijk bestand op het internet. Natuurlijk zullen wij vanuit het LiFVA-bestuur de komende tijd deze ideeën verder concretiseren en bespreken met de verschillende partners. De haalbaarheid van de plannen (of en deel daarvan) bespreken we t.z.t. graag met u.

13. BIBLIOTHEKEN ALGEMEEN STICHTING SYMBIOSE BIBLIOTHEEKWERK

Bijgaande notitie biedt de Limburgse Bibliotheken enkele overwegingen om actief als bibliotheek te participeren in dit actieprogramma. In het Actieprogramma Cultuurbereik worden drie routes (cultuurbereik, cultuur en school, geldstroom beeldende kunst en vormgeving) en de vijf beleidsprioriteiten (versterking van de programmering van culturele accommodaties, ruim baan maken voor culturele diversiteit, investeren in jeugd, beter zichtbaar maken van cultureel vermogen en culturele planologie op de agenda zetten) geformuleerd, ten einde cultuur aan een breed publiek aan te bieden.

Het bibliotheekwerk sluit naadloos aan bij de drie genoemde routes.

Verbreding *cultuurbereik* opgezet om zoveel mogelijk mensen te betrekken bij cultuur. Bibliotheken spelen hierbij een belangrijke rol door bijvoorbeeld als podium te fungeren voor cultuuruitingen en door culturele informatie (zowel in gedrukte als in digitale vorm) te ontsluiten en toegankelijk te maken voor een breed publiek.

In het kader van *cultuur en school* is de cultuureducatieve functie (zowel als zelfstandige bibliotheek als dienstverlenend naar andersoortige instellingen) van belang. Het leggen en onderhouden van duurzame relaties tussen scholen en culturele instellingen en versterking van de aandacht voor cultuur in het onderwijsprogramma is reeds een activiteit die veel bibliotheken in hun werkplan hebben opgenomen. Met name media-educatie, literatuur- en kunstonderwijs en leesbevordering zijn aandachtspunten. Centrale doelstelling van de samenwerking is om via het onderwijs de doelgroep in aanraking te brengen met cultuuruitingen. Om het brede terrein van de *beeldende kunsten* voor het voetlicht te brengen, organiseren bibliotheken o.a. tentoonstellingen en kunnen zij het bibliotheekgebouw als podium beschikbaar stellen. Hier liggen met name kansen voor bibliotheken in de kleinere gemeenten. Kortom: bibliotheken zijn de organisatie om cultuureducatie- en informatie te ontsluiten en toegankelijk te maken.

Opgemerkt dient te worden dat betrokkenheid van de bibliotheken heel divers kan zijn, maatwerk is en aansluit bij reeds bestaande initiatieven, (zie ook uitgangspunten).

Voor het realiseren van dit aanbod is een goede infrastructuur onontbeerlijk.

Gesproken wordt over één loket voor cultuureducatie. Het hoeft geen betoog, dat bibliotheken belangrijke partners zijn om die infrastructuur vorm te geven. In dit verband verwachten we dat de pilot cultuur -educatie in de Westelijke Mijnstreek voldoende aanbevelingen oplevert om op termijn regionale back-office teams cultuureducatie te formeren. Het streven is erop gericht dat de aan de pilot deelnemende bibliotheken in de Westelijke Mijnstreek uit hun midden een of twee medewerkers aanwijzen die in de regio de contacten met instellingen voor kunsten cultuur (de aanbieders) en de onderwijsinstellingen (de afnemers) onderhouden. In samenwerking met medewerkers van instellingen voor kunst en cultuur vormen zij een team. Dit back-office team (accountmanagers) ontwikkelt op vraag van de

doelgroep activiteiten en producten en neemt een structurele plaats in de organisatie in.

Uitgangspunt bij het vormgeven en het realiseren van de culturele functie is:

Aansluiten bij de bestaande infrastructuur

Aansluiten bij de activiteiten die reeds ontwikkeld zijn

- Aansluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen
- Aansluiting realiseren bij de vraag en het aanbod zowel virtueel als fysiek

Kansen voor het bibliotheekwerk liggen met name bij het basis- en voortgezet onderwijs en bij de doelgroep jongeren. Het is aan te bevelen aan te sluiten bij de initiatieven die in dezen worden genomen.

Ter illustratie geven wij u een aantal voorbeelden van geslaagde activiteiten:

Producten in het kader van het project 3 in 1 (leesbevordering, literatuuronderwijs en media-educatie), waaronder het leescafé in Venlo., aan de slag met auteurs (Genep), CKV website in Heerlen, media-educatie project Maastricht, Internet Cultureel (Den Bosch)

Cultuurpunt Breda (Presentatie culturele agenda/ bibliotheek als verkoopadres entreekaarten) voor diverse culturele evenementen.

- De bibliotheek als ontmoetingsplek voor publiek met componisten, uitvoerende musici, acteurs, illustrators, vertalers.
- Presentaties van videokunst in de bibliotheek
- WWW.gouden muis.nl
- Tentoonstellingen van werk van illustrators
- Boekm@il (Overijssel)
- Bwise (Rotterdam)
- Bibliotheken hebben een virtuele agenda met plaatselijke, regionale, nationale en internationale culturele activiteiten leerlingen kunnen in de bibliotheek rond CKV-thema's informatiecahiers kopen
- Scholen kunnen bij de bibliotheken cursussen, mediapakketten en hun internetlinks rond cultuureducatie - en informatie inhuren
- De bibliotheken kunnen het culturele aanbod ontsluiten en een culturele databank samenstellen

Het is aan te bevelen om een aantal belangrijke nota's in dit verband te kennen. In deze nota's staan de begrippen toegelicht die in bovenstaande notitie worden genoemd. De volgende nota's worden aanbevolen:

- Open poort tot kennis Rapport Commissie Meijer> ontwikkelen van cultureel ondernemerschap pagina 10
- Cultuur en kennisnet, NBLC
- Actieprogramma cultuurbereik en de daarbij behorende bestuurlijke afspraken tussen IPO, VNG en OC&W
- Het culturele gezicht van de Limburgse regio's PBW, provincie Limburg
- Cultuur leeft in Limburg Provincie Limburg

14. ZOMERPARKFEESTEN VENLO

Het Zomerparkfeest in Venlo werkt met een sandwichformule waarbij optredens van populaire acts worden afgewisseld met vormen van minder toegankelijke, vernieuwende podiumkunsten. Zo brachten wij, om enkele concrete voorbeelden te

noemen, na optredens van Willeke Alberti en Heino avantgarde-jazz van respectievelijk S.O. Jazz en Corry & De Grote Brokken, voorts wisselden wij popmuziek af met een optreden van een cello-kwartet of een performance van een dansensemble en werd een clownsvoorstelling gevolgd door het beeldend theater van de Catalaanse formatie Xarxa. Achterliggende gedachte bij de sandwichformule is met bekende namen grote groepen mensen naar het Julianapark te trekken (10 tot 15 duizend per optreden is geen uitzondering) van wie er vele duizenden blijven staan als er iets totaal anders en vernieuwends op het podium wordt gepresenteerd. Dit concept is succesvol gebleken getuige de vele enthousiaste reacties van publiek en optredenden.

1. Het is de intentie van het Zomerparkfeest om deze formule verder uit te bouwen met contemporaine dans, hedendaagse symfonische muziek en opera.

2. Het Zomerparkfeest wil de sandwichformule verder uitbreiden met beeldende kunst, waarbij vooral gedacht wordt aan tijdelijke sculpturen en a.v.-installaties.

3. Het Zomerparkfeest opent ieder jaar met De Overture, een eigen productie van muziek en dans, waarbij amateurs uit de regio samen met professionals over langere tijd werken aan een uitvoering. Daarbij kan een muziekinstrument centraal staan, een lied of compositie, of oeuvre van componisten. Vanaf 2001 zal in samenwerking met de stichting Kunstzinnige Vorming Noord-Limburg en scholen voor basisonderwijs in Venlo een dergelijk project voor kinderen worden gerealiseerd dat als Mini Overture ons festivalonderdeel Kids Mundial zal gaan openen.

4. In 2001 vindt de 25ste editie plaats van het Zomerparkfeest. In het kader daarvan organiseert het Zomerparkfeest op verschillende dagen in de periode mei 2001 tot en met mei 2002 voor eigen producties op twee locaties t.w. de verkeerstoren en hangar van Vliegerhorst Venlo-Herongen uit de Tweede Wereldoorlog en de Dominicanenkerk die na restauratie ook als podium voor bijzonder producties gebruikt zal gaan worden.

Scholing: Om de vele en ingrijpende ontwikkelingen in de wereld van event-management te kunnen bijbenen zullen leden van het bestuur en het kader van de stichting Zomerparkfeest scholing moeten volgen, congressen bijwonen, beurzen bezoeken. Gelet op de enorme werkdruk is het verstandig om enkele maanden voordat het Zomerparkfeest plaatsvindt een projectmedewerker in dienst te nemen voor de uitvoerende en controlerende werkzaamheden.

15. STADSGALERIJ HEERLEN

Naar aanleiding van uw toelichting in de Schouwburg van Sittard en gisteren in het Limburgs museum te Venlo, wil ik u graag hierbij een interne notitie sturen over het Kinderpaleis. Dit is alleen ter kennisneming. Tevens stuur ik u hierbij ook de net verschenen collectie-catalogus met daarin alle aankopen van de afgelopen 10 jaar. Dit is deel drie en daarmee is onze gehele collectie ontsloten. Het is de bedoeling dat de hele collectie volgend jaar ook op onze web-site verschijnt. Deze pas vernieuwde site bevat zeer veel informatie over onze educatieve projecten, zowel voor het basis als het voortgezet onderwijs.

Als laatste punt wil ik u melden dat de Stadsgalerij Heerlen een samenwerkingsverband heeft met het Domein in Sittard. Als men bij ons een kaartje koopt kan men gratis naar het Domein en vice versa. Tevens adverteren we samen en werken de vrienden samen. Misschien is zo iets uit te werken voor het actieplan cultuurbereik.

Het Kinderpaleis

De tijd dat kindereducatie werd beschouwd als een nevenactiviteit is voorbij. Anno 2000 is het een *core-business* in het museale veld. Ook voor de Stadsgalerij. Daarvoor zijn een aantal redenen.

Op de eerste plaats, omdat het onder andere de taak van musea is om kinderen binnen te leiden in de wereld van kunst en cultuur en ze ermee vertrouwd te laten worden. Kunst- en cultuureducatie is een vorm van informatieverstrekking, een kennismaking met het onbekende en het opdoen van nieuwe ervaringen. Door kinderen op jonge leeftijd in contact te brengen met beeldende kunst, kunnen ze in de toekomst weloverwogen keuzes maken uit de mogelijkheden binnen het culturele veld. Het doel is een kennismaking met het museum in het algemeen en de collectie in het bijzonder waardoor de belangstelling voor kunst en cultuur wordt opgewekt en/of vergroot.

Kinderen moeten ze zich prettig en op het gemak voelen in het museum en zich realiseren dat ze door goed naar de dingen te kijken er meer over te weten komen. Ze moeten bij binnenkomst denken: "het is hier leuk, hier wil ik terugkomen". Om het kinderen, op een educatief verantwoorde wijze, naar de zin te maken in een museum, is interactie, dynamiek en een interdisciplinaire, multi-mediale aanpak van het grootste belang. Wil deze vorm van kennisoverdracht slagen, dan moet deze ten grondslag liggen aan een weloverwogen educatiebeleid. Dit is de tweede reden waarom kindereducatie een kernactiviteit is van het museum.

Op de derde plaats is het van belang om juist in Heerlen extra aandacht te besteden aan kunsteducatie voor kinderen. In het algemeen is het publiek voor hedendaagse kunst hoog opgeleid en al langere tijd geïnteresseerd in kunst en cultuur. Heerlen heeft echter een relatief laag percentage hoog-opgeleide inwoners. Daarbij heeft Heerlen geen eigen kunsttraditie. (Dit blijkt onder meer uit het percentage bezoekers van de Stadsgalerij uit Heerlen in de afgelopen drie jaar: 22%.) Voeg daaraan het besef toe dat belangstelling voor kunst en cultuur voornamelijk wordt bepaald door iemands opvoeding en sociale achtergrond, en het is verklaarbaar waarom er in verhouding nauwelijks individuele kinderen naar de Stadsgalerij komen. Als de ouders niet naar het museum gaan, gaan de kinderen ook niet. Worden er daarentegen speciale activiteiten voor het basisonderwijs georganiseerd dan komt 12% tot 15% van de bezoekers met school (waardoor het totaal aantal bezoekers uit Heerlen relatief stijgt). Wanneer kinderen op een leuke manier in aanraking komen met kunst, bestaat de kans dat zij dit doorgeven aan hun ouders en wellicht later zelfs aan hun eigen kinderen. Op deze manier kan langzaam maar zeker een kunst- en cultuurminnend publiek ontstaan.

Tenslotte is het met het oog op visuele geletterdheid van belang dat educatie een kernaspect is van het museumbeleid. Iedereen leert lezen, maar de noodzaak om te leren kijken wordt maar mondjesmaat erkend. Dit terwijl de visuele waarneming een belangrijke rol speelt in ons dagelijks bestaan en in het kennen van de wereld. Beelden documenteren en sacraliseren de bijzondere momenten in het sociale leven, vervullen een belangrijke rol in de maatschappelijke beheers- en controleactiviteiten en zijn onmisbaar voor informatie en kennisoverdracht, ontspanning, economie.

Toch kent onze door beelden overspoelde samenleving een paradoxaal hoge graad van 'visueel analfabetisme'. Zo stellen velen 'zien' gelijk aan 'geloven', beschouwen kennis als een geheel van onweerlegbare feiten, en menen dat feiten makkelijk van opinies, opvattingen en vooronderstellingen onderscheiden kunnen worden. Daarom is het ontwikkelen van een meer kritische visie met betrekking tot de perceptie en de kennisverwerving als sociaal geconstrueerde en zeer problematische processen van groot belang. Het moet erkend worden dat het visuele het resultaat is van een voortdurende context afhankelijke dynamiek; een momentopname binnen een bepaalde culturele, historisch gegroeide, setting. Met het oog op deze redenen en op grond van deze legitimatie wil de Stadsgalerij voor kinderen in de leeftijd van 6 tot 12 jaar een kindermuseum realiseren in het Glaspaleis: het Kinderpaleis. Hiervoor dienen ca. 49 m² (in ongeveer de verhouding van 7x7 meter) in de openbare entreeruimte van het Glaspaleis te worden vrijgemaakt. In verband met ruimtegebrek kan het Kinderpaleis eventueel ook in de 'lucht' van de entreeruimte worden gemaakt (een constructie op palen of een hangende constructie bijvoorbeeld).

16. STICHTING J.J.O.L. (JEUGD EN JONGERENORGANISATIES LIMBURG)

De stichting J. J.O. L. (Jeugd- en Jongerenorganisaties Limburg) zou graag in aanmerking komen voor een subsidievorm zoals besproken tijdens de eerder genoemde bijeenkomst. Wij zijn voornemens om vanaf het jaar 2002 jaarlijks een zogeheten JJOL-dag te organiseren. Momenteel zijn we al bezig met de voorbereiding voor deze dag. De inhoud komt overeen met waar de provincie zich sterk voor wil maken, namelijk mensen in aanraking brengen met kunst en cultuur. Dat is ook exact hetgeen waar wij naar toe willen werken. Namelijk jeugdigen in de leeftijd van 6 t/m 30 jaar op velerlei manieren kennis laten maken met de diverse vormen van kunst en cultuur. Er zijn circa 75.000 jeugdigen en 14.000 vrijwilligers aangesloten bij de JJOL - organisatie. Behalve dat we middels de JJOL - dagen onze eigen leden kennis willen laten maken met kunst en cultuur, willen we ook niet-leder hiermee in aanraking brengen. De JJOL - dagen moeten een vast onderdeel worden van de stichting JJOL.

17. POPPODIUM PERRON 55 VENLO

Inleiding

De cultuurnota 'Cultuur als confrontatie' van staatssecretaris Riek van der Ploeg is doorspekt met complimenten in de richting van de poppodia en de popsector. *'Popmuziek is de metafoor voor datgene wat ik met cultuurbeleid wil bereiken, grote diversiteit en vernieuwing, een ondernemende houding, niet gedomineerd door smaakmonopolie of overheidssteun. Maar naast de metafoor is de popmuziek ook in toenemende mate onderwerp in mijn beleidsontwikkeling geworden.'* Perron 55 is zich terdege bewust van het belang én de kansen van de popmuziek en popcultuur en heeft daarom voor de toekomst een aantal ideeën in ontwikkeling.

Perron 55 - poppodium

De gemeente Venlo en Perron 55 bekijken op dit moment de mogelijkheden van en behoeften aan een nieuw poppodium in Venlo. Een nieuw podium zou een geweldige

aanvulling zijn op de huidige culturele infrastructuur van de regio Venlo en aansluiten op de ambities van Perron 55: een belangrijke voorwaarde voor het welslagen van het Venlose popbeleid.

Om de niet subsidiabele hardware optimaal te laten renderen zet Perron 55 in op:

1. Professionele programmeur; Perron 55 moet een kernpodium worden in de regio en bij management en boekingskantoren in den lande op de kaart staan. Er moet tijd en geld geïnvesteerd worden in opbouwen en onderhouden van contacten, kennis vergaren van de markt (trends, verkoopcijfers, artistiek niveau etc.), begeleiden van bands vóór, tijdens en na het optreden, en het begeleiden van vrijwilligers. De programmeur kan zich bezighouden met invulling van beleidsprioriteiten zoals 'investeren in jeugd' en 'culturele diversiteit' en zal een belangrijke schakel zijn bij het aanboren van nieuwe publieksgroepen en het samenwerken met andere culturele organisaties. Het is denkbaar dat hij de infrastructuur van groepen muzikliefhebbers verbetert.
2. Programmeringimpuls; om de status van een nieuw podium op te bouwen dient er in het begin een fikse impuls gegeven te worden aan de programmering. Vooral in het begin is het belangrijk om een sterke programmering neer te zetten, die de lijn van het nieuwe podium aangeeft. Extra programmeringkosten in het eerste jaar.
3. Pr - medewerker; de ambities en de huidige en toekomstige producten moeten goed gecommuniceerd worden: naar het (potentiële) publiek gebracht worden. Het is een essentiële functie die moet zorgen voor de verbinding tussen organisatie en publiek.
4. Productiehuis, de creativiteit voor multidisciplinaire projecten en andere muziekconcepten kan op dit moment vanwege tijd - en geldgebrek niet in praktijk worden omgezet. Gedacht kan worden aan het ontwikkelen van een rockopera in samenwerking met bijvoorbeeld Theater de Garage en middelbare scholen, opname van een cd met cross-overmuziek van jong en oud (dixieland met acid'). Een productiehuis kan zelf ontwikkelen en produceren en heeft de mogelijkheden (tijd en geld) om samenwerking op te zoeken met andere instellingen, middelbare scholen enz. En dat hier culturele diversiteit kan ontstaan spreekt voor zich.

Perron 55 - centrum voor de popmuziek

Naast een regionaal podium zet Perron 55 in voor een centrumfunctie voor de popmuziek. Deze stelt zichzelf ten doel: realisatie, facilitering en educatie van populaire podiumcultuur gericht op de expressie ervan. In concrete zin betekent dit dat (pop) muzikanten (en bands) uit de regio bij Perron terecht kunnen voor oefenruimten, optredens, workshops en informatie. Vooral educatie is binnen het centrum van belang. Enkele ideeën die we op dit moment hebben, zijn: Consulent/organisator; deze persoon moet muzikanten en hun behoeften inventariseren, projecten ontwikkelen en uitvoeren en kennis vergaren en doorgeven.

Educatie, in samenwerking met middelbare scholen of een tussenpersoon kunnen projecten ontwikkeld worden die aansluiten op het CKV of muziekonderwijs.

Support Act; Perron 55 wil per jaar tenminste 20 regionale bands de kans geven in het voorprogramma te staan van een landelijk bekende band. Perron 55 versterkt hiermee haar positie als regionaal popcentrum en vult tevens een educatieve en stimulerende functie in voor beginnende bands.

Bandpresentaties, Perron ziet het als haar taak om wil tijd en middelen inzetten om regionale bands op te laten treden op regionale festivals zoals: Ouverture, Zomerparkfeest en Zoks. Het moet een stimulans voor bands zijn om zich goed te presenteren en te 'strijden' voor een plek op een van de festival. Een andere manier van bandpresentaties is een jaarlijks terugkerende CD.

Zaalrepetitie; band kunnen in de grote zaal van Perron 55 met een heuse PA en crew repeteren om hun presentatie en live - ervaring te vergroten.

Mediatheek. alle vakinformatie moet in het centrum voor de popmuziek aanwezig zijn en via een website op te vragen.

18. HOGESCHOOL MAASTRICHT

19. HET PARCOURS MAASTRICHT

20. STICHTING LFA (Limburgse Federatie Amateurtoneel)

Naar aanleiding van de vergadering van 7 september jongstleden het volgende. Ik wil de gelegenheid niet voorbij laten gaan om een aantal culturele organisaties naar voren te schuiven i.v.m. de doelstellingen van het actieplan.

Dus:

" Het L.F.A. dat zich graag wil richten op de mogelijkheden van het Centrum van Amateur-kunsten maar die als L.F.A. met haar diensten naar de deelnemers van de Limburgse Amateurtheaterschool (kortweg NAR) volmaakt past in de doelstellingen van het actieplan. Ik vertrouw erop, dat uw eigen kennis en inbreng vanuit Symbiose in het actieplan voldoende aanwijzingen zijn voor een rechtvaardige plaats in de verdeling van de subsidiegelden voor het L.F.A. of via Centrum voor Amateurkunsten.

- Het PARCOURS, of in de volksmond "de rode loper". Daarmee wordt telkenjare (als een initiatief van Stan Spauwen 8 jaar geleden dus Stichting Kunst en Cultuur) het Limburgse podiumkunsten circuits van amateurs en professionals geopend. Een laagdrempelig cultuurfestijn waar zo'n 80.000 mensen aan deelnemen. Ingesloten treft u het programma van 2000 aan. Deze Limburgse "Uitmarkt" wordt door de Provincie Limburg **niet** gesubsidieerd. Binnen de oogmerken van het actieplan m.i. een voortreffelijk project. Er ligt al een aanvraag bij Gedeputeerde Staten maar een antwoord hebben we nog niet gekregen. (Sinds enkele maanden !)

- Het Kunstvakonderwijs van de Hogeschool Maastricht. In het Conservatorium en Toneelacademie is een prachtig muziek- en toneelpodium waarop voorstellingen van velerlei aard te horen en te zien zijn. De programmering daarvan kost heel wat geld, zeker ook in de uitvoering en vooral naar de subsidies die de Hogeschool Maastricht verstrekt aan de opvoerende door nauwelijks kosten door te berekenen. Afgezien waarvan wordt telkenjare via de Coup Maastricht een evenement georganiseerd waardoor het kunst onderwijs zich toont aan de mensen en de kloof tussen publiek en kunst op een prachtige wijze wordt overbrugd. Natuurlijk zijn in de samenhang tussen het kunstvakonderwijs en actie cultuurbereik nog meer dingen aan te stippen.

Het zou een goede gedachten zijn als wij, als het moment van spreken er is, met u een uitgebreide bespreking zouden houden omtrent de plaats van deze organisaties in het komende plan.

21. JONGERENCENTRUM DE BOSUIL WEERT

We hebben het plan van aanpak van het AC doorgenomen en zijn van oordeel dat een door ons uit te voeren project mogelijk in het actieprogramma zou passen. Het gaat om het volgende:

In de wijk Boshoven te Weert exploiteren wij een open jongerencentrum onder de naam "*stichting jongerencentrum De Bosuil*". In deze hoedanigheid worden wij reeds lange tijd door de gemeente Weert gesubsidieerd in ons exploitatietekort. Het jongerencentrum heeft ach in de loop der jaren ontwikkeld als een poppodium. Er worden regelmatig professionele en amateuristische nationale en internationale bands geprogrammeerd. Door onze plaats binnen het gemeentelijke cultuuroord hebben wij veel contacten opgebouwd met regionale amateuristische popgroepen. Deze cultuurgroep maakt op dit moment in onze regio een sterke groei door en er is behoefte aan advisering, begeleiding, scholing, oefenruimten, podium enz. Echter in deze behoefte is in Weert niet voorzien. De gemeenteraad van Weert heeft betreffende behoefte echter wel onderkend en opgenomen in haar Cultuurnota. Dit heeft ons het startsein gegeven om samen met andere partners (o.a. de muziekschool Weert, en middels een enquête de popgroepen zelf) overleg te voeren wat heeft geresulteerd in een popnota. Om een lang verhaal kort te houden komt e.e.a. erop neer dat wij op dit moment (i.o.m. de gemeente Weert) bezig zijn met het ontwikkelen van een plan voor uitbreiding van het jongerencentrum met oefenruimte voor popgroepen met een vast poppodium en een binnen - jop (jongerenontmoetingsplaats)- Stichting jongerencentrum De Bosuil zal zich reorganiseren tot een compleet poppodium waartoe een zaal en oefenruimten zullen gaan behoren. In samenwerking met de Streekmuziekschool zullen er workshops gehouden worden en worden er mogelijkheden van bandcoaching geboden. Verder zal er een popcollectief worden opgericht welke een stem in het stichtingsbestuur zal krijgen. Begeleiding en advies behoren tot de mogelijkheden. Kortom: wij streven ernaar om met partners te komen tot een centrale plaats binnen de gemeenschap waar faciliteiten aanwezig zijn om de amateuristische popbeoefenaar te activeren, te ondersteunen en te begeleiden. Daarnaast zullen er middels workshops en concerten verbanden gelegd worden met de professionals op dit gebied (zowel nationaal als internationaal).

Er is een werkgroep geformeerd die tweewekelijks bij elkaar komt om de plannen te realiseren. We zitten nu in een fase dat een schetsplan met uitgebreide begroting ter behandeling op tafel ligt. Er zal dus ook gekeken moeten worden naar de financiering. Dit laatste kan in negatief en positief opzicht tellen tot planaanpassing waarna de verwachting is dat de plannen in de tweede helft van 2001 ten uitvoer zullen worden genomen.

Mijn vraag aan jou is nu of het zinvol is met jou een gesprek te hebben over ons plan en of dit in het Actieprogramma zou passen.

22. KUNSTCOLLEGE WEERT

1. Wat ik graag zou zien is een 'kwaliteitsimpuls' via het Actieprogramma Cultuurbereik voor de kunsteducatie voortgezet onderwijs, door de inzet namelijk van een functionaris/consulent, net hoe je die noemen wil, met een werkbudget voor de ontwikkeling, introductie en stimulering van activiteiten. Daarbij zou ik graag zien dat het werkterrein werd uitgebreid met de musea en het gemeentearchief (en met de Openbare Bibliotheek en Gotcha! Cinema) wat de instellingen betreft en als het maar even zou kunnen bij de scholen met het vak KCV1. Uiteraard stel ik me bij deze opzet voor dat het reeds bestaande werk zorgvuldig in de nieuwe structuur wordt ingepast.

De noemer van dit project is "investeren in jeugd", een van de vijf doelstellingen van het Programma, met als aandachtspunt "Cultuur en School" en de hiermee samenhangende drie inhoudelijke prioriteiten. Daarbij stel ik mij wat de matching van gelden betreft voor dat de benodigde middelen in eerste instantie (in de eerste planperiode) door de provincie Limburg ter beschikking worden gesteld. Hieraan kan bijvoorbeeld de taakstelling worden verbonden om de voor een tweede planperiode benodigde middelen 'uit de markt te halen'.

2. Op 30 september 1999 besloot de raad van de gemeente Weert tot het opschorten van het beleid moderne beeldende kunst. Ik stuur de notitie "Beleid moderne kunst Weert in relatie tot het gemeentemuseum" mee. De gemeente wil door het laten samenwerken van 5 partijen (gemeentemuseum, Kunstcollege, Paterskerk de Biest, Kunsttulleen en Stichting Kunstcentrum Weert) de beschikbare tentoonstellingsruimten in Weert zo goed mogelijk zien te benutten en stelt om dit te stimuleren een jaarlijks budget in het vooruitzicht van 30.000 gulden. Met dit initiatief kan een aantrekkelijk tentoonstellingsaanbod voor een breder en omvangrijker publiek worden gerealiseerd dan thans het geval is. Mits hierop toegesneden en voorzien van educatieve materialen zullen vooral jongeren (met name in georganiseerd verband, bijvoorbeeld via CKV1) van deze tentoonstellingen gebruik kunnen maken.

Bij de organisatorische opzet werd evenwel vergeten dat er aan het ontwikkelen van een samenhangend tentoonstellingsprogramma, het opzetten en inrichten van tentoonstellingen, publiciteit, publieksvoorlichting en -begeleiding toch het nodige werk vastzit. Ook hier zag ik graag een "kwaliteitsimpuls" in de vorm van een consulent/ tentoonstellings medewerker, die met de voornoemde werkzaamheden wordt belast. De door de gemeente Weert in het vooruitzicht gestelde middelen kunnen als financiële insteek voor de matching van gelden worden aangemerkt. Enfin, dit project is denk ik voor de derde route geschikt.

3. Al vanaf 1973 (!) doen wij aan literaire vorming. Die activiteiten hebben in verhouding tot die van bijvoorbeeld de beeldende vorming, weliswaar enigszins fluctuerend afhankelijk van min of meer toevallige omstandigheden, altijd een bescheiden plaats ingenomen. Maar gekoesterd. Door de Jaren heen hebben de literaire lezingen binnen deze activiteiten de constante gevormd. Auteurs of anderszins deskundigen werden uitgenodigd om over eigen werk of over een bepaald literair onderwerp te spreken: lezing met discussie. Incidenteel werd een lezingencyclus georganiseerd, zoals "Van Middeleeuwen naar Renaissance" in 1991 en "Hoofdfiguren van de Italiaanse literatuur" in 1992 door drs. F.W.M. van Dooren. Daarnaast organiseerden wij cursussen "poëzie" van 1987 tot eind 1996 en vanaf 1988 tot heden "moderne Nederlandse literatuur".

Bijgaand zend ik je ter informatie de brochure "Twintig jaar Omgaan met Taal", waarin een overzicht van de activiteiten tot 1993 is opgenomen. Het gaat natuurlijk ook niet om het verleden, maar om de toekomst. Naast al deze overwegend 'receptieven' waren er ook activiteiten waar een appel werd gedaan op de zelfwerkzaamheid. In 1984 werd de eerste schrijfwedstrijd ("Taalproeven") gehouden, en die wedstrijden werden in de loop der jaren onregelmatig herhaald tot 1993, toen de "Literatuurprijs van de stad Weert" voor de eerste keer werd uitgereikt. Die prijs is een tweejaarlijkse prijs en zal op 18 maart 2001 voor de vijfde keer worden toegekend. Bij iedere wedstrijd verschijnt een bundel waarin een aantal hoogst scorende bijdragen worden opgenomen. Dit initiatief wordt gesubsidieerd door de gemeente Weert met 1.500 gulden in de twee jaar: 500 gulden organisatiekosten en 1.000 gulden prijzengeld. Zowel wat de literaire lezingen als de schrijfwedstrijden betreft werken wij samen met de Openbare Bibliotheek Weert (vanaf 1983) in de werkgroep "Omgaan met Taal". Ieder jaar worden een of twee lezingen gehouden in een der scholengemeenschappen en hiervoor wordt dan ook met deze scholen samengewerkt. Van 1996 tot 1998 verzorgde de Weerter auteur Bas Rompa enkele cursussen schrijven, onder andere ook voor kinderen. Helaas stopte hij hier weer mee omdat het lesgeven hem te zeer van het schrijven afhield. Versterking van deze bescheiden, gekoesterde, maar o zo kwetsbare activiteiten is een hartenwens. Zou de literaire (taal) vorming op de een of andere manier kunnen worden bevorderd, door bijvoorbeeld samen te werken (provinciaal bijvoorbeeld) of anderszins, nu of in de toekomst, dan houd ik me aanbevolen. Natuurlijk wil ik met alle liefde het hierboven gestelde omwerken tot projectaanvragen, met begrotingen en alles wat er maar nodig is.

23. CULTUREEL CENTRUM HET GASTHOES HORST

In aansluiting op hetgeen u vertelde tijdens de bijeenkomst op 6 september j.l. in de Maaspoort in Venlo, wil Stichting C.C. 't Gasthoës twee concrete projecten aanmelden voor het plan van aanpak.

1. Het ene project dat wij willen aanmelden betreft "kunst maakt school". In het project komen alle leerlingen van alle basisscholen van de nieuwe gemeente Horst aan de Maas in aanraking met de diverse disciplines van de kunst (drama, dans, film ruimtelijke vormgeving enz.). Het project wordt georganiseerd door onze stichting in nauwe samenwerking met de basisscholen.
2. Het ander project betreft "Future Clicks" een multimediamanifestatie voor jongeren in de leeftijdscategorie tot ca 25 jaar. Het uitgangspunt van "Future Clicks" is het tonen van raakvlakken tussen traditionele en nieuwe media, muziek en beeldende kunst (video en computerkunst, dans, muziek)

24. BONNEFANTENMUSEUM MAASTRICHT

Het Bonnefantenmuseum neemt het initiatief om een prominente plaats aan educatie te geven door de derde verdieping van het museum structureel voor educatieve activiteiten vrij te maken. Er wordt zo een mogelijkheid gecreëerd om het succesvolle educatieve aanbod hoofdzakelijk gericht op het onderwijs nu voor een breder en groter publiek toegankelijk te maken. De keuze voor een nieuwe

educatieve ruimte ligt in het verlengde van een meer op de consument gericht museumbeleid

Binnen de Nederlandse museumwereld meent het Bonnefantenmuseum een unieke positie in te nemen door autonome tentoonstellingen met een educatieve inslag te ontwikkelen Dit doelgroepgericht maatwerk wordt op de derde verdieping openbaar gemaakt Het concept hiervoor (zie bijlage) beslaat de periode 2001 -2004, maar gaat uit van een lange termijn visie

Het initiatief voor een nieuwe educatieve ruimte past uitstekend binnen de criteria van het Actieprogramma Cultuurbereik, met name de beleidsprioriteiten (1) investeren in jeugd, en (4) beter zichtbaar maken van cultureel vermogen Aansluitend bij de derde route die het beeldende kunstenveld beslaat meent het museum met het vrijmaken van de derde verdieping een significante bijdrage te leveren aan een structurele verbetering van de culturele infrastructuur. Doelstelling is om bestaande publieksgroepen met een beter op hen afgestemd product te bedienen, en om nieuwe publieksgroepen, zowel jongeren als individuele bezoekers en families, aan te boren

Het Bonnefantenmuseum heeft middelen in de begroting gereserveerd, maar is niet in staat om alleen de totale kosten voor het opstarten van de educatieve ruimte te dragen. Het museum dient bij het Actieprogramma Cultuurbereik het verzoek in om middels een subsidie, uit te keren over de periode 2001-2004, dit belangrijke plan een goede start te geven. Na deze periode moet het museum in staat zijn om volledig uit eigen middelen het initiatief te continueren.

Een provinciale bijdrage zal besteed worden aan:

- a. een bijdrage in de vormgeving en inrichting van de ruimte;
- b. een bijdrage in personele kosten, waaronder begeleiding door museumdocenten;
- c. een bijdrage in het ontwikkelen en uitvoeren van de programmering.

25. LIMBURGS MUSEUM VENLO

Teneinde de participatie van het Limburgs Museum mogelijk te maken laat ik u hierbij een aantal onvolledige projectvoorstellen toekomen. Uit de omschrijvingen blijkt duidelijk de ambitie van de plannen en de nauwe aansluiting op de doelstellingen van het Actieplan. In het vervolgtraject kunnen de voorstellen nader worden geconcretiseerd.

Naast de twaalf semi-permanente tentoonstellingen over geschiedenis en volkscultuur in Limburg, presenteert het Limburgs Museum vanaf 2001 een programma van wisselende museale activiteiten en flankerende gebeurtenissen. Bijgaand laat ik het programma voor 2001 toekomen. Tevens is het voorlopig programma voor 2002 toegevoegd. (Bijlage 1) Voor een drietal projecten in 2001 en een project in 2002 vraag ik bijzondere aandacht vanwege de grote samenhang met het Actieplan Cultuurbereik. Een van deze projecten is gebaseerd op een deel van de semi-permanente tentoonstellingen; . Bij wijze van proef willen we dit project gedurende twee Jaren aanbieden. De overige plannen hebben betrekking op specifieke doelen die in relatie kunnen worden gebracht met beoogde wisselende tentoonstellingen en flankerende activiteiten.

Zoals ik eerder mondeling heb uiteengezet, wil het Limburgs Museum vanaf de nazomer van 2000 waar mogelijk aanhaken bij diverse beleidsontwikkelingen en een ontmoetingsplek worden voor velen. Het museum wordt daarmee steeds meer een generator van culturele en sociaal-culturele activiteiten. Het museum wil door middel van samenwerkingsverbanden met andere (culturele) actoren in het veld, rondom de beproefde kerntaken, flankerende activiteiten tot ontwikkeling brengen. Alsdan presenteert het museum niet alleen de kerntaken (beheer, behoud en presentatie van cultureel erfgoed), maar schept het mogelijk ook randvoorwaarden voor een breed scala aan activiteiten. Deze activiteiten worden in belangrijke mate bepaald door de vraagzijde vanuit de markt (meer commercieel gerichte activiteiten) en van de samenleving-als-geheel c.q. de overheden. Tot de laatste categorie behoren met name de projecten die vanuit een politiek-maatschappelijke (sociale, culturele en educatieve) vraag worden gegenereerd. Ten behoeve van de ontwikkeling van dergelijke activiteiten worden gewoonlijk projectsubsidies geormerkt. Vanwege deze achtergrond wil het Limburgs Museum in het kader van Actieplan Cultuurbereik in aanmerking komen voor aanvullende financiering teneinde deze extra activiteiten tot ontwikkeling te brengen.

Tentoonstelling: JONG! Jongerenculturen in Nederland 1950-2000. (realisatie begin 2001) Met anderen actoren in het veld wil het Limburgs Museum samenhangende activiteiten organiseren rond de wisseltentoonstelling 'JONG'. Deze activiteiten passen voorbeeldig in het voorgenomen beleid vanwege Actieplan Cultuurbereik. Ze dienen tot kwaliteitsverbetering van het gebruik van de culturele infrastructuur doordat bewust doelgroepen (jeugdigen, allochtonen) worden benaderd die minder in dergelijke voorzieningen participeren.

Dientengevolge wordt mede een bijdrage geleverd aan de versterking van de sociale cohesie. In concreto gaat het om navolgende projecten:

1. Productie en opvoering van een theaterprogramma over leefstijl (=cultuur) van jongeren, alsmede de opvoering van een beperkt aantal theaterprogramma's door en voor jongeren. Dit project is reeds in productie genomen dankzij projectsubsidie vanwege het gemeentelijk cultuurbeleid en het provinciaal toneelbeleid.

2. Productie, uitvoering en evaluatie van twee educatieve projecten over jeugdculturen voor middelbare scholieren. In het eerste educatieve project ligt het zwaartepunt bij leerlingen van de basisvorming; bij het twee project op leerlingen van het VMBO. Aangezien in het laatstgenoemde onderwijs relatief veel allochtone Jongeren participeren, wordt extra aandacht geschonken aan jeugdculturen bij allochtonen. Indien dit project nog in 2000 kan worden voorbereid is het mogelijk in de twee eerste maanden van 2001 dit aan te bieden. De tentoonstelling JONG wordt op 13 oktober a.s. geopend. Met uitzondering van project 1 (toneel van, voor en over jeugdigen) zijn nog geen verdere stappen gezet tot concretisering van voornoemde projecten. Indien het Limburgs Museum de drie overige projecten ten uitvoer wil brengen dient op korte termijn duidelijk verkregen te zijn over mogelijke financiële ondersteuning. In bijlage 2 wordt nader op de tentoonstelling JONG! ingegaan.

Tentoonstelling: Lees het Landschap (einde 2001)

In 2001 bestaat de Stichting Limburgs Landschap 70 jaar. Dit vormt de aanleiding tot een bijzonder tentoonstellingsproject in het Limburgs Museum waarin het landschap als informatiedrager voor culturele planologie centraal staat.

Men kan het Limburgs Landschap op verschillende manieren lezen. Er zijn verschillende lagen waaruit het landschap is opgebouwd en die lopen vaak ook nog door elkaar. Ze zijn dan ook niet los van elkaar te zien. Met dit uitgangspunt voor

ogen wordt in een tentoonstelling en aanverwante activiteiten een beeld gegeven van de gelaagdheid en de (on)leesbaarheid van het landschap in Limburg. Uitgangspunt is verder dat de bezoeker geprikkeld wordt om zijn eigen beeld kritisch te bezien of te herzien. In de tentoonstelling wordt aandacht geschonken aan de archeologische of monumentale relictten, de historisch-geografische kenmerken of de biologische aspecten van een landschap. Maar er is ook nog zoets als een agrarisch landschap of een planologisch landschap of gewoon het landschap als directe leefwereld. Bij de tentoonstelling wordt een educatief programma aangeboden en verschijnt een laagdrempelige publicatie/cd-rom over dit onderwerp. (zie ook bijlage

Taalproject allochtonen rond vaste collectie (realisatie 2001 en 2002)

Productie, uitvoering en evaluatie van een taalproject voor allochtone volwassenen (mannen en vrouwen) rond de herkenbare en laagdrempelige onderwerpen 'feesten en rituelen'. In bijlage 4 wordt nader ingegaan op de inhoud van deze projecten.

Tentoonstelling: Asterix en Obelix en Europa (realisatie 2002)

In de zomer van 2002 wordt een zeer toegankelijke tentoonstelling gepresenteerd over het grensoverschrijdend cultureel erfgoed ten tijde van de Romeinen.

Uitgangspunt zijn de leefstijlen van de striphelden Asterix en Obelix. Aldus worden brede bevolkingsgroepen (in het bijzonder Jeugdigen) aangetrokken het museum te bezoeken. Voor hen willen we een aantal speciale activiteiten organiseren, waarvoor financiële ondersteuning vanuit het Actieplan noodzakelijk is.

26. STICHTING OPENBARE BIBLIOTHEKEN STEIN

De Stichting openbare bibliotheken Stein treft sinds ca. 3 jaar zo veel mogelijk maatregelen om in nauwe samenwerking met instellingen het culturele aanbod aan de inwoners van de gemeente te optimaliseren. Dit op basis van de overtuiging dat professionele en met -professionele organisaties weliswaar veel te bieden hebben aan informatie en cultureel erfgoed, maar dat samenhang en samenwerking grote kwaliteitsimpulsen naar de inwoners kunnen waarborgen. Deze aanpak heeft geleid tot goede contacten met o. a. de Archeologiestichting Pater Munsters, tevens beheerder van het Archeologiemuseum in Stein; met Streekmuseum De Schippersbeurs in Elsloo en met de Culturele Werkgroep Stein. Ook met de Heemkundevereniging in Elsloo bestaat een goede samenwerking. Alle instellingen zouden de samenwerking graag verbeteren in belang van hun doelstelling en de inwoners en bezoekers van Stein.

Bijgaand treft u een beknopte beschrijving aan van een samenwerkingsverband tussen Archeologiestichting en S.O.B. S. Van de reeds uitgevoerde samenwerkingsprojecten kunnen wij u - in boekvorm en in videoproducties de resultaten tonen. Wij verzoeken u om een bijdrage in het kader van het Actieprogramma Cultuurbereik in de financiering van hetgeen omschreven staat onder het kopje "Verdergaande samenwerking" van bijgaande notitie. Wij zien de uitvoering van dit plan als een basis voor een culturele infrastructuur in de gemeente Stein waarbij op termijn op 1 locatie professioneel beheerde collecties van lokaal/regionaal belang (archeologie, heemkunde) samengevoegd worden. De brede openstellingsuren van de bibliotheek geven garantie voor een optimaal bereik aan particuliere bezoekers. De reeds bestaande intensieve samenwerking tussen

bibliotheek en basis/voortgezet onderwijs vergroot de mogelijkheden om cultuureducatie breed uit te zetten.

Een andere belangrijke overweging is de organisatie van activiteiten: naast het ontsluiten en beschikbaar stellen van collecties (geschriften en voorwerpen) zal door fysieke samenvoeging het afstemmen, organiseren en uitvoeren van activiteiten door een gezamenlijke aanpak aan kwaliteit en bereik winnen.

27. STICHTING PLATVORM

De stichting heeft tot doel de belangstelling voor vormgeving in algemene zin te doen toenemen. Ze wil met name de grote inhoudelijke verschillen helder maken tussen enerzijds aankoop van vormgegeven producten binnen het normale verkoopcircuit en anderzijds de mogelijkheid van directe interactie tussen opdrachtgever en ontwerper. De stichting wil met name de meerwaarde van betrokkenheid bij het ontwerpproces belichten en het verschil in betekenis van het resultaat tonen. Stichting PlatVorm tracht dit doel te bereiken door vormgevers en hun werk op een toegankelijke manier te presenteren in de vorm van manifestaties, tentoonstellingen en andere evenementen. Daarbij wordt de nadruk niet uitsluitend op het eindproduct gelegd, maar vooral ook op de processen die eraan voorafgaan.

Daarom: een tweedaagse manifestatie van en over ontwerpers.

Achtergrond en aanleiding

Te weinig mensen weten de weg te vinden naar ontwerpers van meubels en ander gebruiksgoed. Eerste oorzaak daarvan is dat het gewoonweg niet bekend is, dat men voor de aanschaf van nieuwe meubels ook rechtstreeks een ontwerper zou kunnen benaderen. Tweede oorzaak is de vooronderstelling bij het grote publiek dat een dergelijke werkwijze onbetaalbaar is. Stichting Platvorm wil hier met het organiseren van een twee-daagse ontwerpers manifestatie -gepland in het voorjaar van 2001- verandering in brengen.

Doel

Dit initiatief wil, met een aantal vormgevers samen, aan een breed publiek een inspirerend overzicht geven van de mogelijkheden, die ontwerpers kunnen bieden. Het is vooral de bedoeling om de korte lijn tussen opdrachtgever en vormgever bloot te leggen. Om de verschillende manieren te laten zien, waarop de opdrachtgever invloed kan hebben; en de vaak verrassende resultante van een dergelijke interactie te tonen. Met dit initiatief moeten de grote inhoudelijke verschillen helder worden gesteld tussen aankoop van bestaande meubels in het normale verkoopcircuit, en het aan tafel gaan zitten met de ontwerper zelf. Door de betrokkenheid bij het wordingsproces zijn de betekenis en de waarde van de aankopen totaal anders, terwijl het prijsniveau "door het wegvallen van de winkelmarge-vaak hetzelfde is.

Middelen en methoden

Om dit doel te bereiken, worden verschillende middelen gebruikt. In de nadruk op de interactie tussen vormgevers en publiek, moet die er ook tijdens deze manifestatie zijn. Fysieke intermediair is een gastheer/interviewer, die het bezoekend publiek aanspreekt en uitdaagt. In zijn kielzog loopt permanent een camera/videoman mee, die registreert. Verspreid over de totale lokatie bevinden

zich nog meer registratiepunten en cameramensen, die allen met elkaar in verbinding staan en onderling kunnen communiceren. Projectie van al deze registraties verloopt simultaan op een groot projectiescherm op het plein. Alles is voor iedereen overal te volgen. Een aantal in vormgeving geïnteresseerden dan wel gespecialiseerden is uitgenodigd om de invalshoeken zo breed mogelijk te houden. De gastheer/interviewer leidt al deze informatiestromen in goede banen.

In de presentatie van het werk zelf, is het de bedoeling ook de 'achterkant' van de beroepspraktijk te laten zien. Wie zijn die ontwerpers, hoe werken zij, wat maken zij, hoe verloopt zo'n gesprek tussen opdrachtgever en ontwerper? Met beeld en video-verslagen van deze processen; diaprojecties; projecties van bewegende beelden, geluidsopnamen, of met andere middelen geeft iedere vormgever op zijn eigen manier een kijkje in zijn keuken. Van al deze individuele presentaties wordt een grote samenhangende installatie gebouwd, waarbij de 'achterkant' (van de beroepspraktijk) en de 'voorkant' (het uiteindelijke resultaat) elkaar voortdurend afwisselen. Supervisie over het totaal van deze installatie ligt in handen van een beeldend kunstenaar. Verslaggeving door -regionale of nationale" radio en televisie, vergroot het spanningsveld, en vormt een tweede interactieve laag. Er wordt nog gezocht naar een openingsperformance door vormgevers uit andere disciplines, zoals theater of muziek.

Deelnemende vormgevers

De deelnemende vormgevers vormen een breed en divers aanbod, met kwaliteit als criterium. Een ander criterium is, dat zij een professionele beroepspraktijk hebben. Het gezelschap ontwerpers is circa 25 man sterk, en van internationale herkomst. Zij zullen aanwezig zijn tijdens de gehele manifestatie, en het publiek de gelegenheid geven kennis te maken met hen, en met hun werk.

Publiek

Het publiek voor deze manifestatie zal voor een deel uit genodigden bestaan. Uitgenodigd zullen worden: collega's van naam en faam; ontwerpers van grote winkelketens, zoals bv. IKEA; culturele politici; journalisten; en andere inhoudelijk geïnteresseerden. Reden om met deze systematiek van uitnodigingen te werken, is om zoveel mogelijk verschillende invalshoeken en meningen over vormgeving naast elkaar te stellen. Het andere -en grootste- deel van het publiek bestaat uit geïnteresseerden en 'toevallige passanten'. Uiteindelijk richt deze manifestatie zich op deze groep; zij wil het brede publiek interesseren en intrigeren.

Locatie

De meest geschikte locatie voor een manifestatie als deze, zijn eigenlijk meerdere locaties. Op dit moment lopen de besprekingen voor het gebruik van de Stadshal, het daarachter gelegen plein, het twee verdiepingen tellend Theatercafé, en het theater zelf. gelegen in de nieuwe wijk Céramique. Door al deze verschillende plaatsen, en de afwisseling van binnen/buiten kan de diversiteit van het aanbod, en de dynamiek van de manifestatie alleen maar beter tot zijn recht komen.

Een bijdrage in de kosten om deze manifestatie mogelijk te maken vanuit het Actieprogramma Cultuurbereik lijkt ons - gezien uw Plan van Aanpak en uw doelen - alleszins gerechtvaardigd.

28. JAN VAN EYCKACADEMIE MAASTRICHT

De Rijks Academie Jan van Eyck heeft na een periode van sterke internationale oriëntatie de wens om (opnieuw) in de (eu)regio te investeren. Participanten buiten de academie, publiek binnen de academie en het breder ontsluiten van de bijzondere en gespecialiseerde bibliotheek vormen drie mogelijke wegen daartoe. De opleiding kent drie richtingen: design, theorievorming en beeldende kunst en de vele mengvormen die daaruit voort kunnen komen, en een zeer internationale groep studerende kunstenaars. Er liggen volop kansen om door dwarsverbindingen met ander instellingen (zoals eerder met bijvoorbeeld Museum Het Domein te Sittard) in diverse kunst disciplines de regionale cultuur een sterke (internationale) impuls te bieden. Kansen voor een nieuw en jong publiek.

Het beleidsplan 2001-2004 beschrijft dat de academie ook in de toekomst een publiek programma zal ontwikkelen en dat op basis van projecten van onderzoekers samenwerking wordt gezocht met andere culturele instituten en tertiaire onderwijsinstellingen, regionaal en (inter)nationaal. In december presenteert de directie de beleidsintenties die concreet de mogelijkheden laten zien die de academie als post-academisch instituut voor onderzoek en productie te bieden heeft. Men wil concreet werk maken van de lokale verstrengeling van de Akademie in de Euregio. Door de Staatssecretaris is de academie aangeduid als "centre of excellence". Vanuit die positie wil men met kennis en middelen in de regio een rol spelen en publiek rekruteren voor de twee voornaamste "openbare" initiatieven van de Akademie: de bibliotheek en het publiek programma met projecten, presentaties, lezingen, seminars.

De omschrijving van de bibliotheek als "publieke" plaats verdient nadere toelichting. In de toekomst wil men middelen inzetten om enerzijds de collectie van boeken, videotapes en cd-roms te verstevigen en anderzijds stappen zetten naar een ontsluiting naar de buitenwereld toe. Doelgroepen zijn enerzijds de academische staf en de studenten van de Universiteit Maastricht; en anderzijds de kunstenaars, vormgevers, curators en auteurs in de Euregio. Voor dit min of meer geprofessionaliseerde publiek zal de bibliotheek van de Jan van Eyck Akademie fungeren als een referentieplek en een ontmoetingsplaats. Om deze laatste ambitie waar te maken zal de bibliotheek jaarlijks ook een aantal "publieksactiviteiten" ontwikkelen.

29. EUREGIONALE TENTOONSTELLING INSIDE -OUT

De heer Peder Ekegårdh en mevr. Jose Aerts namen het initiatief tot een reizende tentoonstelling van artistiek werk van mensen die (tijdelijk) in een psychiatrisch ziekenhuis verblijven. Het initiatief past wellicht in het kader van het Actieprogramma Cultuurbereik.

Aan de psychiatrische ziekenhuizen in Maastricht, Heerlen, Venray, Luik, Hasselt en Aken werd gevraagd deel te nemen aan een grote reizende tentoonstelling. Allen reageerden positief en gaven aan graag mee te willen werken daaraan. Het doel van de reizende tentoonstelling - een zo breed mogelijk spectrum van creatief werk van psychiatrische patiënten onder de aandacht te brengen van het grote publiek om daardoor de drempel te verlagen en de communicatie, het inzicht, wellicht het begrip voor de zoekende mens te versterken.

Creatief therapeuten van de instellingen zullen creatief werk van hun cliënten selecteren. Gedacht wordt aan dertig werken per instelling. Dit werk dient aan een aantal nader te omschrijven criteria te voldoen. Definitieve selectie voor de tentoonstelling zal in handen zijn van een externe deskundige.

Van belang is tevens dat de deelnemende therapeuten ervaringen met elkaar kunnen uitwisselen. De mogelijkheid zal worden onderzocht om gelijktijdig een symposium te organiseren waar creatief therapeuten, psychiaters, psychologen, verzorgers en kunstenaars uit drie landen zich kunnen presenteren.

De eerste tentoonstelling van de serie zal waarschijnlijk reeds in Maart 2001 in het Provincie huis in Maastricht kunnen plaats vinden. Over de data in de andere locaties wordt momenteel nog overleg gevoerd.

De organisatie van de tentoonstelling is geheel in handen van de organisatoren. Zij zullen zorg dragen voor de P.R., de catalogus, vervoer, verzekering, locaties, eventuele opslag, en financieel management.

Een speciale stichting zal in het leven worden geroepen met een toezienend bestuur. Deze stichting zal als aanvrager van Euregionale, nationale, provinciale en particuliere subsidies en fondsen dienst doen. Hiertoe zal een budget voorstel en fonds-werving campagne worden voorgelegd.

De participerende ziekenhuizen zullen een creatief therapeut afvaardigen naar de werkgroep vergaderingen, om voorbereidende en lopende zaken door te spreken. Met grote zorgvuldigheid zullen wensen en verlangens met betrekking tot de cliënten en hun werk in acht worden genomen. Selectie dagen, fotosessies van het werk en overleg zullen ruim vooruit worden gepland. Na een oriënterend gesprek in de ziekenhuizen plannen de organisatoren vanaf september 2000 een aantal voorbereidende vergaderingen.

30. MEDIA & INDUSTRIEEL ERFGOED IN LIMBURG

Een multimedia project.

Een project van de Stichting Industrieel Erfgoed Limburg, Universiteit Maastricht en Pxx Interactive. Maastricht. 25 mei 2000

Resumé

We willen jongeren en belangstellenden bereiken en informeren over het industriële verleden van de onze provincie. We willen dit realiseren door:

de ontwikkeling en productie van een aantal *lesmodules voor het lager en middelbaar onderwijs*

de ontwikkeling van een *website* en een *multimedia databank* over de historische ontwikkeling van industrietakken en de invloed daarvan op de samenleving in Limburg, waarbij uitdrukkelijk aandacht besteed wordt aan bestaande archiefcollecties en musea het organiseren van *cursussen, projecten* en *diverse activiteiten* om de belangstelling en daarmee het behoud van het industrieel cultureel erfgoed in Limburg te stimuleren.

EURegionaal Industrieel Erfgoed, Techniek - en Landschapsgeschiedenis Project:

Educatie

Voor het begrijpen van de hedendaagse en toekomstige ontwikkelingsfasen van onze maatschappij is een inzicht in de economische-, technologische-, en demografische ontwikkelingen onmisbaar. Deze ontwikkelingen hebben mede onze levensstandaard én omgeving of landschap bepaald. Het industrieel erfgoed verschaft ons die tastbare relictten, het stof der tijd, welke wegwijzers zijn in onze maatschappelijke evolutie. De nadruk in dit project is gelegen in de EURegionale economische ontwikkeling van de vroege en late Middeleeuwen, om via de industriële (r)evolutie tot het heden te reiken. Naast een digitale educa-cyclus volgen thematische excursies (bus-, trein- en boottochten) naar die plaatsen en sites welke de hoekstenen vormen van die maatschappelijke (r)evolutie. De volgende thema's zullen in de cyclus de revue passeren: de landbouw en voedingsmiddelen industrie, de bouwmaterialen ((bak)steen- en mergel) industrie, textiel (met name de wol) industrie, kolen- en metaal (ferro) industrie (met name de spijker- en machine industrie), de zink- koper- en lood (non-ferro) industrie, de machine industrie, de ceramiek, glas- en kristal industrie, de wapen industrie, de brouwerij nijverheid, de chemische industrie, de energie- en electriciteits-, kunstlicht- en informatie industrie, de transport (land- en waterwegen) sector. De demografische ontwikkelingen, woon-, en leefomstandigheden zullen aan de industriële ontwikkeling gekoppeld worden. Kortom, de terugkoppelingsmechanismen tussen deze (inter en intra) regionale-, sectorale- en demografische ontwikkelingen zullen een bijzondere aandacht krijgen.

- Doelgroep: Scholieren, opgedeeld in 3 leeftijdscategorieën, 10-12 jaar (lagere school), 13-15 jaar, en 16-18 jaar (middelbare school).
- Auteurs: dr. René Vleugels, geograaf (UM) en dr. Eugène A.M. Schenk, wiskundig econoom (UM).
- Educ-materiaal: Electronische Lesbrieven, - Docenten handleiding. Digitaal historisch materiaal, zoals scans van historisch materiaal (acten, requesten, foto's, films, etc.). Inhoudelijke en cartografische/landschappelijke beschrijving van de excursies.
- Media: CD-Roms (o.a. *Power Point*- en *Author^are* presentatie) en/of Internet (Web-side cursus)
- Opdrachtgeefster: Stichting *EURegionaal Industrieel Erfgoed en Educatie*

Educ-Materiaal voor Studiehuis (16-18 jaar): keuze uit de navolgende thema's

(in ontwikkeling en niet uitputtend, d.w.z. overige thema's worden ontwikkeld, zoals landbouw en voedingsmiddelen-, aardewerk-, glas/kristal-, papier-, baksteen/dakpannen-, chemische- industrie; bierbrouwerijen, etc en de traditionele ambachtelijke nijverheid)

EURegionale sociaal-economische ontwikkeling. De EURegionale sociaal economische ontwikkeling vanaf de Middeleeuwen tot heden zullen de revue passeren. Met name de Engelse en Walloonse invloed door middel van kennis- en kapitaalinvesterings in Limburg, Aken en Ruhrgebied zullen als 'case study' gepresenteerd worden.

EURegionale socio-econ ontwikkelings excursie. Bus-, treintocht. Schin op Geule met stoomtrein naar Industrien Kerkrade, vervolgens a) Land van Hertogenrade, b) Stolberg (Zinkmuseum), c) Eschweiler, d) Euskirchen-Kuckenheim, Kreis Aachen (Industriemuseum).

Textiel (wol) industrie: De ontwikkeling in de Euregio van de textiel (laken) industrie zullen de revue passeren. Met name de lakenindustrie in Limburg (Middelleeuwen tot heden), de wolindustrie in de proto-industriële fase in Limburg en het Land van Herve (Dalhem, Chameux) en de latere hoog-industriële fase in Verviers, Burscheid, Eupen en Mondschau (eind 18^e en 19^e eeuw) en de technologische impact van de textielmachine industrie (Cockerill) zullen centraal staan.

Textiel excursie: Een bustocht langs Dalhem, Chameux, Mondschau (bezoek aan het wolmuseum 'Rotes Haus' van de Burscheids (textiel dynastie)), en/of de Barrage Gilleppe, opgericht in 1860, de eerste stuwdam ter wereld, voor het leveren van zuiver water voor de wolindustrie (wassen van wol), Verviers (wandeling langs de oude wolsites, bezoek aan VervierSima, expositie van de wolnijverheid), vervolgens langs de Vesder (Pepinster) naar Luik.

Métallurgie-industrie: De EURegionale ontwikkeling van metallurgische industrie vanaf de Middeleeuwen, Industriële Revolutie, de introductie van de Engelse methode gefinancierd door Koning Willem I, en uitgevoerd door Roentgen (later Wilton Fijenoord en Werkspoor) en Cockerill, (1817-1830) en de afloop na de Belgische separatie tot heden. Als 'case studies' zal de ontstaansgeschiedenis en de evolutie tot heden van *Cockerill/Sambre, Thomas Regout Spijker fabriek* gepresenteerd worden.

Métallurgie excursie: Een bustocht naar het Musée de l'Industrie et Métallurgie in Luik, alwaar een 17e eeuwse hoogoven (Luikse uitvinding) en metaalverwerkingsinstallaties (o.a. de 'Maka') getoond worden. Vervolgens een bezoek aan de huidige hoogoven van Cockerill-Sambre in Ougrée nr. 8, bezoek aan het Chateaux de Seraing, zetel van John Cockerill, met lunch pause, en de staalfabriek/walserij van Chertal (Cockerill- Sambre te Wandre/Herstal) of als alternatief een excursies naar de oude smederijen van Amay of aan de *Thomas Regout*

Spijker fabriek

Cité Ouvriers: Woon- en leefomstandigheden vóór en gedurende de industriële revolutie tot heden. Armenwezen en sociale bedeling, arbeiders-strijd in de 19e eeuw en de moeizame sociale wetgeving in de 20e eeuw.

Cité Ouvriers excursie: Woensdag/donderdag Maart/April 2001. Bustocht Chèvremont, Kerkrade, Zolder/Beringen, Chératte, Seraing,.

Water, weg en spoor-transport: a) watertransport van Maas (Dinant-Luik-Maastricht-Roermond-Venlo-Dordrecht) en de kanalen ontwikkeling onder Napoleon, Willem I en in de 20e eeuw (Zuid Willemsvaart, Kanaal Maastricht-Luik, Juliana-, Albert Kanaal). De betekenis en invloed van de transporttechnische en logistieke revolutie voor de distributie en regionale economische groei.

Watertransport excursie: Boottocht langs de Grenslanden. Stuw van Limmel, Zuid-Willemsvaart, Lanaken kanaal, Albert kanaal, Sluisen van Temaaien. De transformatie van het landschap door de industrialisatie en woonomgeving komen hier duidelijk tot uiting. *Natuursteen (hard-, lei- en zandsteen), baksteen industrie.* Bouwmaterialen zijn belangrijke elementen in de woonomgeving en hebben diepe sporen nagelaten in het landschap. Ook in deze industrietak heeft de technologische revolutie een grote impact gehad. Een historisch EURgeografische voorstelling en verklaring zullen gepresenteerd worden.

Hard-, kalksteen excursie: Bustocht. Bezoek leisteenmijn *Bertrix* met ondergrondse rondleiding, technische verklaring van de delvingsmethoden, Sprimont Hardsteenmuseum plus steenzagerij met carrière, *CBR* mergelgroeve Halembay (oude groeve) en Eben-Emael (nieuwe groeve). *End* mergelgroeve.

Steenkool industrie in de Euregio: De ontwikkeling in de Euregio van de steenkool industrie zullen de revue passeren. Vanaf de Middeleeuwen tot het einde in de jaren zeventig. Met name de verbinding met de metallurgische ontwikkeling zal aan de hand van een 'case study' *D 'Espérance 1519-1969* of de *Staatsmijnen/Orange Nassau* mijnen gepresenteerd worden.

Steenkool excursie: Bustocht. Blegny Museum mijn, schacht, bezoek aan de ondergrondse galarijen, kolensorteer en wasserij, vervolgens a) Beringen, b) Rolduc, c) Hertogenrade, d) Eschweiler.

Zink industrie in de EUregio: De historische ontwikkeling van de zinkdelving en -verwerking in de EURegio komen aanbod. Als 'case studies' wordt de ontwikkeling van de multinational *Vieille Montagne* en *Zinkwit Eysden* ontwikkeld. *Zink excursie:* Bustocht. Maison de l'Industrie Luik, Vesder, Moresnet, Stolberg (zinkmuseum), Zinkwit Eysden (rondleiding).

Indien goed wordt samengewerkt met het cultuureducatieve netwerk, wellicht de Omroep L1 en de provinciaal museum consulent bestaan vele kansen voor dit project in het kader van het Actieprogramma Cultuurbereik.

31. STICHTING SYMBIOSE KUNST EN CULTUUR

De provinciale steunfunctie kunst en cultuur biedt vele mogelijkheden de kennis, kunde en de netwerken in alle disciplines van de amateur-kunsten sector alsook in de professionele beeldende kunst en museum sector, in te zetten ten behoeve van het Actieprogramma Cultuurbereik. Een meer centrale regie in de professionele ondersteuning van deze sectoren en een betere afstemming t.o.v. - en samenwerking met - het gemeentelijke / regionaal cultuurbeleid, zou een belangrijke kwaliteits - én efficiency slag kunnen betekenen en een blijvende verbetering van de culturele infrastructuur. De Stichting Symbiose K&C pleit dan ook voor een goede afstemming en het benutten van de kansen die een professioneel toegeruste provinciale ondersteuningsorganisatie kan bieden. In de basisondersteuning maar zeker ook in de uitvoering van het Actieprogramma.

32. SOCIAAL HISTORISCH CENTRUM voor Limburg

Voor iedereen die geïnteresseerd is in de geschiedenis van Limburg en omstreken Wilt u iets weten over het Limburgse verleden, dan kunt u bij ons terecht. Het SHCL is opgericht in 1949. Het herbergt historische archieven, een bibliotheek annex documentatiecentrum en een wetenschappelijke afdeling. Het SHCL ondersteunt instellingen, musea, onderzoekers en alle andere geïnteresseerden met informatie en materiaal over de geschiedenis van de provincie Limburg.

Wij vragen uw aandacht voor het volgende project dat we in Euregioonaal verband (Interreg 3) willen ontwikkelen.

Living and working in the Euregio Meuse - Rhine; outline of a crossborder history project

Startingpoint

- The German, Belgian and Dutch regions and provinces that make up the present Euregio Meuse - Rhine, have shown economic, social and cultural cohesion, internal dependencies and common development from the Middle Ages on. Because of the birth of the nationstate, strong intervention in society by national legislation and two world wars these common features faded and the national perspective became dominant in the twentieth century in the national subregions of the Euregio. In modern times the European Community has set the goal of breaking down the national borderlines and promoting territorial integration.

- The new European perspective opens our eyes for the necessity of (re)writing the history of the Euregio. Although historiography has dealt with the Euregio past on several occasions, there are far too many themes neglected to create a more or less consistent view on the region's history. Together with the predominantly national orientation in society as a whole the result has been that this common past hardly has a place in the cultural consciousness and identity of the people in the Euregio subregions.

- Brussels wants to support crossborder projects that promote territorial integration, by the Interreg III programme (2000-2006). It does so by granting subsidies on a 50/50 basis, meaning that it doubles the financial commitments of other partners.

The project

These considerations have led to an initiative trying to bring about an Euregio crossborder history project. In the project should be combined all the institutions and organisations that are interested from a professional point of view (universities, regional museums) or have interest in the political, socio-economic and cultural effects of a growing Euregio consciousness (Chambers of Commerce, Municipalities etc.).

The project contains three components:

1. Historical research.
2. Transfer and popularization of the knowledge of the Euregio past.
3. Creating a digital infrastructure that makes available entries and data of archives, libraries, museum collections and results of research.

Op voorwaarde dat een goede koppeling met de bestaande cultuureducatieve netwerken wordt tot stand gebracht, kunnen delen van dit project wellicht interessant zijn in het kader van het Actieprogramma Cultuurbereik.

33. PROVINCIAAL PLATFORM MINDERHEDEN

Het Provinciaal Platform Minderheden pleit voor betere toegankelijkheid van cultuur voor minderheden en wijst er in een advies aan het provinciaal bestuur van Limburg op dat minderheden veel meer deel zouden moeten hebben aan het

culturele leven in Limburg. Ook moet er meer oog zijn voor de eigen cultuuruitingen van minderheden.

Speerpunt 1: participatie en educatie.

Deelname aan het culturele leven zou gestimuleerd kunnen worden door programma's cultuureducatie meer af te stemmen op cultuuruitingen van minderheden. Daarmee zouden leden van minderheden iets van henzelf terugvinden in deze programma's. Gestart zou moeten worden met een inventarisatie zodat bekend is wat er in Limburg aan cultuuruitingen van minderheden aanwezig is. Daarbij moet uitgegaan worden van een brede visie op cultuur die ruimte biedt voor andere opvattingen van cultuur. Criteria en beoordelingen van wat wel of geen "cultuur" is zouden zo nodig moeten worden bijgesteld, zodat ook cultuuruitingen van minderheden op hun juiste waarde geschat kunnen worden. Voor ons spreekt het vanzelf dat dit mede door allochtone deskundigen zou moeten gebeuren.

Speerpunt 2: stimuleren van culturele diversiteit en internationalisering.

De kunstopleidingen in Limburg zouden actief moeten bevorderen dat meer leden van minderheden dit soort opleidingen (kunnen) gaan volgen. Daartoe zou met name de inhoud van de opleidingen waar nodig moeten worden afgestemd op de wensen en culturele waarden van minderheden. Bevorderd zou kunnen worden dat de opleidingen zich oriënteren op de mogelijkheden van kruisbestuiving met kunstopleidingen in de herkomstlanden van minderheden. Dit zou tevens een verrijking voor de opleidingen zelf betekenen. Verder verwijzen wij hier naar speerpunt 1 voor wat betreft de inventarisatie en beoordelingscriteria. Gestimuleerd zou moeten worden dat organisaties voor cultuurbeoefening en evenementen zich meer oriënteren open gebruikmaken van kunstbeoefenaars en artiesten uit de minderheden. Daarmee zou enerzijds het publiek in het algemeen meer geconfronteerd worden met cultuuruitingen van minderheden zoals die in Limburg of directe omgeving voorkomen. Anderzijds zouden leden van minderheden in Limburg iets van hun eigen culturele achtergrond kunnen terugvinden in de "Limburgse" cultuur en tegelijk meer in contact kunnen komen met de "autochtone" kunst en cultuur.

Speerpunt 3: erfgoed en traditie.

Inmiddels is er ook wat betreft minderheden sprake van een cultureel erfgoed in Limburg, deels nog van vrij recente datum maar op het punt verloren te gaan. Diterfgoed heeft vooral te maken met de historie van minderheidsgroepen in Limburg. Te denken valt bijvoorbeeld aan de komst van Molukkers en gastarbeiders zoals Turken, Marokkanen, Joegoslaven en Tunesiërs. De woonoorden, gezellenhuizen en pensions. Wie weet nog hoe het er daar aan toe ging? Iets verder terug in de tijd heeft de komst van Slovenen, Polen en Italianen voor de Tweede Wereldoorlog zijn sporen achtergelaten. Wie weet nog dat de steenkoolmijnen voor een belangrijk deel opgebouwd en weer afgebouwd zijn met behulp van deze buitenlandse arbeidskrachten? Nog andere groepen, zoals de Surinamers, Antillianen en vluchtelingen hebben eveneens hun eigen verhaal te vertellen. Het gaat hierbij overigens niet alleen om de historische gebeurtenissen zelf maar ook om de achtergronden en sociale implicaties voor de Limburgse samenleving tot op vandaag. Deze ooit allochtone mensen hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan het "maken" van Limburg.

Een voorbeeld van de onderschatting van dit belang is de fraaie tentoonstelling "Maakbaar Limburg", waar slechts een handvol foto's gewijd zijn aan de gastarbeiders en de migratiegeschiedenis verder niet aan bod komt. Voor het behoud en gebruik van dit erfgoed kan gedacht worden aan geschiedschrijving en archiefvorming, het verzamelen van voorwerpen, inrichten van tentoonstellingen,

een foto en filmarchief, een documentatiecentrum, folklore, muziek, et cetera. Een initiatief in deze richting zou in belangrijke mate kunnen bijdragen aan kennis over en respect voor minderheidsgroepen in Limburg en vooral aan het zich bewust zijn van het gezamenlijke verleden, zowel bij autochtone (voor zover daarvan sprake is) als bij allochtone Limburgers. Daarin zou ook plaats kunnen zijn voor de door minderheden meegebrachte cultuuruitingen.

Zo'n initiatief zou gekoppeld moeten worden aan een bestaande voorziening. Dit laatste niet alleen om praktische redenen maar ook om uit te drukken dat het een zaak betreft die allen in Limburg aangaat en niet een geïsoleerd verschijnsel.

Cultuurplan 2001 -2004 / Actieprogramma Cultuurbereik

Het bovenstaande zou in Limburg opgepakt kunnen worden in het kader van het nieuwe Cultuurplan 2001 -2004 en / of het Actieprogramma Cultuurbereik van het provinciaal bestuur alsook in het Centrum voor de Amateurkunsten. Daarin wordt onder andere ruimte voorzien, specifiek voor cultuureducatie. Een goede start met het ontwikkelen van cultuurbeleid voor minderheden zou gemaakt kunnen worden door het aanstellen van een consulent cultuureducatie, bijvoorbeeld in een op te richten Huis voor de Kunsten. Deze consulent zou afkomstig moeten zijn uit de minderheden en tot opdracht moeten krijgen een netwerk tot stand te brengen van opleidingen, scholen, consulenten cultuureducatie, cultuurbeoefenaars, subsidiegevers inclusief allochtone deskundigen en cultuurbeoefenaars. Dit netwerk zou projecten moeten opzetten en uitvoeren om de cultuur van minderheden in Limburg een eigen plaats te geven en toegankelijk te maken vooreen breed publiek. Daartoe behoort niet alleen de actuele kunstbeoefening maar ook het cultureel erfgoed en de kruisbestuiving in de opleidingen. Deze projecten zouden bij voorkeur een lokaal of regionaal karakter moeten krijgen om dicht bij de mensen te blijven. Daarnaast zouden cultuuruitingen in Limburg in het algemeen beter toegankelijk moeten worden gemaakt voor leden van minderheden. Daartoe geeft de brief van staatssecretaris van der Ploeg een aantal suggesties (in zeven actiepunten). Heel belangrijk is echter dat leden van minderheden in het cultuuraanbod iets van henzelf herkennen.

34. OJC DINGUS VENRAY

Ojc Dingus wil zich gaan profileren als een jongeren CULTUUR centrum en wil weer binnen de regio een vooraanstaande positie met een interregionale uitstraling in gaan nemen. Het vernieuwde Ojc Dingus zal met betrekking tot haar functie(s), aanbod en programmering lijken op een mix van een schouwburg, een bioscoop, een galerie en een internetcafé inéén, gericht op jongeren vanaf 12 jaar. Om dit te kunnen realiseren zal Ojc Dingus samenwerkingsverbanden aan gaan met 'gevestigde' instellingen (zoals bijvoorbeeld de schouwburg, de muziekschool of een galerie) en met andere verenigingen en/of stichtingen (bijvoorbeeld Filmkring Limburg, Literair Café of de regionale jongerencentra) die zich op één of meerdere van haar aandachtsgebieden werkzaam zijn.

Uitgaande van het beleidsplan "Dingus 1996 - 2001" kan er voor het vernieuwde Ojc Dingus een aanvulling gevonden worden in de aandachtsgebieden waar het programma van Ojc Dingus voornamelijk uit zal bestaan. Nieuwe onderdelen in de programmering zijn beeldende kunst en nieuwe media.

Met de gemeente Venray is onlangs een nieuw basis gelegd om het open jongerencentrum weer te kunnen laten bloeien. Er wordt momenteel hard gewerkt aan de voorbereidingen van een algehele isolatie, waarbij inbegrepen een vergaande geluids - isolatie, van het pand waarin Ojc Dingus gevestigd is. Voorheen richtte Ojc Dingus zich alleen op de groep 16 jaar en ouder. In het 'nieuwe' Ojc Dingus zullen de (leeftijds)groepen 12 tot 16 jaar en 16 jaar en ouder bediend worden. Met de aanstaande verbouwing in het vooruitzicht zal er veel geïnvesteerd moeten worden in het opnieuw aanbrengen van een 'culturele infrastructuur': er moet een vakbekwame programmeur in dienst komen, de naamsbekendheid moet worden opgebouwd (Ojc Dingus is nog steeds bekend echter niet meer gekend!), contacten met boekingsbureaus en impresariaten moeten opnieuw worden aangegaan en de (interne) werkgroepen zullen weer uit hun winterslaap moeten worden gehaald. Deze organisatiestructuur is nodig om de hoofdstromen te kunnen bedienen. Organisatorisch gezien kan gesteld worden dat de Ojc Dingus infrastructuur, waarmee dit alles mogelijk gemaakt kan -en moet gaan -worden, staat.

35. STICHTING BOTANISCHE TUIN KERKRADE

De Stichting Botanische Tuin Kerkrade is voornemens ingaande 2001 bijzondere culturele (meerjaren-)projecten te organiseren, e.e.a. in goede samenwerking met Limburgse beeldende kunstenaars, muziekverenigingen en andere (culturele) organisaties.

Er is reeds een organiserend comité gevormd, bestaande uit vertegenwoordigers van genoemde organisaties. Het comité weet zich gesteund door de Stichting WMC, met welke organisatie het muzikale programma in goede samenwerking gestalte zal krijgen.

Projectbeschrijving

Titel

De titel van het kunstproject luidt: "Notenboom". Het is een uitnodigend thema voor beeldende kunstenaars, met een knipoog naar muziek en flora.

Doelstelling

Het project "Notenboom" is een multicultureel samenwerkingsverband om kunst en kunstvormen te presenteren in de openbare ruimte. Er worden relaties gelegd tussen zeer uiteenlopende instellingen en groeperingen, namelijk de Botanische Tuin in Kerkrade, Limburgse beeldende kunstenaars en het Wereld Muziek Concours (WMC) in Kerkrade.

Het project beoogt een ontmoetingsplaats te creëren voor cultuurminnaars uit drie geheel verschillende culturele omgevingen. De beeldende kunstenaars met hun natuurlijke achterban worden geconfronteerd met de prachtige omgeving van de Botanische Tuin en de muzikale bijdragen van het WMC. De bezoekers van het WMC, waarvan een deel van de concerten in de Botanische Tuin georganiseerd zal worden, kunnen genieten van Tuin en de daarin opgestelde beelden, die bovendien geïnspireerd zijn door muziek en flora. De natuurliefhebbers die voor de Botanische Tuin komen, zullen ontdekken dat kunst en natuur zeer goed samengaan en rust en inspiratie bieden. Het is tevens de bedoeling om, als het project aanslaat en er is alle reden toe om dit te veronderstellen, gezien het succes in het verleden met exposities in de Botanische Tuin, het evenement regelmatig weerkerend te

organiseren. Als organiserende instelling kan de Botanische Tuin optreden. Dit garandeert in de ogen van de organisatoren een groter bereik van doelgroepen en een stabielere organisatieplatform, waarbij de openbare ruimte (les: de Botanische Tuin) als medium dient om allerlei kunstvormen te integreren.

Artistieke betekenis

Het project beoogt drie verschillende doelgroepen uit culturele aandachtsvelden bij elkaar te brengen. Het scheidt de mogelijkheid om ze over de grenzen van hun primaire aandachtsveld heen in contact te brengen met andere cultuurvormen: geïnteresseerden uit de wereld van de culturele ensembles (Wereld Muziek Concours), natuurliefhebbers (floristisch erfgoed in de Hortus Botanicus) en uit de beeldende kunst (Limburgse Beeldende Kunstenaars). De culturele integratie gaat echter veel verder dan het bieden van een ontmoetingsplaats voor verschillende cultuurvormen. Ook inhoudelijk zijn de cultuurwerelden vervlochten door het verzoek aan de beeldende kunstenaars om zich te laten inspireren door muziek en natuur, zoals weergegeven in de titel van het project. Als zodanig is het project van betekenis om traditionele schotten tussen bestaande kunstuitingen te "slopen" en op sympathieke wijze nieuwe publieksgroepen aan te spreken. Dit geldt in gelijke mate voor alle hierboven vermelde publieksgroepen. Het zichtbaar maken van het cultureel erfgoed van de Botanische Tuin in relatie tot kunstmanifestaties mag bovendien genoemd worden als een apart aspect, dat tegemoet komt aan de genoemde wens in het Actieprogramma Cultuurbereik (mei 2000).

Additioneel punt is eveneens dat gedurende de looptijd van het project andere doelgroepen gebruik maken van de Botanische Tuin, waaronder vele verenigingen en onderwijsdoelgroepen. Ook deze zullen geconfronteerd worden met deze nieuwe vormen van samenwerking. Medewerking is verzekerd van culturele instellingen in de directe omgeving van de Botanische Tuin, waaronder de Muziekvereniging St. Callistus uit Terwinselen (Kerkrade), die mede zal bijdragen aan de culturele omlijsting.

36. Stichting Openluchtmuseum Eynderhoof

Cultureel Programma 2000-2004

Inleiding

10 Jaar na oprichting waarin vooral bouwen centraal gestaan heeft is het Openluchtmuseum Eynderhoof nu in het stadium gekomen van meer aandacht voor educatie en restauratie. We kennen reeds de themadagen waar kinderen zich uit kunnen leven in bakken, metselen, bouwen enz. Er is speelgoed uit de oude tijd en kinderen kunnen zich verkleden. De kleintjes kunnen het kabouterpad volgen waar ze met behulp van liedjes en gedichtjes kennis kunnen nemen van oude ambachten en gebruiken. De oudere jeugd kan aan de hand van vragenlijsten inzicht krijgen in de geheimen van het museum en schoolgroepen maken veelvuldig gebruik van rondleidingen samen met een of meer gidsen. Toch liggen er in het museum nog veel plannen. Dit cultureel programma laat zien hoe wij aan de hand van het beleidsplan ideeën ontwikkeld hebben educatie en recreatie voor meerdere belangengroepen te ontwikkelen.

Het museum

Het Openluchtmuseum Eynderhoof geeft een beeld van het leven in het Midden Limburg, de ambachtelijke ontwikkelingen van de 18e eeuw tot aan de

eeuwwisseling en de industriële geschiedenis tot 1950, alles getoond middels het uitvoeren van diverse ambachten en het exposeren van waardevolle gebruiksvoorwerpen en gereedschappen in verschillende gebouwen. Unieke gebouwen van elders door vrijwilligers heropgericht in het museum die een specifiek beeld geven van de typische Midden en Noord Limburgse stijlen. In en rond het museum vinden allerlei activiteiten plaats die verband houden met onze doelstelling zoals exposities, cursussen, het uitoefenen van oude ambachten. Eynderhoof is uitsluitend met behulp van vrijwilligers tot stand gekomen. Het aantal vrijwilligers is in de loop van de jaren uitgegroeid van 60 tot 250 en groeit nog steeds.

Beleid

Zoals in de inleiding al genoemd; na de fase van bouwen wil het bestuur de komende jaren vooral investeren in educatie, recreatie en restauratie. Waarbij zowel in bezoeker als in de vrijwilliger geïnvesteerd dient te worden.

De bezoeker Hierbij onderscheiden wij de volgende doelstellingen:

1. In stand houden cultuurgoed
 - het doorgeven van het ambacht door middel van het geven van cursussen
 - het doorgeven van oude gerechten (stroop, bier, brood, vlaai)
 - het op schrift stellen van de geschiedenis van gebouwen en heemtuin van Eynderhoof
2. In stand houden natuur in Midden Limburg
 - het bouwen van een schaapskooi en peelboerderijtje
 - het uitbreiden van heemtuin, hof en imkerij
3. Het bieden van educatie en ontspanning
 - vaste expositie archeologische vondsten
 - uitbreiding leerpad jeugd via de scholen
 - opzetten kinderwerkplaats
 - uitvoeren van molentochten

De vrijwilliger

- het opzetten van een restauratietimmerwerkplaats voor het plegen van onderhoud
- het geven van cursussen om de museale bewustwording te vergroten
- het opleiden van ambachtsmensen, onder meer molenaars
- het opleiden van gidsen, specifiek gericht op kennis van archeologie en het leiden van de kinderwerkplaats

Plan van aanpak

Het ligt in de bedoeling de komende jaren door het instellen van werkgroepen meerdere van bovenstaande plannen tot uitvoering te brengen. Aan een aantal zaken wordt al continu gewerkt, zoals aan uitbreiding van heemtuin en akkertjes met oude gewassen, het opzetten en inrichten van wisselexposities enzovoort. Andere doelen zijn nieuw en soms wordt onze medewerking gevraagd voor initiatieven buiten Eynderhoof. Een aantal hiervan stellen we hieronder aan de orde.

Ten behoeve van de bezoeker:

Stroopmakerij

De herbouw van een Stroopmakerij uit Roermond was al in het vorig beleidsplan aangekondigd. Inmiddels is door de Stichting het eigendomsrecht en de

sloopvergunning verkregen, doch tegen het laatste is bezwaar aangetekend en momenteel dienen we de procedures af te wachten

Schaapskooi

Rond 1900 moeten er twee schaapskooien hebben gestaan in de omgeving van de Schoorkuilen. Het Limburgs Landschap heeft het initiatief genomen om de schaapskooi in samenwerking met o. a. Eynderhoof in haar oorspronkelijke vorm en functie terug te krijgen compleet met kudde en herder. Deze ontwikkeling sluit aan bij Eynderhoof, wandel- en fietsroutes, dagcamping de Houtsberg en bij de natuurgebieden in de directe omgeving.

Peelboerderijtje

Om een goede indruk te geven van het leven op het boerenland in vroeger tijden is het wenselijk het agrarische karakter van een keuterboer rond de Peel te laten zien. Een karakteristiek boerderijtje zal gebouwd gaan worden met daarbij behorend kleinvee en akkertjes in een landelijke omgeving.

Archeologie

Eynderhoof is in het bezit van een collectie archeologische vondsten, afkomstig van het grondgebied Nederweert, door de vindsters geschonken aan het museum en als zodanig belangrijk om tentoon te stellen. Bij de inrichting van deze tentoonstelling beogen wij het volgende:

- een "tocht door de tijd te maken" van ijstijd tot late middeleeuwen, waarbij de mens geplaatst zal worden te midden van zijn huis, vuurplaat, vaardigheden en middelen van bestaan.
- een educatieve opstelling te maken welke toegankelijk en inzichtelijk zal zijn voor de jeugd van basis- en voortgezet onderwijs en de bewoners van de streek Een werkgroep is, na gedegen voorbereiding, begonnen met vorm te geven aan deze archeologische tentoonstelling met een opstellingsduur van 5 jaar

Kinderwerkplaats

In combinatie met de tentoonstelling archeologie is het belangrijk om kinderen zelf te laten werken, voelen en spelen met materiaal gebruikt in vroegere tijd, zoals klei, scherven, takken, vuursteen enzovoort. De oudere jeugd kan onder leiding werken met botten en scherven, met spinsteentjes en als buitenactiviteiten een tent opzetten, pijl en boog maken, leemwandjes opzetten of gaten in steen boren.

Leerpad

Voor de scholen is er een z.g. leerpad in ontwikkeling, waarbij het de bedoeling is om in samenwerking met het onderwijzend personeel de kinderen vertrouwd te maken met ambachten en gebruiken uit vroegere tijd. Het lesmateriaal dat door vrijwilligers van Eynderhoof ontwikkeld is kan in de loop van het schooljaar gebruikt worden, waarbij ook een of meer bezoeken aan het museum begrepen zijn.

Molentochten

Op het grondgebied van Nederweert staan drie windmolens, momenteel door de eigenaars ter overname aangeboden aan de gemeente Nederweert. In het kader van o. a. educatieve- en toeristische exploitatie van de molens worden momenteel samenwerkingsmogelijkheden met Eynderhoof onderzocht.

Ten behoeve van de vrijwilliger:

Restauratiewerkplaats

Najaren van bouwen komt geleidelijk een periode van restaureren, onderhouden en behouden. Restaureren van met name de grote collectie landbouwwerktuigen en gereedschap, onderhouden van museumgebouwen alsook het -terrein. Hiervoor is een restauratietimmerwerkplaats nodig om in combinatie met andere ambachten te kunnen restaureren en vakbekwaamheid aan te leren aan onze tweede generatie vrijwilligers.

Cursussen

Behalve de door de vrijwilligers zelfgeorganiseerde cursussen om het ambacht in stand te houden is het van belang van buitenaf de vrijwilliger cursussen aan te bieden om de museale bewustwording te vergroten en vaardigheden bij te brengen voor b.v. restauratiewerkzaamheden.

Hetzelfde geldt voor het opleiden van specifieke onderdelen zoals molenaars, gidsen voor de tentoonstelling archeologie of de kinderwerkplaats.

Tot slot

Om het bovenstaande te verwezenlijken is geld nodig. Met de nodige inspanningen zijn we er nog steeds in geslaagd om de exploitatielasten van Eynderhoof te kunnen betalen uit de Jaarlijkse inkomsten. Voor uitbreiding, inrichting en het stellen van educatieve doelen zijn we echter financieel voor een groot deel afhankelijk van derden. Uitvoering geven aan het bovenstaande zal mede afhankelijk zijn van het vinden van de benodigde gelden. In dat kader hopen wij op een positieve beoordeling voor zeker een deel van ons programma dat ons inziens voldoet aan tenminste enige van de voorwaarden zoals gesteld in het Actieprogramma Cultuurbereik Limburg: het bevorderen van educatie en de vergroting van het cultuurbereik

37. CULTUUR EVENEMENTEN VOOR JONGEREN

Samenwerkingsverbanden met Buro Cult: provinciaal project cultuureducatie

In de Provincie Limburg worden door diverse organisaties en instellingen educatieve programma's ontwikkeld voor jongeren, in buitenschools verband. Deze projecten vormen een kwalitatieve en artistieke meerwaarde op het terrein van cultuurparticipatie en cultuureducatie. De projecten zorgen voor een evenwichtige spreiding van het cultuuraanbod in Limburg en bevorderen de interactie en participatie van jongeren in alle kunst disciplines. Alle genoemde projecten werden ondersteund door de Provincie Limburg. Het zijn projecten die mogelijk ook in het kader van het Actieprogramma Cultuurbereik vele kansen bieden.

1. De Kunstbende

De Kunstbende is een regio-overschrijdende activiteit waarbij jongeren al dan niet in samenwerking met hun school deelnemen aan de provinciale voorronden van het landelijk initiatief de Kunstbende. Winnaars uit de disciplines theater, alles mag,

video, muziek, dans, taal, fotografie en ontwerpen uit de provincie worden geselecteerd door een deskundige jury. Aan de Kunstbende doen elk jaar meer jongeren mee, zodat voor het jaar 2001 besloten is de voorrondes voor deze provincie niet alleen te houden in de stadsschouwburg te Sittard maar ook in het Sittards Museum Het Domein. Samenwerking Landelijke Organisatie Kunstbende, Buro Pinkpop, Buro Cult.

2. Het Petit Festival / Festival voor Kindertheater

Het Petit Festival is een tweedaags Limburgs theaterfestival voor basisschool leerlingen. Het vindt tweejaarlijks plaats in de Stadsschouwburg Sittard en wordt georganiseerd door de Stichting Symbiose, Stichting LFA, Stadsschouwburg Sittard en Buro Cult. Om de twee jaar maken 300 kinderen actief theater onder professionele begeleiding en bezoeken ruim 1000 bezoekers de voorstellingen.

3. Scolarta

Scolarta is een cultureel samenwerkingsproject tussen Belgisch en Nederlands Limburg waarbij jongeren van alle scholen van het voortgezet onderwijs hun onverwacht talent presenteren in de disciplines muziek, literatuur: voorlezen uit eigen werk en beeldende kunst. Scolarta kent een positieve evolutie en wordt in maart 2001 in Maastricht georganiseerd. Aan de wedstrijd zijn uiteraard prijzen verbonden voor elke categorie. Een project dat is ingebed in de onderwijsstructuur wordt uitgevoerd door de Stichting Scolarta te Hasselt en waar mogelijk wordt ondersteund door Buro Cult.

4. Auw Mök

Een festival voor jongeren. Popmuziek, Rap, Skaten. Een cultureel feest tot diep in de nacht. Nieuw en Jong. November 2000 Stadsschouwburg Sittard. Wordt georganiseerd door Jongeren centrum FENIX, Jongeren Netwerk Limburg i.s.m. Stichting Symbiose. Bij gebleken succes wordt gekozen voor een herhaling, c.q. een structurele aanpak.

5. Nu of nooit

Nu of nooit is de provinciale voorronde van een landelijk project, waarbij jonge nieuwe popgroepen de kans geboden wordt om professionele podia op te treden. Een deskundige jury beoordeelt welke groepen meegaan naar de landelijke finale. De Stichting Popmuziek Limburg verzorgt de organisatie van de provinciale voorronde.

6. Jongerentheaterfestival Limburg / Festival voor Jongerentheater

Dit jongeren theaterfestival biedt jongeren in jongerentheatergroepen, verenigingen, jongerentheaterscholen, binnen of buiten schools verband, de kans om middels professioneel geleide workshops en voorstellingen (door jongeren gespeeld) kennis te maken met alle vormen van theater. De top van het landelijk theateraanbod van en voor jongeren wordt in het festival geprogrammeerd. Dit festival met een provinciale uitstraling mag zich verheugen in een belangstelling. Gemiddeld worden jaarlijks ca. 1000 jongeren bereikt ook in en uit de Euregio. Een samenwerking van de Stichting LFA, Stichting Symbiose, Toneelacademie Maastricht, C.C. De Maaspoort Venlo, en LOKV.

Naast bovengenoemde initiatieven en projecten kent onze provincie elk jaar weer vernieuwende projecten met cultuureducatieve waarde die het regionale niveau zeker overstijgen en in de toekomst dan ook gerangschikt kunnen worden in bovengenoemde opsomming van "losse" projecten.

38. Universiteit Maastricht i.s.m. Gemeentearchief Venlo

Project digitalisering plakkaten en ordonnanties Overkwartier van Gelre 1580-1794. Vanuit de Vestiging Venlo van de, een cursustraject in gang gezet dat met name de regionale rechtsgeschiedenis belicht van het Overkwartier van Gelre. Als een spin-off van deze activiteit is het idee voor het project Digitalisering Plakkaten en Ordonnanties ontstaan.

Wij denken dat het in meerdere opzichten een waardevol project kan zijn voor de Provincie Limburg en in het bijzonder voor Venlo en omgeving. Voor de financiering van dit project zijn inmiddels enkele potentiële partners aangezocht. Behalve financiering vanuit de UM zijn er inmiddels subsidieaanvragen ingediend bij de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) en de Rijksarchiefdienst.

Voor de realisatie van dit project is support vanuit de gemeente Venlo en de Provincie Limburg natuurlijk van groot belang. De Gemeente Venlo ondersteunt het project van harte en behandelt momenteel een verzoek tot een substantiële financiële bijdrage.

Grote delen van het huidige Noord- en Midden-Limburg, alsmede aangrenzende delen van Rheinland-Westfalen (Kreis Geldern, Kreis Viersen, Kreis Erkelenz) - in het toenmalige spraakgebruik aangeduid als het Overkwartier van Gelre - maakten sinds 1580 onder de naam van hertogdom Geire deel uit van de Zuidelijke Nederlanden onder Spaans bestuur. Deze territoria kenden elk eigen regels van bestuur, wetgeving en rechtsspraak, die zich vanuit een gemeenschappelijke oorsprong onder invloed van de politieke cultuur van de nieuwe bezitters in uiteenlopende richtingen ontwikkelden. Waar in de 16e en 17e eeuw alleen de regering van de (Spaanse) Zuidelijke Nederlanden als wetgever voor het Overkwartier actief was, vaardigden in de 18e eeuw naast de regering van de Oostenrijkse Nederlanden, ook de Pruisische en Staatse regeringen talrijke plakkaten en ordonnanties uit voor hun gedeelte van het Overkwartier. Deze wetgeving is niet alleen voor beoefenaren van de institutionele en rechtsgeschiedenis, maar ook voor geïnteresseerden in de regionale, sociaal-economische en cultuurgeschiedenis een bijzonder belangrijke kenbron, omdat vrijwel alle actuele maatschappelijke en politieke problemen van die tijd daarin hun weerslag vonden. Helaas is deze wetgeving slechts ten dele systematisch ontsloten. Het project Digitalisering Plakkaten en Ordonnanties Overkwartier van Gelre 1580-1794 beoogt in deze lacune te voorzien.

Belang voor provincie Limburg

Voor de beoefening van de regionale geschiedenis is men in Limburg in sterke mate afhankelijk van buitenlandse bronnenuitgaven. Deze zijn als regel niet daarop toegesneden. Met name de wetgeving van Pruisisch Opper-Gelder en de wetgeving uit de periode 1580-1665, die van buitengewoon belang zijn voor de bestudering van de geschiedenis van Noord- en Midden-Limburg, zijn momenteel op geen enkele wijze systematisch toegankelijk. Door samenwerking van de Universiteit Maastricht, het Rijksarchief in Limburg en de gemeentelijke archiefdienst Venlo is het mogelijk in deze lacune te voorzien en een unieke collectie plakkaten en ordonnanties die sedert het einde van de vijftiende eeuw in Venlo door de magistraat zijn gepubliceerd, alsmede een omvangrijke collectie van Pruisische wetgeving ter beschikking te stellen van wetenschappers en amateur-beoefenaren van de Limburgse geschiedenis. Dankzij digitalisering van de plakkatencollectie zal een

stuk van Limburgs cultureel erfgoed op actuele wijze worden gepresenteerd en op laagdrempelige wijze aan het publiek ter beschikking worden gesteld (met name valt hierbij ook te denken aan onderzoeksmateriaal voor scholen, die zich aan de hand van het lesboek van J. Venner met omgevingsgeschiedenis bezig gaan houden).

39. Stichting Intro / In Situ Muziek- en klankwerkplaats / Jeugdprojecten

Algemeen:

Met de klank- en muziekwerkplaats beoogt Stichting Intro/In Situ projecten te ontameren waarbij de relaties tussen muziek/klank/geluid en andere kunstvormen worden onderzocht. Niet alleen klank, maar ook beeld en ruimte spelen hierbij een grote rol.

Kindercomponeerwerkplaats

Voor groepen kinderen van 8 tm 14 jaar is een aanvang gemaakt met de ontwikkeling van een *Kindercomponeerwerkplaats*. Met deze werkplaats beoogt Intro/In Situ kinderen creatief met klank en geluid in de ruimste zin in aanraking te laten komen: nieuwe klankbronnen onderzoeken, nieuwe klankcomposities maken, bestaande klanken bewerken, notatievormen ontwikkelen, improviseren en samenspel met klank en geluid etc. met behulp van zelfgebouwde klankbronnen of instrumenten, opnameapparatuur en opnamebewerkingsapparatuur in geluidstudio. Ook wordt beoogd bestaande muziek in de studio te bewerken met toevoeging van nieuwe klankelementen. Tevens ligt het in de bedoeling dat jeugdigen videoprojecten ontwikkelen en deze voorzien van geluid/klank/muziek of live-begeleiding.

Doelgroep: Kinderen uit de bovenbouw van het basisonderwijs en de onderbouw van het voortgezet onderwijs. Deelnemers aan de activiteiten van de Kindercomponeerwerkplaats zoeken wij in de hoek waar interesse is in dit breed scala van geluidsbronnen. Deelname is voor iedereen mogelijk.

Doel: kinderen vertrouwd maken met de betekenis van klank in al haar facetten. Hierbij komt ook bv. industriële klankvervuiling, lawaai, gehoorbeschadiging e.d. aan bod.

Periode:

De projecten zijn kortlopend en gericht op openbare presentatie in scholen, festivals, straattheateractiviteiten e.d. Gedacht wordt aan cursussen tijdens vakantieperiodes of weekends met verblijf op inspirerende locaties en/of in de klankwerkplaats of studio.

Door wie worden de cursussen gegeven

Intro/In Situ stelt ervaren klankkunstenaar(es) aan die het project zal voorbereiden en verzorgen in samenspraak met geluidstechnicus en artistieke commissie van Intro/In Situ. Gastdocenten worden uitgenodigd met de kinderen aan het werk te

gaan en projecten voor te bereiden. Contacten zullen worden gelegd en uitwisseling zal worden bevorderd met andere vergelijkbare initiatieven, landelijk en/of euregionaal.

Recrutering:

Via advertenties in dag-, jeugd- en wijkbladen worden de kinderen opgeroepen. Tevens worden basisscholen, muziekscholen, buurthuizen, jeugdorganisaties e.d. benaderd. En via Cultuuractieplan. LOKV, regionale en lokale instellingen op het gebied van de cultuureducatie.

40. STICHTING EXPLOITATIE TIENDSCHUUR / GEMEENTE TEGELEN

Voor de uitvoering van het "Actieprogramma Cultuurbereik Limburg 2001 - 2004" denken wij aan de volgende punten:

CURSUSSEN:

kinderen / scholen 1)
volwassenen autochtonen2)
volwassenen allochtonen
workshops jonge talenten.

CULT.HISTORISCH :

geschiedenis Tegelen / klei
geschiedenis Russel-Tiglia vastleggen en overzichtstentoonstelling
vastleggen geschiedenis glazeniers kunst en atelier Flos.

Dit alles onder het motto: "Van cultureel erfgoed naar cultuur-educatie".

1) Cursussen aan kinderen en autochtone vrouwen worden thans reeds gegeven, zij het in beperkte mate vanwege ruimtegebrek. Er is nogal wat vraag naar zodat na verplaatsing naar gebouwen Missiehuis uitbreiding - eventueel ook overdag - zeker aan de orde komt.

2) Bedoeling is t.z.t. te beginnen met allochtone vrouwen, eventueel overdag.

41. STICHTING JACOB KRITZRAEDT SITTARD

Naar aanleiding van het Actieprogramma Cultuurbereik 2001-2004 het volgende:

Op 1 september 1998 werd in een feestelijke bijeenkomst de ingebruikneming gevierd van de gerestaureerde maalvaardige Ophovenermolen. De restauratiewerkzaamheden werden destijds uitgevoerd door B.A.T./ Roebroek-combinatie en Laudy Bouw- en Planontwikkeling. Verder werd aan dit project financiële medewerking verleend door: het bestuur van de Provincie Limburg, het bestuur van de gemeente Sittard, de RABO-bank Sittard, het Bouwcultuurfonds Zuid-Nederland, het Prins Bernhardfonds en Heineken Brouwerijen Limburg.

Nu kan het startsein gegeven worden voor de voorbereiding van een herdenking in het jaar 2002 van de historicus Jacob Kritzraedt. Hij werd op 1 mei 1602 in Gangelt geboren en is van zeer grote betekenis geweest voor de geschiedschrijving van onze regio. Dat biedt wellicht kansen in het kader van het Actieprogramma Cultuurbereik.

42. CULTUURCAFÉ / POPPODIUM DE NOR HEERLEN

Kwaliteiten De Nor.

- Combinatie café en cultuur
- Zeer breed en gevarieerd, kwalitatief vernieuwend programma
- entree gratis
- lage drempel: grote en gemengde publieksstroom kruisbestuiving.
- gratis ruimte + faciliteiten (licht, geluid, publiciteit) +- ondersteuning;
- personele zorg en werkgelegenheid (vrijwillig en betaald, m.b.v. arbeidsverruimende maatregelen): activering, vorming en begeleiding van mensen; gericht op doorstroming (intern en extern);
- onderlinge betrokkenheid publiek en medewerkers bevordert sociaal gedrag

Verbreding cultuurbereik.

Vooral m.b.t. jeugd en allochtonen, door middel van: 'Wereld-cultuur-dagen' Verbeteren onderling begrip en acceptatie. Rondom een werelddeel, land / volk / ethniciteit of subcultuur in Nederland (bijv. scaters krakers, punkers) een gevarieerd programma over diverse uitingen en gewoontes van cultuur: eten en drinken; kleding en haardracht, podiumkunsten: muziek, dans, drama, beeldende kunsten, tradities en rituelen, sport en spel, religie. Uitwisseling en presentatie in de vorm van: expositie, show, discussie, lezing, (mee-) doen (eten, drinken, dansen, zingen, etc.), workshops en optredens.

Mogelijke partners: Stichting Open deur, Tracee, Missionair Centrum, Vluchtelingenwerk, Anti-discriminatie-buro, belangenverenigingen allochtonen, Marlies Duijcks, Minderhedenplatform, SWING, Hee-art, muziekschool etc.

Cultuur en school.

Ruimte voor kinderactiviteiten bieden: kunst en cultuur

I.s.m. met musea, bibliotheken, schouwburg, galeries, scholen etc.

Als voorportaal, opstap, naar 'gevestigde' cultuurinstellingen; kraamkamer, broedplaats voor vernieuwende activiteiten.

BK Beeldende kunst.

Thematische, multi-disciplinaire projecten met beeldende kunstenaars, bestaande en nieuwe relaties, gericht op aanboren nieuw publiek, i.s.m. Hee-art.

43. MUSEUM BOMMEL VAN DAM VENLO STICHTING KUNSTZINNIGE VORMING NOORD LIMBURG / STICHTING BEVORDERING KULTUUR HELDEN

Vanaf begin jaren negentig werken het museum van Bommel van Dam Venlo en de Stichting Kunstzinnige Vorming Noord Limburg samen. In het museum werden er door docenten van de Stichting Kunstzinnige Vorming gastlessen verzorgd die inhoudelijk aansloten bij diverse exposities. Bijvoorbeeld:

- Maskers maken bij de tentoonstelling 'Balie Masker Dans Magie'
- Keramische objecten bij de tentoonstelling 'Ruimte in Beeld'
- Het uitvergrooten van stripfiguren en het maken van snoepjes uit piepschuim bij de tentoonstelling 'Pop & Artvertising'

- Dansexpressie bij de kunstwerken van Tajiri en de foto's van Ger Dekkers.
- Schilderen aan ezels bij de aquarellen van Kees Verwey.
- Fotogrammen maken bij de tentoonstelling 'Amerikaanse fotografie 1947 - 1997
- Muziekmaken bij de de schilderijen van Ger Lataster etc.

BRIGHT EYES

Vanaf 1998 worden er samenwerkingsprojecten georganiseerd voor leerlingen uit het basisonderwijs en voortgezet onderwijs onder de titel 'Bright eyes' Ook hierbij sluiten de projecten inhoudelijk aan bij de exposities van Museum van Bommel van Dam en bestaan uit een rondleiding, een verwerkingsles en een 'eindpresentatie'. Via de rondleiding krijgen de leerlingen toelichting op de in Museum van Bommel van Dam gepresenteerde kunst. De rondleiding wordt verzorgd door de educatief medewerkster van het museum. In de verwerkingsles gaan de leerlingen aan de slag met wat zij tijdens de rondleiding hebben gehoord. Via een schilder-, teken-, handenarbeid-, dans-, muziek- of fotografieles krijgt het geleerde een kunstzinnige toepassing. Deze verwerkingsles vindt eveneens plaats in het museum en staat onder leiding van een docent van de Stichting Kunstzinnige Vorming. Tenslotte worden de rondleiding en de verwerkingsles gekoppeld aan een 'presentatie'. De afgelopen edities was het resultaat respectievelijk:

- een reizende tentoonstelling n.a.v. 'de 10e Van Bommel Van Dam Prijs'
- een reizende tentoonstelling n.a.v. de expositie 'More than meets the eye'
- een website n.a.v. de presentatie 'TV-Matic'
- een muurschildering n.a.v. de expositie 'Ronin-werk van Shinkichi Tajiri 1995-2000.

In december van dit jaar zal er ook nog een 'Bright eyes' project rondom de kunstenaar Jef Diederer worden georganiseerd (een combinatie van beeldende vorming en literatuur). Dit project is nog in ontwikkeling.

Wij zouden graag door willen gaan met het ontwikkelen van nieuwe 'Bright eyes' projecten. We hebben inmiddels meerdere malen ondervonden dat dit soort projecten heel goed ontvangen wordt door zowel basisschool kinderen als jongeren uit het voortgezet onderwijs. Vooral de receptieve kunstbeleving gekoppeld aan actieve kunstuitingen wordt door zowel kinderen als onderwijzend personeel als positief ervaren. Voor wat betreft het voortgezet onderwijs zijn wij bovendien van neming dat de projecten prima aansluiten bij de kerndoelen van de basisvorming en het vak CKV 1.

In het kader van diverse cultuureducatieprogramma's is het wenselijk dat subsidie voor de komende 4 jaar wordt toegekend.

Plan van Aanpak

Actieprogramma

Cultuurbereik

Limburg

2001-2004

Maastricht, mei 2000

A. INLEIDING

Dit plan van aanpak geeft aan op welke wijze in Limburg een programma in het kader van het Actieplan Cultuurbereik (AC) zal worden ontwikkeld. Voorts geeft dit plan aan welke doelen in dat kader zullen worden nagestreefd en op welke wijze deze doelen in concrete samenwerkingsverbanden gerealiseerd kunnen worden.

In een hierna te ontwikkelen Programma zal de bestaande culturele situatie in Limburg geschetst worden; zal een sterkte / zwakte analyse daarvan gemaakt worden en zal aangegeven worden hoe de gewenste beleidsdoelen in de bestaande provinciale situatie het meest kansrijk en effectief kunnen worden gerealiseerd.

Limburg kent twee 90 + gemeenten - Maastricht en Heerlen - die eigenstandig een convenant met het Ministerie van OCW afsluiten. Alle andere gemeenten worden via de Provincie Limburg betrokken bij de totstandkoming en uitvoering van het Programma. Plan van Aanpak en Programma zal zoveel mogelijk in goed samenspel worden opgezet, zodat sprake zal zijn van een optimaal samenhangend AC in Limburg.

We onderscheiden in het AC drie aandachtspunten.

- Cultuurbereik
- Cultuur en School
- Geldstroom Beeldende Kunst en Vormgeving

Deze drie delen worden - teneinde een effectieve vergroting van het cultuurbereik te bewerkstelligen - in samenhang beschouwd. Allereerst in de vorm van een korte **Analyse van de situatie** ten aanzien van ieder van de drie samenstellende delen. Aangevuld met een korte beschrijving van de meest relevante vaststellingen gedaan in het kader van *de regionale cultuurprofielen*.

Vervolgens wordt de beknopte analyse gekoppeld aan de - door het Ministerie van OCW geformuleerde - prioriteiten in het Actieprogramma Cultuurbereik. Die koppeling levert drie **Routes** op in het Limburgse Actieprogramma.

Hierna wordt de **Aanpak** en het **Financieel kader** beschreven.

INHOUD

- A. Inleiding
- B. Globale analyse van de situatie
- C. Routes
- D. Aanpak
- E. Financieel kader

Het plan van aanpak vormt het kader voor het feitelijk programma.

In de navolgende beknopte analyse van de bestaande situatie ten aanzien van de culturele infrastructuur in Limburg wordt met name ingegaan op mogelijke verbeterpunten.

B.1. CULTUURBEREIK

Podiumkunsten

Amateurkunsten

Een grote kracht van het Limburgse culturele bestel wordt gevormd door de vele culturele verenigingen (harmonieën, fanfares, zangkoren, toneelgroepen enz.) waar mensen *in een ensemble* als amateur *actief* participeren in één of andere vorm van kunst. Een substantieel deel daarvan beoefent een kunstvak op hoog niveau. Het gaat daarbij om ca. 350.000 actieve deelnemers. De oprichting van het nieuwe provinciaal Centrum voor Amateurkunst richt zich op een verdere versterking van die culturele infrastructuur.

Daarnaast beschikt Limburg over een netwerk van 7 regionaal werkende Centra voor de Kunsten en Muziekscholen waar de *individuele* kunstbeoefenaar in cursusverband actief deelneemt aan kunst en cultuur. Het gaat daarbij jaarlijks om ca. 30.000 actieve beoefenaren die wekelijks het Centrum en/of de Muziekschool bezoeken.

Bovendien kent Limburg een reeks niet-organisatiegebonden initiatieven die waardevol zijn in het licht van de innovatie van de sector en die bijdragen aan de dynamiek van de culturele omgeving.

Met duizenden voorstellingen, concerten, exposities en culturele ontmoetingen kent de amateurkunst in Limburg een grote dynamiek en een zeer groot actief en receptief publiek

Verbeterpunten zijn er ook:

De grote organisatiegraad van de ensemblekunsten vormt tegelijkertijd haar beperking. Tussen de kunstdisciplines bestaan nog sterke schotten. De bestuurskracht is soms teveel op haar eigen overleven gericht of onvoldoende visionair en/of gefaciliteerd om krachtig innovatief beleid (bijvoorbeeld ten aanzien van het bereik van jongeren en/of nieuw publiek) te voeren.

De samenwerking tussen de Centra voor de Kunsten onderling is nog niet optimaal. Ook kan gewerkt worden aan een betere structurele inbedding van de plaats en functie van de Centra in het provinciale kunst- en cultuurbeleid, rekening houdende met de gemeentelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van deze Centra. Wellicht kan het op te richten Centrum voor Amateurkunst daarin een belangrijke rol vervullen.

Professionele kunsten

Er zijn vooralsnog geen redenen om aan te nemen dat het aandeel van Limburg in de *receptieve* participatie aan de *professionele* kunsten anders ligt dan het landelijk cijfer van ca. 20 % van de bevolking, die één maal per jaar een cultureel bezoek pleegt en slechts 5% van de bevolking dat zulks één maal per maand doet (SCP 1999). De inzet op een grotere cultuurdeelname is ook in Limburg gerechtvaardigd.

Limburg beschikt voornamelijk over grote schouwburgen, die verspreid zijn over de gehele provincie. De programmering is over het algemeen degelijk, niet echt risicovol met een sterk accent op amusement. Een enkel podium heeft een wat hoogwaardiger kwalitatief aanbod.

Een meer gedifferentieerd en kwalitatief hoogwaardiger aanbod moet mogelijk zijn. De programmering van met name kwetsbaar aanbod (hedendaags kleinschalig dans-, muziek- en toneelaanbod) heeft speciale aandacht nodig. Dat aanbod wordt op dit moment slechts mondjesmaat geprogrammeerd. Oorzaken zijn het ontbreken van adequate podiumvoorzieningen, maar ook de beperkte programmeringgelden bij de bestaande podia en een onvoldoende professioneel programmeurs-kader. Bij veel “professionele” podia is nauwelijks sprake van een professionele programmeringstaf. Voor een kwalitatief goede programmering is zo'n staf (met kennis van het veld en de noodzakelijke netwerken) een eerste vereiste. Herhaaldelijk zijn podia afhankelijk van “vrijwilligers” als programmeurs. In enkele gemeenten wordt al gewerkt aan de uitbreiding van kleine podia en versterking van de programmering. Gemeenten hebben hierin de eerste verantwoordelijkheid.

Opvallend is het beperkte jeugdtheateraanbod op de podia. Met uitzondering van het jeugdtheater podium in Sittard, dat overigens voornamelijk voor het eigen gezelschap functioneert, komt het vooral aan op persoonlijke inzet van medewerkers van de podia. Het aanbod voor de jeugd binnen schoolverband zal meer structureel moeten worden aangepakt.

Een landelijke steunfunctie die een meer risicovolle programmering mogelijk maakt, zoals Muziek en Theater Netwerk of Gaudeamus, kende in de afgelopen jaren een beperkte afzet in Limburg. Wanneer deze steunfunctie gaat verdwijnen - zoals dat anno 2000 door het rijk wordt overwogen - wordt dat zeker een extra punt van aandacht. In die nieuwe situatie is een rol weggelegd voor de provincie in samenspraak met de gemeenten. De situatie rond de podia verdient aandacht, omdat - zoals eerder vastgesteld - Limburg voornamelijk beschikt over podia voor grootschalig aanbod (grote schouwburgen), die nog te weinig aansluiten op het merendeel van het grote aanbod dat vooral op kleinschalige of middelgrote podia uit de voeten kan. Wellicht kan ook in het kader van Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) en het Grote Steden Beleid (GSB) naar een versterking van dit deel van de culturele infrastructuur in Limburg gezocht worden.

Centra voor de Kunsten

De centra zijn sterk gericht op de cursusaanbodfunctie en hebben daarin een groot bereik. Het faciliteren van amateur-kunstenaars is op de meeste plaatsen nog een on- of beperkt ontgonnen gebied. Nog weinig centra bedienen voortgezet onderwijsinstellingen die zich steeds meer als een marktpartij met - te besteden - cultuurgelden ontwikkelen. Samenwerking en integraal beleid op het gebied van cultuureducatie op lokaal niveau tussen centra en bibliotheken biedt meer kansen dan nu benut worden.

Bibliotheken

Bibliotheken zijn ook in Limburg cultuurinstellingen met een lage drempel voor brede bevolkingsgroepen. Het is een informatie- en ontmoetingsplaats bij uitstek voor een breed publiek. Men mag vaststellen dat de bibliotheken tot op heden te weinig een presentatie-plaats voor theater, beeldende kunst, erfgoed of nieuwe media vormen. Relaties tussen cultuurproducenten en cultuureducatieve instellingen worden te beperkt benut. Er ontbreekt over het algemeen een samenhang tussen de activiteiten en ambities van cultuureducatieve instellingen en cultuureducatieve activiteiten van de bibliotheken. Er wordt nog onvoldoende gebruik gemaakt van elkaars (regionale) netwerken. De herpositionering van het bibliotheekwerk in Limburg is erop gericht samenwerking tussen de bibliotheken onderling, maar ook tussen bibliotheken en regionaal werkende cultuureducatieve instellingen te

Regionale en lokale omroepen

Er bestaat een redelijke tot goede - historisch gegroeide - samenwerking tussen de regionale en lokale omroepen en de cultuursector. De Limburgse Kinjer Cultuur Pries is daar een goed voorbeeld van. Een versterking van de culturele programmering zou kunnen ontstaan op basis van concrete projecten. Daar waar kwaliteit zichtbaar wordt in culturele producten is de regionale en lokale omroep een belangrijke partner in de vergroting van het publieksbereik. Een versterking van die samenwerking biedt volop kansen voor het bereiken van een generatie die achter een tv-scherm lijkt op te groeien.

Zichtbaar maken van cultureel vermogen / cultureel erfgoed

De uitbreiding van de *kunst*-educatie met het cultureel erfgoed tot *cultuur*-educatie heeft in de afgelopen Cultuur en School periode in Limburg nog niet tot een voldoende aantal nieuwe en effectieve cultureel-erfgoed projecten geleid. Wel ontwikkelden het Limburgs Museum en het LGOG (Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap) bijvoorbeeld een aansprekende onderwijsmethode voor de geschiedenis van Limburg die via het onderwijs, museum en het internet goede aanknopingspunten biedt voor aansprekende projecten op het gebied van erfgoededucatie. Ook Kasteel Born is een voorbeeld van een succesvol cultureel erfgoed project. Het verwijderen van de schotten tussen de organisaties voor cultureel erfgoed onderling enerzijds en tussen de wereld van cultureel erfgoed en die van de kunsten anderzijds, kan het cultureel erfgoed beter zichtbaar maken. Ook het Interreg 3 programma biedt mogelijkheden op het gebied van cultureel erfgoed in Euregionaal verband. De unieke ligging van de provincie Limburg biedt daartoe interessante kansen.

Culturele planologie

Limburgse instellingen voor archeologie, geschiedenis van de streek, monumenten en landschapsinrichting ontwikkelen een grotere cultuureducatieve ambitie en de wens om met hun activiteiten meer naar buiten te treden. In het kader van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) wordt gewerkt aan een Cultuurhistorische Waardenkaart, die in de nabije toekomst een belangrijke wegwijzer in de culturele planologie kan vormen. Samenhang tussen de activiteiten van de instellingen onderling verdient aandacht in de toekomst. Zowel in cultuureducatieve zin als in de zin van onderlinge verbindingen biedt een versterkte samenwerking volop kansen.

B.2. CULTUUR EN SCHOOL

Onder *kunsteducatie* wordt verstaan "jonge mensen kennis laten maken met de kunst; meer speciaal met elk van de zes kunstdisciplines: muziek, theater, beeldend, film en video, literatuur en dans of alle denkbare combinaties daarvan". *Cultuureducatie* omvat de *kunsteducatie plus* de kennismaking met het cultureel erfgoed.

Basisonderwijs

In Limburg wordt de *kunsteducatie* voor het *basisonderwijs* (nog beperkt, maar volop in opbouw) verzorgd door consultants in dienst van de Centra voor de Kunsten die gefinancierd worden door de gemeenten. Soms worden door de gemeenten activiteitenbudgetten beschikbaar gesteld voor *kunsteducatie*. Over het algemeen dient in Limburg - in vergelijking tot andere provincies - meer geïnvesteerd te worden in cultuureducatie. Gemeenten en Centra voor de Kunsten investeren slechts een klein deel van de beschikbare budgetten in de cultuureducatieve taak. Ca. fl. 360.000,- wordt door een aantal Limburgse gemeenten in totaal aan activiteitenbudget beschikbaar gesteld. Daarmee wordt het - door het landelijk instituut voor kunsteducatie LOKV aanbevolen - normbedrag van fl. 7,50 per leerling niet gerealiseerd en bevindt de cultuureducatie in Limburg zich nog in een aanvangssituatie. In Limburg bedienen 4,5 fte's (fulltime equivalenten) 451 basisscholen en 104.007 leerlingen (1999) in het *basisonderwijs*. Daarmee worden ca. 31.000 basisschoolleerlingen bereikt (30 %) en wordt ca. fl. 3,- per leerling geïnvesteerd. De bestaande kunstmenu's *basisonderwijs* (een kennismaking met alle zes de kunst disciplines in de volledige basisschoolperiode) zijn door gebrek aan geld en menskracht - op een enkele uitzondering na - nog niet voldoende ingebed in een doorlopend en breed educatief onderwijsprogramma.

Voortgezet onderwijs

Met betrekking tot de ondersteuning van cultuureducatie binnen het voortgezet onderwijs is in Limburg een bescheiden eerste aanzet gemaakt. De kunst- en cultuureducatie in het *voortgezet onderwijs* valt - in tegenstelling tot het basisonderwijs - *niet* uitsluitend onder gemeentelijke verantwoordelijkheid. Alleen in de regio's Sittard (0,5 fte) en Heerlen (0,2 fte) is een gemeentelijk betaalde consultant beperkt actief (1 dag per week) voor het voortgezet onderwijs. In de rest van Limburg bestaat - met uitzondering van de uiterst bescheiden inzet van 65 uur op *jaarbasis* per consultant door middel van het provinciaal project cultuureducatie / Buro Cult - geen ondersteuning voor het voortgezet onderwijs. 46 Scholen voor voortgezet onderwijs (inclusief VMBO en speciaal onderwijs) kunnen - op een enkele regio na - geen beroep doen op lokale, regionale of provinciale ondersteuning. 70.688 CKV-leerlingen (1999) en kunstcoördinatoren van de scholen moeten - tot op heden - zelf op zoek in een nieuwe, ondoorzichtige markt waarin men de weg (nog) niet weet. In Limburg is een begin gemaakt met de opbouw van een infrastructuur voor de cultuureducatie voor zowel basis- als voortgezet onderwijs.

Cultuurproducenten

Uit recent onderzoek van het ministerie van OCW ('Inventarisatie Cultuureducatie' 1999) naar de cultuureducatieve activiteiten van 267 door het Rijk gesubsidieerde culturaanbieders, blijkt dat in het *basisonderwijs* 55 % van de scholieren werd bereikt. In het VMBO werd 4 % bereikt, in het ROC 1 % en HAVO/VWO 12 %. *Meer dan de helft* van de instellingen gaf *niets* uit aan cultuureducatie. Instellingen verklaarden deze geringe financiële prioriteitsstelling aan gebrek aan geld en menskracht voor cultuureducatieve activiteiten. Het Rijk wil de door haar gesubsidieerde instellingen aanspreken op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid bij het bereik van jongeren en scholieren.

In de provincie Limburg ontwikkelen enkele Limburgse instellingen educatieve programma's en ontdekken de leerling steeds meer als het publiek van morgen. Op omvang, kwaliteit en afstemming van het aanbod op onderwijsdoelstellingen zal extra moeten worden ingezet. In het landelijk rapport "Tussen Kunst en Onderwijs" (B.a.r.t. 1999) wordt vastgesteld: 'de kunstenaars hanteren hun eigen artistieke maatstaven bij het ontwikkelen of presenteren

van kunstaanbod. De bemiddelende instellingen proberen tegemoet te komen aan de wensen van de scholen. Dat spanningsveld wordt bevestigd in andere onderzoeken.’

Ook in Limburg bestaat dat spanningsveld. Juist omdat er een spanning bestaat tussen de wensen van de vragende partij en de maatstaven van (sommige) kunstaanbieders, kunnen de bemiddelende instellingen een belangrijke rol spelen tussen vraag en aanbod.

B.3. BEELDENE KUNST EN VORMGEVING

Vastgesteld kan worden dat de gelden in het kader van de Geldstroom beeldende kunst en vormgeving tot op heden kunstenaargericht besteed worden. Steeds sterker klinkt de wens - ook vanuit de beeldende kunstomgeving zélf - deze gelden meer instellings- of activiteitsgericht te besteden. De kansen daadwerkelijk een breder en omvangrijker publiek te bereiken, zijn groter wanneer de gelden worden ingezet op bijvoorbeeld manifestaties, bijdragen aan bijzondere evenementen en publieksgerichte initiatieven van musea en galerieën. Kunst in de openbare ruimte vormt een kansrijk - en nog te weinig gebruikt - instrument in dit verband. Ook kunsteducatieve projecten zoals de kunstenaar op school zouden in dit kader meer gestimuleerd moeten worden.

Individuele kunstenaars en kunstenaarsinitiatieven hebben - over het algemeen - nieuwe publieksgroepen zoals jongeren en het publiek dat nog weinig kennis heeft van de beeldende kunst, nog te weinig ontdekt. In de toekenning van projectsubsidies speelt het criterium van het publieksbereik (nog) geen grote rol. Cultureel ondernemerschap, dat wil zeggen de kunstenaar als zelfstandig ondernemer, staat de afgelopen periode nadrukkelijk op de BK agenda. In de toekomst kunnen wellicht initiatieven die als voorbeeld kunnen dienen, meer dan nu, ondersteund worden.

B.4. DE CULTURELE REGIOPROFIELEN

Het provinciaal bestuur gaf, door middel van de Bestuurscommissie welzijnsplanning, de afdeling Onderzoek en Ondersteuning de opdracht de culturele infrastructuur van Limburg in kaart te brengen. Dat leidde tot een culturele regioprofiel van Noord - en Midden - Limburg en een cultureel regioprofiel voor Zuid - Limburg, waarin op basis van die inventarisatie ook ontwikkelingskansen worden geschetst. Van belang voor dit Plan van Aanpak zijn de volgende vaststellingen.

Ten aanzien van een veranderende culturele omgeving:

” De conclusie die uit de maatschappelijke ontwikkelingen *veranderend publiek, veranderende concurrentieverhoudingen en veranderende culturele ondernemers* getrokken kan worden is dat "de" culturele sector niet meer bestaat. Daardoor voldoen min of meer traditionele afbakeningen van de culturele sector ook niet meer. Er moet dus gezocht worden naar een vorm van afbakening, een concept, een wijze van kijken naar de regio, rekening houdend met de veranderende consument die kiest naar behoefte, beleving centraal stelt, onderdeel is van verschillende subculturen en steeds vaker verschillende identiteiten kent. De elkaar snel opvolgende ontwikkelingen in de informatietechnologie (nieuwe media) - cultuur is immers steeds meer 'informatie' - kunnen daarbij van nut zijn. In de nieuwe wereld van technologie, multi-culturen en vervagende landsgrenzen moet gezocht worden naar een nieuwe ordening die nieuwsgierigheid van jongere generaties mogelijk maakt. ”

Ten aanzien van de actieve kunstparticipatie:

” Er bestaat een brede basis van amateurs, maar met een traditionele oriëntatie. Het aantal amateur-gezelschappen en –verenigingen is groot. De mate van beoefening van amateur-kunsten ligt op het Nederlands gemiddelde. Jeugd en allochtonen zijn echter relatief weinig betrokken. De amateursector heeft moeite jeugd te binden. Dat geldt overigens niet alleen voor culturele activiteiten, maar ook voor bijvoorbeeld sport. De oriëntatie van veel amateur-gezelschappen is nog vrij traditioneel (koren, hafabra). Een verbreding van die oriëntatie biedt wellicht kansen. Overigens gaat de amateursector (en de gehele cultuursector) op korte termijn een zonnige toekomst tegemoet. Er komen immers steeds meer ouderen en die zijn juist meer cultuur-minded. Men mag echter de slag voor de lange termijn niet missen.”

Ten aanzien van kwaliteit en professionaliteit:

”Het management van culturele instellingen en de cultuurmakers zelf moeten zich meer gaan gedragen als ondernemer. De ontwikkelingen in de vrijetijdsmarkt dwingen hiertoe. Hetzelfde geldt overigens voor de cultuurtoeristische sector. Een deel van de bedrijven speelt tijdig in op nieuwe marktontwikkelingen. Een groot aantal (kleine) bedrijven voert echter een defensieve strategie.”

Ten aanzien van vrijwilligers:

”Vrijwilligers vormen het smeermiddel van de culturele sector. Een groot deel van de sector draait op die vrijwilligers. Dit komt steeds meer onder druk te staan, omdat deelname aan vrijwilligerswerk afneemt. Inzicht in deze processen is van belang voor de toekomst van de cultuursector.”

Ten slotte wordt vastgesteld dat de geografische ligging van Limburg kansen biedt in Euregioonaal perspectief. Ook dat is culturele diversiteit.

C. DRIE ROUTES VAN HET A.C. IN LIMBURG

Het AC kent van rijkswege vijf beleidsprioriteiten.

1. Investeren in jeugd
2. Ruim baan maken voor culturele diversiteit
3. Versterking van de programmering van culturele accommodaties
4. Beter zichtbaar maken van cultureel vermogen
5. Culturele planologie op de agenda zetten

De provincie Limburg wil sterk inzetten op deze vijf prioriteiten, waarbij culturele diversiteit begrepen wordt, niet uitsluitend in etnische, maar in sociaal-maatschappelijke zin. Er wordt ingezet op een vertaling van voornoemde prioriteiten die reëel, toetsbaar en naar verwachting, structureel te verankeren is. De prioriteit met betrekking tot culturele planologie komt bovendien volop aan de orde in het kader van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg. Dwarsverbindingen met het Actieprogramma worden actief nagestreefd.

Deze prioriteiten - gekoppeld aan de hiervoor beschreven bestaande culturele situatie in Limburg - leiden tot de volgende 3 routes in het AC:

1. De eerste route loopt langs de opbouw van een provinciaal dekkende infrastructuur voor cultuureducatie van regionaal werkende teamleiders cultuureducatie of cultuurscouts aan de hand van een veelvoud aan concrete projecten. Al werkende weg, volgens het principe van de lerende organisatie, dient een infrastructuur te ontstaan. Een infrastructuur waaraan gemeenten zich committeren en waarvoor zij na 2004 de dragende rol structureel vervullen. Teamleiders / cultuurscouts bouwen lokale / regionale netwerken waarvan onderwijs, club- en buurthuiswerk, brede school- en verlengde schoolinitiatieven, allerlei soorten podia en cultuurproducenten deel uitmaken. Ze vormen - gekoppeld aan het regionale Centrum voor de Kunsten - hét aanspreekpunt, hét loket voor cultuureducatie. Ook cultureel erfgoedinstellingen verkrijgen via dit netwerk brede toegang tot het basis- en voortgezet onderwijs. Door een provinciale sturing in de opbouwfase kan een optimaal samenhangend netwerk ontstaan. Door regelmatig overleg op provinciaal niveau kan blijvend een optimale afstemming plaatsvinden en zowel op lokaal als provinciaal niveau vraaggericht gewerkt worden. De teamleider / scout als onderdeel van dit netwerk kan effectief bemiddelen tussen vraag en aanbod, kan adviseren, informeren, initiëren, begeleiden en doorverwijzen.

Centraal staat het - op basis van vier AC doelen - bijeen brengen en aanboren van nieuw actief en passief cultureel publiek en (bestaande en nieuwe) culturele producten en (nieuwe) podia. Dat biedt goede waarborgen om ook ná 2004 de doelen *investeren in jeugd, culturele diversiteit, zichtbaar maken van cultureel vermogen* en *versterking van de programmering van culturele accommodaties* blijvend te realiseren. Beleidsaccenten, zoals extra aandacht voor vmbo, cultureel erfgoed en een actieve (in tegenstelling tot receptieve) invulling van het begrip cultuureducatie, kunnen zo gestalte krijgen. Het bestaande culturele netwerk kan zo - door versterking van de afstemming en de onderlinge samenhang - een blijvend groter bereik en rendement van de (financiële) inzet realiseren.

2. Een tweede route bestaat in het bewerkstelligen van een grotere openheid, toegankelijkheid en diversiteit van het bestaande culturele bestel. Gedacht wordt aan programma's die een grotere culturele diversiteit van producenten (zowel amateur- als professionele kunsten), alsook een grotere culturele diversiteit in publiek bewerkstelligen. Allianties tussen instellingen zijn in dat kader belangrijk. Samenwerking biedt kansen voor verankering van vernieuwende initiatieven. Met andere woorden: criterium is onder meer welke verwachting op structurele samenwerking voor de toekomst een project op zal leveren. Ongewone allianties die kansrijk zijn, worden aangemoedigd.

Met name initiatieven en producten van jonge gasten en cross-overs tussen de verschillende disciplines en vanuit cultureel diverse achtergronden worden gestimuleerd en dienen een podium te krijgen, niet enkel binnen het bestaande culturele circuit, maar ook daarbuiten.

- Denk daarbij in de sector amateuristische kunstbeoefening aan de harmonie of fanfare die een combinatie maakt met een popband of een Afrikaanse slagwerkgroep of salsa orkest.
- Denk in de sfeer van podia aan het stimuleren van coproducties waarbij samengewerkt wordt tussen podium en producent of aan allianties tussen kunstproducenten / onderwijsinstelling(en) en podia in de productionele sfeer (vraagafstemming / maatwerk). Of aan evenementen die een bijdrage leveren aan een vergroting van de diversiteit of verbreding van het cultuurbereik.

- In de podiumkunsten sector kunnen ontwikkelingen gestimuleerd worden die een grotere variëteit in het aanbod voor een meer divers publiek mogelijk maken. Concreet dienen allianties tussen podia bij de inkoop van bijzondere en vernieuwende producten gestimuleerd worden. Het wegvallen van bestaande programmeringondersteuning dient in concrete projecten zo opgevangen te worden dat een meer gevarieerd kleinschalig podiumaanbod kan worden gerealiseerd. Het versterken van (het niveau van) de groep programmeurs in Limburg kan daar onderdeel van uitmaken.
- Via projectondersteuning kan gewerkt worden aan vernieuwing van het productieklimaat. De poging om via een dergelijk instrument bijvoorbeeld een gezelschap als De Federatie in het zadel te helpen is daarvan een voorbeeld.
- Bijdragen ter versterking van het publieksbereik bij de ontwikkeling van een werkplaats voor de dans of een nieuwe werkplaats voor de (nieuwe) muziek als instrument om meer (jonge) kunstenaars in Limburg voor een mogelijk nieuw of ander publiek te laten werken, zijn denkbaar.

Dit zou een ruime baan kunnen zijn voor de *culturele diversiteit* en kan de doelen *investeren in jeugd* en *versterking van de programmering van culturele accommodaties* dienen. Bovendien garandeert de samenhang in de resultaten van doelstelling 1 en 2 in de ideale situatie een doorlopende culturele loopbaan voor kinderen/jongeren via het onderwijs waarna een infrastructuur van kleine podia, amateurkunstgroepen en Centra voor de Kunsten een vervolg in de - volwassen - toekomst van de burger als actieve of receptieve kunstgenieter mogelijk maakt.

3. Een derde route beslaat het brede beeldende kunstenveld. Gedacht wordt aan de volgende kansen.
 - Beschikbare budgetten zullen – meer dan nu - instellings-of activiteitsgericht ingezet worden. De kansen daadwerkelijk een groter publiek te bereiken zijn groter wanneer de gelden worden ingezet op bijvoorbeeld manifestaties, bijdragen aan bijzondere evenementen en initiatieven van musea en galerieën.
 - Initiatieven waarbij nieuwe publieksgroepen kunnen worden aangesproken, zoals jongeren en het publiek dat nog weinig kennis heeft van de beeldende kunst, dienen gestimuleerd te worden. In de toekenning van projectsubsidies moet het criterium van het publieksbereik een grotere rol gaan spelen.
 - Kunst in de openbare ruimte vormt een kansrijk instrument in dit verband. Concrete beeldende kunsteducatieve projecten - zoals de kunstenaar op school - worden gestimuleerd.
 - Voornoemd cultuureducatienetwerk zal een belangrijke rol spelen in de bemiddeling en kwalitatieve productontwikkeling van beeldende projecten.
 - Cultureel ondernemerschap. Initiatieven die als voorbeeld kunnen dienen, dienen meer dan nu gestimuleerd te worden.
 - Er liggen nieuwe kansen wanneer nieuwe dwarsverbindingen tussen bijvoorbeeld culturele planologie en kunst in de openbare ruimte worden opgezocht.

VAN IDEE NAAR REALITEIT / DE SAMENWERKING**Projectleider**

De provincie Limburg heeft inmiddels een projectleider aangesteld (vooralsnog t/m 15 december 2000). Iemand die een trait'd' union kan zijn tussen de kunst- en culturomgeving aan de ene kant en de politiek-ambtelijke omgeving aan de ander kant. Iemand die, op grond van zijn huidige functie, een brede kennis heeft van het kunst- en cultuurveld in de provincie, die kennis combineert met een gevoel voor bestuurlijke en politieke verhoudingen.

Projectleider is dhr. L. Sijbers, hoofd van de unit kunst en cultuur (a.i.) van de provinciale steunfunctieorganisatie Symbiose. In het kader van een opdracht van het provincie bestuur aan de steunfunctieorganisatie wordt drie dagen per week besteed aan het AC.

Klankbordgroep

Er wordt een - cultureel zeer diverse - klankbordgroep opgezet - onder leiding van een onafhankelijk deskundig voorzitter. De groep - met ca. 25 deelnemers - is samengesteld met mensen uit - enerzijds - de wereld van producenten, bemiddelaars en publiek en anderzijds uit de wereld van toneel, muziek, literatuur, dans, foto/film/video, beeldende kunst, cross-overs daarvan, musea en cultureel erfgoed. Voor de leden van de groep wordt gezocht naar mensen, middenin het culturele veld, die in zekere zin een sector, discipline of een sociale groep vertegenwoordigen, die binnen die sector, discipline of sociale groep een draagvlak bezitten maar die géén instellingen vertegenwoordigen. De groep is divers naar leeftijd, divers in professioneel / amateur opzicht en zo divers mogelijk in culturele en sociale achtergrond. Projecten, ideeën, opvattingen worden hier getoetst op levensvatbaarheid. Tegelijkertijd kunnen door de ongewone combinatie van deelnemers in dat gremium nieuwe ideeën ontstaan, kunnen problemen (bijvoorbeeld ten aanzien van de bestaande schotten of facilitering in de weg van idee naar praktijk) in kaart worden gebracht. In deze groep dient een kleine kern van inhoudelijk deskundigen te zitten. Zij vormen - als onderdeel van de klankbordgroep - een beperkte adviescommissie ten aanzien van de kwaliteitstoetsing van concrete projectaanvragen. Formeel besluit het College van GS tot definitieve subsidietoekenning.

Andere naam AC / Jaarlijkse Manifestatie

De naam Actieprogramma Cultuurbereik dekt de lading, maar is tegelijkertijd een benaming die voor een groot publiek (nog) weinig tot de verbeelding spreekt. Gedacht wordt aan een jaarlijkse manifestatie (met een nieuwe naam) gedurende vier jaar, waarin bijvoorbeeld gedurende een week op allerlei locaties, zeer verschillende voorbeelden te zien zijn van projecten die zodanig binnen de doelstellingen van het actieplan vallen, dat ze een voorbeeldfunctie kunnen vervullen. De manifestatie zet het onderwerp (verbreding van het cultuurbereik) een week lang - op een concrete manier waarin de kwaliteit voor iedereen direct zichtbaar wordt - in de schijnwerpers en kan daarmee een groot publiek attenderen op de kansen en mogelijkheden die het Actieprogramma biedt.

Conferentie gemeenten en culturele instellingen

Natuurlijk zullen - wanneer de contouren van het Limburgse Actieprogramma helder staan - gemeenten en culturele instellingen in twee conferenties worden uitgenodigd tot deelname aan het Actieprogramma. Deze conferenties zullen rond de zomerperiode 2000 plaatsvinden. Gedacht wordt aan een ontmoeting op een ongebruikelijke vergaderlocatie zoals de piste van een circustent of de toneeltoren van een schouwburg waarbij de (nog) lege zaal de focus vormt. Gedacht wordt aan een niet té formele bijeenkomst waarbij ieders eigenstandige verantwoordelijkheid en ambitie uitgangspunt van de ontmoeting vormt. Gezocht wordt naar kansen waarin provincie en gemeente elkaars ambities (zoals die ook al blijken uit de regionale cultuurprofielen) kunnen versterken. Gemeenten en/of Centra voor de Kunsten zouden in de opbouw van het netwerk van cultuurscouts door een provinciaal projectbureau gecoacht kunnen worden. Ook is coaching denkbaar ten aanzien van nieuwe cultuurproducten of nieuwe vormen van bemiddeling.

Rol van gemeenten

Gemeenten wordt gevraagd ten aanzien van concrete projecten in ieder van de drie routes – na een kwaliteitstoets -in de financiering te matchen. Wanneer gelijklopende ambities van rijk, provincie en gemeente het uitgangspunt vormen is dat alleszins gerechtvaardigd en wordt het beschikbaar budget vermenigvuldigd. Denkbaar is dat een gefaseerde afbouw van de provinciale bijdrage ertoe leidt dat de gemeenten in staat gesteld worden op termijn een versterkte culturele infrastructuur uit de reguliere begroting te financieren. Doelstellingen van het Actieprogramma die een structurele versterking en verankering beogen (met name *investeren in jeugd, culturele diversiteit, en het zichtbaar maken van het cultureel vermogen*) zijn ook in het kader van gemeentelijk cultuurbeleid buitengewoon aantrekkelijk. Partnership in de ontwikkeling van die doelstellingen gedurende vier jaar vormt uitgangspunt in de samenwerking tussen provincie en gemeenten. Door de matching-constructie tussen rijk en provincie uit te breiden tot de relatie provincie - gemeenten ontstaat per saldo een verdrievoudiging van het budget voor de realisatie van deze doelstellingen. Laatstbedoelde matching kan mogelijk ook (gedeeltelijk) in facilitering van concrete projecten bestaan. Met de gemeenten Maastricht en Heerlen - die zelfstandig tot een convenant voor het AC met het Ministerie van OCW komen - zal regulier overleg plaatsvinden om zoveel als mogelijk afstemming te zoeken en samenhang te bewerkstelligen.

De Broeikas

Gedacht wordt over een vorm waarin een denktank van ongebruikelijke combinaties van mensen (de scheppers en de bemiddelaars) uit zeer diverse disciplines en werkvelden op een persoonlijke manier gestalte kan krijgen. De mooiste ideeën ontstaan immers heel vaak tussen de oren van één (of enkele) bevlogen mens(en). Een ongewone ontmoeting - in een vakantiewoning ? - die niet direct verplicht tot productie maar waarin de opdracht tot het bedenken van nieuwe projecten voor een nieuw of ander publiek centraal staat. De combinatie van bijvoorbeeld personen uit het bibliotheekwerk met personen uit de wereld van het cultureel erfgoed of virtueel podium of een combinatie van mensen werkzaam in de wereld van archieven met de programmeurs van filmhuizen of (nieuwe) media of...

Projectburo / Buro Actieplan / Actieburo / A-team

Wanneer het Actieplan meer wil zijn dan (weer) een nieuwe subsidieregeling is het noodzakelijk dat de provincie Limburg zich een sturende rol toemeet op basis van de eerder genoemde samenwerking met partijen. Acties die de samenwerking en samenhang van de

culturele infrastructuur blijvend willen versterken, zoals de opbouw van een dekkend netwerk van cultuurscouts, vragen om procesbegeleiding, coaching en projectmanagement. Samenhang kan alleen bereikt worden wanneer sturing vanuit een samenhangende visie wordt verleend. Een klein beleidsuitvoerend projectbureau gedurende de projectperiode als instrument om doelstellingen ook daadwerkelijk te realiseren is daarvoor noodzakelijk. De voorbereidende periode heeft aangetoond dat persoonlijk overleg, kennis nemen van elkaars standpunten en beleidsproblemen, zaken in samenhang en goed overleg tot ontwikkeling brengen, een noodzakelijke voorwaarde is voor succes. Wanneer het Actieplan geen gezicht krijgt - naar gemeenten, het culturele veld en de bemiddelaars - zal het een papieren tijger ('een regeling') blijven die blijft steken in keurige correspondentie.

Toetsing van de effecten van het Actieprogramma

In de uitwerking van het *programma* zullen zoveel als mogelijk specifiek, meetbare, acceptabele, resultaatgerichte en tijdgebonden *doelen* geformuleerd worden. In samenwerking met de Bestuurscommissie Welzijnsplanning, in casu de afdeling Onderzoek en Ondersteuning, zal op grond van kwantitatieve criteria (omvang en samenstelling publiek, worden specifieke doelgroepen ook daadwerkelijk bereikt en dergelijke) en kwalitatieve criteria (hebben projecten aantoonbaar bijgedragen aan de doelstellingen, artistieke kwaliteit in de uitwerking van de projecten e.d.) een onderzoek naar de effecten van het Programma worden uitgevoerd. Ook in de vorm van inhoudelijke verslaglegging zal gerapporteerd worden met betrekking tot voortgang en resultaten.

E. FINANCIIEEL KADER

Het College van GS gaf bij brief van 11 april 2000 aan staatssecretaris Van der Ploeg en het Ministerie van OCW aan, in beginsel en onder voorwaarden bereid te zijn de beschikbare rijksmiddelen in het kader van het Actieplan Cultuurbereik voor de periode 2001-2004 te willen matchen. De Provincie Limburg kent (na aftrek van de inwonertallen van Maastricht en Heerlen) 923.506 inwoners. In onderstaande voorlopige becijfering wordt ervan uitgegaan dat Limburgse gemeenten – naast de inzet van middelen door rijk en provincie - tengevolge van een matching-constructie (vastgelegd in convenanten tussen provincie en gemeenten) tezamen ca. 1 miljoen inzetten op voornoemde routes. Dat levert op basis van de vigerende afspraken, voor de projectperiode het volgende financieel kader op.

2001

CB/CS	1,30 x 923.506 = 1.200.557,80 x match =	2.401.115,60
BKV	1,54 x 923.506 = 1.422.199,20 zonder match	<u>1.422.199,20</u>
	Totaal	3.823.314,80

2002 t/m 2004

CB/CS	1,80 x 923.506 = 1.662.310,80 x match =	3.324.621,60
BKV	1,54 x 923.506 = 1.422.199,20 zonder match	<u>1.422.199,20</u>
	Totaal per jaar	4.746.820,80

Provincie match bedraagt over de totale projectperiode	6.187.490,20
Rijksbijdrage over de totale projectperiode	<u>11.876.287,00</u>
Totaal over de projectperiode	18.063.777,20

Over de periode 2001-2004	
Maastricht 122.087 inwoners. Totaal Maastricht	2.510.104,00
Heerlen 95.052 inwoners. Totaal Heerlen	1.859.216,80
Overige gemeenten	4.000.000,00
Totaal Provincie + Maastricht + Heerlen over de projectperiode	26.433.098,00

L.S. 30 mei 2000